B10 3/4/1914

National Library
Bibliothèque Nationale

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 21 | SESTDIENA, 1984. GADA 26. MAIJS | 34. GADS | SATURDAY, MAY 26, 1984.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Kremļa rietumu pasaules samulsināšanas stratēģija

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Objektīvais Starptautiskais stratēģisku studiju institūts Londonā aizvadītajā nedēļā konstatēja, ka Vašingtonas un Maskavas attieksmes nonākušas līdz bīstamai konfrontācijai. Stāvoklis esot ļaunākais kopš 1962. gada krizes, kas radās pēc tam, kad Kremlis Kubā bija uzstādījis savus raķešu ieročus. Kubas krize beidzās ar Maskavas atkāpšanos, bet tagadējā krize varot ilgt vēl gadiem, jo Rēgena atkalievēlēšanu prezidenta amatā uzskata par drošu. Tieši tādēļ Maskava izmēģina visus līdzekļus, lai iespaidotu amerikāņu tautas sabiedrisko domu nolūkā radīt neuzticību iepretim prezidentam Rēgenam.

Londonas Stratēģisko studiju institūts brīdina, ka Vidējo austrumu un Centrālamerikas amerikāņu centienu īstenošanai draud vislielākās briesmas. No vietēja rakstura militārām sadursmēm, kā tas ir Irakas un Irānas gadījumā, konfliktā var viegli iekrist arī lielvaras.

Amerikāņu loma Lebanonā ir tikpat kā izspēlēta. Rēgena īpašais sūtnis pēc neveiksmīgā uzdevuma klusi nozudis no skatuves. Ja arī Lebanonas prezidentam izdosies glābt valsti no iziršanas, pār Lebanonu vēl ilgi rēgosies kā Sirijas, tā arī Izraēlas militārās, politiskās un saimnieciskās intereses. Kneseta vēlēšanas jūnijā var radīt Izraēlā jaunu politisku ainu, kuŗā beidzot sāks runāt par politisku atrisinājumu tām sarežģītajām problēmām, kuŗās, diemžēl, itin dziļi savu roku iebāzusi arī Vašingtona. Izraēla nespēj panākt normālas attiecības ar arabu kaimiņiem bez palestīniešu jautājuma atrisinājuma okupētajās territorijās. Tagadējais premjērs Šamirs pagaidām turpina okupēto territoriju kolonizēšanu un ignorē kā arabu, tā arī amerikāņu protestus.

Varbūt iekšpolitisko apsvērumu dēļ amerikāņu žīdu izcelsmes vēlētāju iespaidā Vašingtona ir upurējusi vienu otru lojālu arabu valsti uz iztapšanas altāŗa Izraēlai.

Rietumiem draudzīgais Jordanas karalis Huseīns jau sāk mest acis uz Maskavas pusi. Sirija ir jau atdevusi Maskavai daudz vairāk nekā mazo pirkstiņu. Pasaules prese nekaŗ vēl pie lielā zvana daudz bīstamāku lietu — Izraēlas un Ēģiptes draudzības straujo atvēsināšanos.

Irakas un Irānas militāras konfrontācijas tālākā norisē Persijas jūras līča valstis savu naftas transportu nodrošināšanai var griezties pēc palīdzības Vašingtonā. Rēgens jau tagad devis positīvu atbildi Saudi Arabijai. Vai Maskava paliks stāvot malā? Nē! Pēdējos notikumus Persijas līcī vērojot, kļūst saprotams, kādēļ Kremlis tik drudžaini būvē stratēģiskus lidlaukus okupētajā Afganistānā.

Londonas Stratēģiskā institūta direktors Roberts Onīls (O'Neil) tomēr norāda, ka pasaule 1984. gadā nebūšot tuvāk katastrofai kā 1983. gadā. 1984. gads būšot līdzīgs iepriekšējam, jo Konstantīns Čerņenko un viņa padomdevēji līdz prezidenta vēlēšanām ASV atturēsies no radikālu lēmumu pieņemšanas.

Ļoti interesantu Pad. savienības pašreizējo aktīvitāšu novērtējumu devis viens no prominentiem prezidenta Rēgena padomdevējiem Džons Lenczovskis. Viņš ir valsts drošības padomes loceklis Eiropas un Pad. savienības jautājumos. Lenczovskis apgalvo, ka Pad. savienībā ir sākusies liela apmēra dezinformācijas kampaņa, kuŗas nolūks ir pārliecināt pasauli, ka komūnisms ir mainījis savu seju un nebūt nav ļauns audzējs, kā to melīgi apgalvojot reakcionāro imperiālistu propaganda.

Prezidenta padomdevējs pasvītrāja: „Viņi mums cenšas radīt illūzijas, ka no komūnisma briesmas nedraud. Viņi to dara, izmantojot rietumu zinātniekus un žurnālistus, kas pamazām apstrādāti un neaptveŗ patiesību. Viņi izmanto arī rietumu pasaules domāšanu, kas pieņem, ka parlaments, valdība un prezidents Padomju savienībā izpilda tās pašas funkcijas kā godīgās, mieru mīlošās rietumu demokratijās.

Padomju pārspīlētie apgalvojumi par pasaules miera nodrošināšanu un atbruņošanos ietilpst rietumu dezinformācijas stratēģijā.

Tā arī pēdējo dienu Kremļa draudi, kas šoreiz nāk no polītmaršala Ustinova mutes, ir uzskatāmi par stratēģisku propagandas gājienu — iebaidīt amerikāņu tautu.

Apvainojis prezidentu Rēgenu stūrgalvīgā nostājā atbruņošanās jautājumā, Ustinovs apvainoja Vašingtonu jaunā atomieroču bruņošanās drudža radīšanā.

Ustinovs brīdināja: „Pad. savienība jau tagad dod nepārprotamu atbildi. Uz ASV piekrastes ūdeņiem nosūtītas Sarkanās flotes atomzemūdenes, kas nekavēsies ar tūlītēju un neatsaucamu atmaksas akciju. Šo zemūdeņu atomraķetes stratēģiskos mēŗķus Amerikas kontinentā spēj sasniegt 8—10 minūšu laikā."

Lai šo piedraudēto pastardienu novērstu, Rēgenam būtu jāizvāc no Eiropas visi tur NATO ietvaros uzstādītie jaunie aizsardzības ieroči — Peršinga un Krūzes raķetes.

Ustinovs arī piezīmēja, ka 572 jaunajām amerikāņu atomraķetēm Pad. savienība jau atbildējusi ar savu jauno SS-20, SS-21 un SS-22 ieroču uzstādīšanu arī Austrumvācijā, Čechoslovakijā un citur.

Pie atbruņošanās galda Maskava atgriezīšoties tikai tad, ja amerikāņi no savas puses izvāks no Eiropas visus tur uzstādītos jaunos ieročus.

Pats Čerņenko savukārt brīdinājis Rēgenu pārtraukt tā dēvētā Zvaigžņu kaŗa plānošanu un ieroču gatavošanu konfrontācijai izplatījumā. Acīm redzot Peršinga un šo izplatījuma ieroču dēļ Maskavā radusies panika.

Pentagons un ārlietu ministrija Ustinova un Čerņenko deklarācijās nesaskatīja nekā jauna.

Diplomātu aprindās Vašingtonā domā, ka, neņemot vērā to, ka Čerņenko apbrīnojami ātri dabūja zem vienas cepures visus svarīgākos amatus, viņa stāvoklis vēl nebūt nav tik drošs kā daži iedomājas. Tieši tādēļ viņš ļauj brīvu vaļu ārpolitikā Gromiko, militārās lietās — sarkaniem maršaliem, kuŗu vārdā cenšas runāt Ustinovs, un arī čekai, kas sākusi nesaudzīgu akciju pret disidentiem, netaupot pat tādu prominenci kā Aleksandru Sacharovu.

Citi avoti apgalvo, ka dezinformācijas akcijas mērķis ir reizē apslēpt arī tās neskaitāmās saimniecības, rūpniecības un lauksaimniecības negātīvās parādības, kuŗu dēļ Pad. savienība palikusi tik tālu iepakaļ.

Vairāku padomju spiegu apcietināšanas Beģijā, Anglijā un citur liecina, ka dezinformācijas aizkulisēs padomju slepenais dienests nav atmetis plānus par komūnisma ekspansiju un pasaules paķļaušanu savai varai.

Kāds ir mūsu stāvoklis šajā sarežģītajā politiskā ainā? Valža Pavlovska panākumi Kremļa apsūdzēšanā Losandželosā pierāda tikai to, cik daudz ar labu gribu un mērķtiecīgu darbu mēs spējam īstenot. Pavlovska priekšzīmei sekotāju nekad netrūks. Lai nesaucam viņus par sapņotājiem, jo tieši sapņotāji iededzina pārējos cīņas gribu, un sapņotāja iecerētā uzvara vainagojas ar uzvaru. Par to lai nešaubāmies.

Aleksandrs Ķegumnieks.

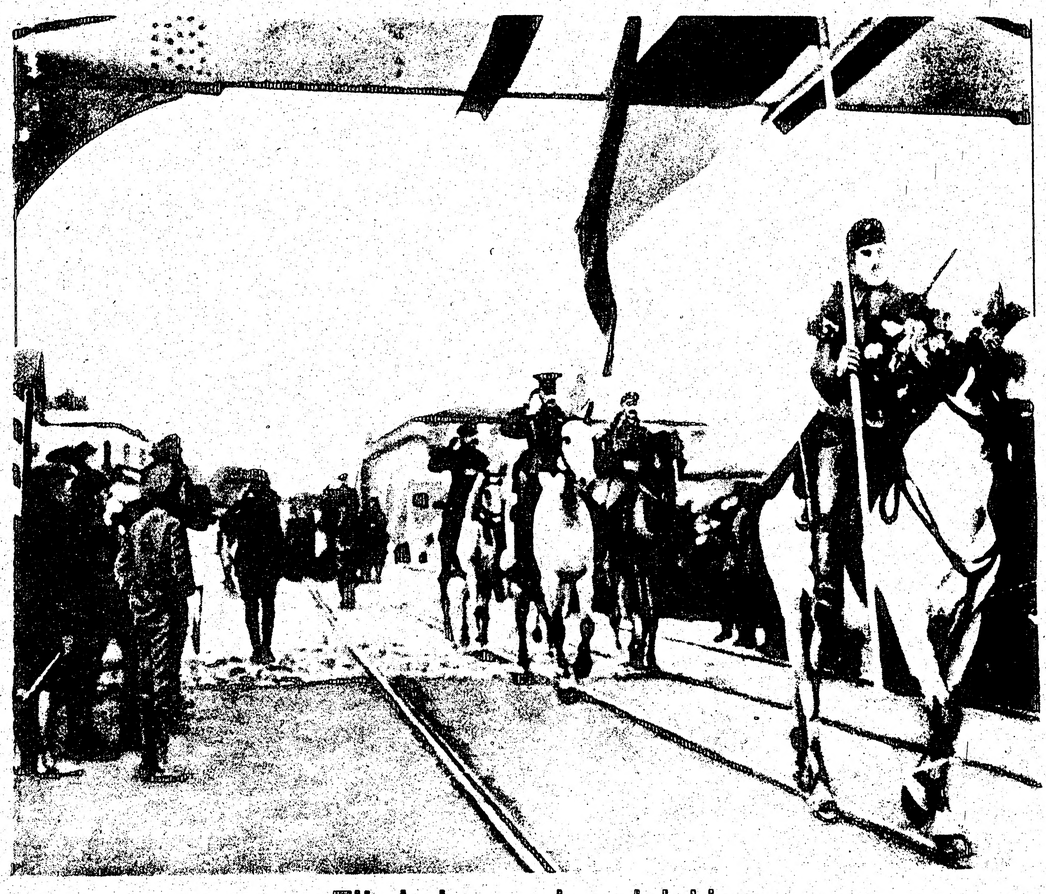

Tiksimies ar ziemeļniekiem

Ziemeļlatvijas armijas ienākšana Rīgā 1919. gadā. Aiz karodznieka baltā zirgā pulkvedis Jorģis Zemitāns. Ziemeļarmijas 65 gadu atceres sarīkojums notiek 27. maijā pl. 16.00 DV namā, Toronto. Tā ir reta izdevība tikties ar mūsu brīvības cīņu saimes locekļiem. Lai esam viņu pulkā, godinot šo sirmo varoņu devumu Latvijai un latviešu tautai. Sarīkojumā runās maj. A. Ameriks. To kuplinās latviešu mākslinieku priekšnesumi.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 26. MAIJS, 21. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

PAMODĀS PAVASARIS... ATNĀCA MAIJA...

Dadža sapnis kādā maija naktī... — Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Tautu cietums

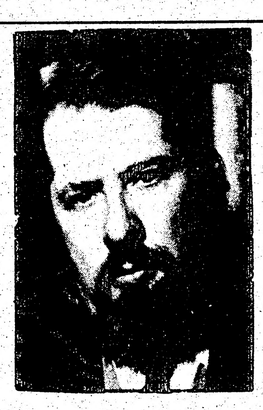

Visā Padomijas vēsturē, tās bezgalīgo represiju virknē atsevišķos laika posmos mainījās pasludinātie galvenie ienaidnieki. Sākumā bija jāiznīcina ,,baltie'', tad nepakļāvušies intelliģenti, tad zemniecība, trīsdesmitajos gados sāka meklēt ienaidniekus pašu rindās un šāva un sūtīja uz Sibiriju bijušos sarkanās armijas komandieņus un vecos boļševikus. Bet visos laikos sēdināja un sēdina nacionālistus, gan ukraiņu, baltkrievu, armēņu, gruzīņu, vēlāk baltiešu. Bet no trīsdesmito gadu beigām par ienaidniekiem izsludina veselas tautas. Dažus gadus pēc Staļina nāves tautu izsūtīšanas tika atzītas par kļūdām (iedomājieties, nevis par noziegumiem, bet par kļūdām). Palikušajiem atļāva atgriezties, bet līdz šim laikam to liedz Krimas tatāriem un Volgas vāciešiem.

Protams, represijas nav iznīcinājušas nedz Baltijas tautu alkas pēc neatkarīgajām valstīm, nedz Krimas tatāru sapņus atgriezties dzimtajā Krimā, nedz vāciešu ciešo apņemšanos izbraukt uz Rietumvāciju. Mūsu informācijās pēc iespējas plašāk tiek atspoguļota gan latviešu, gan mūsu kaimiņu, igauņu un lietuviešu, pretestība pārkrievošanai, cīņa par cilvēka un nacionālajām tiesībām. Bieži vien pieminam ukraiņu opozicionāru darbību.

Bet daudz mazāk līdz šim piegriezām vērību citu tautu centieniem. Maskavas valdnieki likvidēja daudzu tautu polītisko neatkarību un saimniecisko patstāvību. Par kaujas lauku kļuva nacionālā kultūra un valoda. Tieši pret tām tiek vērsts galvenais uzbrukums. Viss dziļi nacionāls, vienreizīgs, viss, kas izsaka tautas dvēseli, tiek pasludināts par novecojušu, atpalikušu, reakcionāru, kaitīgu. Bet zīme ,,nacionālists'' draud ar visdažādākajām represijām, sākot ar darba zaudēšanu un beidzot ar ieslodzījumu. Latvijā ļoti daudzas skolas pārvērstas par jauktām krievu un latviešu, kur kopējie pasākumi notiek, protams, krievu valodā. Ziemeļkaukaza un Tālo ziemeļu tautām ir pienācis nākošais posms: to pārstāvjiem ir pavēlēts lūgt likvidēt skolas nacionālajā valodā. Pie tam jāpiezīmē, ka ļoti daudzos Ziemeļkaukaza un Ziemeļu nacionālajos apgabalos resp. tā saucamajās autonomajās republikās un apriņķos, mācīšana dzimtajā valodā notiek tikai līdz 4. klasei, bet dažām ziemeļu tautām tikai 1—2 gadus. Daudzās republiku galvaspilsētās, piemēram Minskā, Kišinevā, Almātā, Dušanbē, Ašhabadā, Frunzē palika tikai dažas skolas ar mācību šās republikas pamatvalodā. Pat Ukrainas galvaspilsētā Ķijevā un otrā lielākajā republikas pilsētā — Harkovā — skolas ukraiņu valodā ir jau retums. Liekas, par nākošo kandidātu ir nozīmēta Rīga. Protams, visi šie Maskavas pārkrievošanas soļi nepaliek bez atbildes. Pirms gadiem Kaukaza republiku tautas asi protestēja pret dzimtās valodas ierobežošanu no jauna pieņemtajās konstitūcijās. Pagājušajā gadā Gruzijas intelliģence un studenti protestēja pret varmācīgās Gruzijas pakļaušanas Krievijai 200. gadadienas plašām svinībām. Par šiem protestiem vairāki studenti bija apcietināti.

Jāatzīmē ļoti svarīgs notikums Vidusāzijas republiku nacionālajā atdzimšanā. Taškentā parādījās musulmaņu ,,samizdats.'' Tā ir ļoti zīmīga parādība ne tikvien Vidusāzijā, bet visām musulmaņu tautām, gan Azerbaidžānas un Ziemeļkaukaza, gan tatāru un baškiru. Par šādu parādību svarīgumu liecina kaut vai tāds fakts, ka padomju krievu centrālās avīzes plašāk dod iespēju publicēt visādus antinacionālus materiālus musulmaņu tautu atkritējiem — visādiem partijas funkcionāriem un propagandistiem. Tā Azerbaidžanas propagandas šefs Dašdamirovs Maskavas ,,Literaturnaja gazeta'' slejās izmisīgi aicina, lai ,,mīlestība pret padomju varu uzvarētu pār asins tuvību.'' Kā redzams, paverdzinātās tautas nesteidzas kļūt par bezpersonisku, beztiesīgu padomju tautu.

Lasītāju vēstules

TIE PAŠI VĒŽI

Taupības nolūkā 1981. gada 19. jūlijā ārkārtējā Gaŗezera padomes sēdē likvidēja Gaŗezera saimnieka posteni.

St. Loginu saistīja darbā kā Gaŗezera administrātoru-saimnieku, un viņš veica abus darbus.

Pēc gada par Gaŗezera administrātoru-saimnieku nāca I. Kildišs.

Lai labāk saredzētu Gaŗezerā sadzīves norises, I. Kildišam sabiedrība — draugi nopirka motocikletu... Nu Gaŗezers bija pārredzams kā uz delnas...

Gaŗezera padome ar 1. jūniju par Gaŗezera saimnieku pieņēmusi Gunāru Liepiņu.

Gaŗezera financiālais stāvoklis nemaz nav uzlabojies. Algot saimnieku, šķiet, ir tikai ,,veco vēžu'' pārlikšana citā kulītē...

Lietderības un taupības ietvaros, šķiet, iederētos Gaŗezera administrātora amatu pildīt valdes priekšsēdim. Gadā ietaupītos kādi 12,000 dol. Taupībai jātop par tikumu.

J. Dimants sr.
Des Moines

MĪKLAINA PALĪDZĪBA

Daudzām organizācijām piesūtīta vēstule, kuŗā Latvian Aid for Afghans, c/o Leo Lee Enterprises, P.O. Box 491, Longview, WA 98632, U.S.A. piedāvā aploksnes un lipekļus ar armēņu zīmētāja Harley dīvainu zīmējumu. Rodas jautājums, kas, kur un kā izlieto šīs varbūtējās latviešu palīdzības artavas. Leo Lee pasākums piedāvāja arī ļoti zemas kvalitātes biedrības Latviešu Karavīrs lipekļus.

Augusts Brūns Otavā.

PIEMINOT KAS BIJIS

Par laiku, kas sākās ar apvērsumu 1934.g. 15. maijā, daļa vecās paaudzes latviešu, sevišķi sociāldemokrati, ir dalītās domās. Tas tomēr nedrīkst būt par iemeslu, lai klusējot mēs paietu gaŗām tiem Latvijas neatkarības gadiem, kas spilgti iezīmējas ar visu latvju zemes augšupeju — kā saimnieciskā, tā kultūras laukā. Šajos gados tika uzceltas neskaitāmas skolas un biedrību nami, tika posts, tīrīts, vecais nojaukts un jauns celts. Bet man gribas pieminēt lielāko šā laika sasniegumu. Tas bija prezidenta Ulmaņa Draudzīgais aicinājums, kas kā vētra pārstaigāja Latviju. Ir pagājuši jau 40 gadi no šīs dienas...

Piecos gados tika saziedotas 1,675,419 grāmatas. No tām 1,500,000 skolu bibliotēkām, bet pārējās — dažādu sabiedrisku organizāciju un tautas bibliotēkām. Bez tam, pateicoties Draudzīgajam aicinājumam, skolas ziedojumu ceļā ieguva arī vēl citus priekšmetus: 170 klavieres, 416 radio aparātus, 1400 gleznas un apmēram 1,300,000 naudā...

Ar cieņu pieminēsim mūsu 15. maija laikmetu. Mūsu pirmā un pēdējā prezidenta Kārļa Ulmaņa nozīmi nekādi spēki neizdzēsīs no Latvijas vēstures.

Biruta Senkēviča
Toronto.

ĶEGUMNIEKS TUMŠĀ ALĀ

A. Ķegumnieka ignoranci rakstā ,,Zem akadēmiskās brīvības palaga'' (LA nr.15, 1984) var tikai apbrīnot, un pēc raksta izlasīšanas — nožēlot, jo cilvēks, kas talantīgi saliek vārdus savās slejās, pats sēž tādā kā tumšā alā, un pa mazu šķirbu raugās akadēmiskā pasaulē.

AABS kopš dibināšanas dienas ir daudz vairāk darījis Baltijas valstu popularizēšanai nekā t.s. baltiešu jumta organizācijas visas kopā Par AABS panākumiem liecina konferencēs pieaugušais dalībnieku skaits un kvalificēto referātu daudzums. Piem. 250 1982.g. konferencē Minesotas universitātē. Līdz ar to ceļas AABS prestižs pasaules mācību iestādēs.

Gunārs Cimbulis,
Universitas galvenais red.

PAR DAUDZ

Paldies A. Ķegumniekam par rakstu ,,Zem akadēmiskās brīvības palaga'', kaut labāk būtu skanējis ,,Zem akadēmiskā huļigānisma palaga''. Kas nu mūsu sabiedrībā ir par daudz, tas arī ir par daudz! Lielāku apmātību es nespēju iedomāties.

Vilis Hāzners ASV.

Rakstniekam Jānim Klīdzējam 70 gadu

Vienam no mūsu raženākajiem un slavenākajiem rakstniekiem — Jānim Klīdzējam 6. maijā piepildījās 70 gadu, jo viņš dzimis 1914. gada 6. maijā. Kā dzejniece Selga Silkalna (Karmena Kurzemniece) trāpīgi saka: ,,No 1914. gada Sakstagalā līdz 1984. gadam Kalifornijā ir mērīts liels telpas un laika sprīdis, bet viss kādreiz dzīvē vērotais un piedzīvotais ir harmoniski sakļāvies raibā tēlu kaleidoskopā, rādot reti interesantu raksturu mazāku, kas allaž saista lasītāju.''

Domājot par J. Klīdzēju kā rakstnieku, vispirms atminās aizstaigāsim uz Latviju pirms 47 gadiem, kad Rīgas periodikā — žurnālā Sējējs, laikrakstos Rīts, Jaunākās Ziņas u.c. parādījās jaunā studenta Jāņa Klīdzēja literārie sacerējumi. Viņam toreiz bija tikai 23 gadi, bet tā kā Jānis Medenis teicis — šis jaunais kumeļš jau ,,labi zviedz un dienās no viņa iznāks zirgs.'' Medeņa toreizējais pareģojums ir piepildījies ar uzviju — ir iznācis nevien zirgs, bet tāds pegazs, kura literāros ,,zviedzienus'' dzird nevien latvieši visā pasaulē, bet arī lietuvieši, jo Klīdzēja romāns Jaunieši tulkots arī leišu valodā.

Toreizējam J. Klīdzēja ,,zviedzienam'' bija viena noteikts mērķis — Latgales literātūru ievest pārējās Latvijas literātūras dārzos un Latgales latvieti parādīt tādu, kāds tas īstenībā ir, nevis kā karikatūru: bezgala dumju, neaptēstu un jocīgu kalpa puisi ar savu tikpat nožēlojamo brūti, kāds viņš toreiz bija tēlots vairums latviešu rakstnieku darbos. Bieži vien latviešu rakstītāji nevarēja atšķirt Latgales krievu no latvieša, visus sabāžot vienā maisā, aizsienot maisam galu un apdauzot ap koku, kā Doku Atis savas vistas.

Jānis Klīdzējs, tāpat kā Alberts Sprūdžs, Aleksandrs Ancāns un vēl nedaudzi citi, rakstīja ne tikai latgaliski, bet vairumā oficiālajā latviešu valodā, par ko no dažiem Latgales šovinistiem saņēma ne mazumu pārmetumu. Klīdzēju tas tomēr neietekmēja, un viņš gāja savu uzvaras ceļu kā personīgās slavas, tā latviešu tautas vienotības labā. Tāds Klīdzējs palicis līdz šai dienai. Kad mūsu gudreļi, lai maskētu savu divkosīgo seju, viņam pārmeta viesošanos Latvijā, J. Klīdzējs mierīgi pateica: ,,Es esmu jau pieaudzis un pilnīgi atbildīgs par to, ko es daru.'' Pie tam neviena intervija ar Klīdzēju Latvijā neparādījās, kā tas noticis ar vairākiem citiem. Tikai gadus vēlāk Vējāns viņam atriebās, kad Dzimtenes Balsī, aprakstot savus ,,panākumus'' Kanadā un ASV, pieminēja arī Klīdzēju, lai to trimdinieku acīs nomelnotu. Bet arī tas nesasniedza mērķi: latviešu sabiedrība J. Klīdzēju vērtē pēc viņa rakstiem un

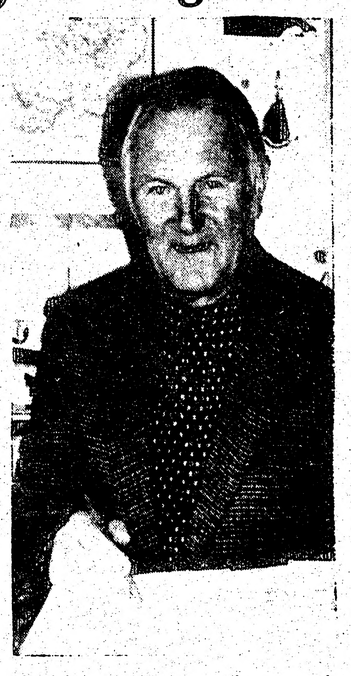

darbiem, ne pēc tā, ko par viņu saka un raksta okupantu līdzskrējēji Latvijā un viņu pakalpiņi šeit.

SEPTIŅPADSMIT GRĀMATU

Līdz šim J. Klīdzējam iznākušas 17 grāmatas. Chronoloģiskā secībā tās ir:

Jaunieši (romāns), 5 izdevumos 1942., 1944., 1950 (arī lietuviski Čikagas avīzē Draugas), 1951. un 1962.g. Gājputnu dzīsme (stāsti un noveles, latgaliski). Mīlētāji un nīdēji (stāsti un noveles, KF godalga) 1946. Cilvēki uz tilta (stāsti un noveles) 1948. Grēks uz pusēm (stāsti un noveles) 1951. Viņas un viņi (stāsti un noveles) 1954. Dženitors (romāns) 1955. Cilvēka bērns (romāns) 2 izdevumos 1956. un 1981. Zilie kalni (romāns) 1960. Sniegi (romāns, KF godalga) 1963. Dzīvīte (stāsti un noveles) 1967. Debešu puse (stāsti un noveles, latgaliski) 1968. Tās balsis, tās balsis (stāsti un noveles) 1973. Prezidents un Latvijas paaudze (nacionālas esejas) 1976. Dzīvīte, dzīvīte, šūpojos tevī (romāns, KF godalga, 2 izdevumos) 1979., 1980. Otrais mūsos (romāns) 1983. Sagatavošanā izdevumam 1984.g. Stāstu izlase un Ievainotā dzīve 2. izdevumā.

Kopš rakstnieka pirmās grāmatas Jaunieši iznākšanas 1942. gadā līdz jaunākajam darbam Otrais mūsos aiztecējis daudz ūdens, un rakstnieka pieredze arī ir šī aiztecējušā ūdens daudzuma apmēros, taču savā dziļākajā būtībā, savā dvēseles struktūrā un pasaules uzskatā tagadējais Džāns Otrajā mūsos ir tas pats Andris Rugājs Jauniešos, kas toreiz teica:

,,Redziet, mani nekur tā īsti nevar nolikt kā godīgu grāmatu plauktā un, paskatoties pēc virsraksta, atkal izņemt. Nekad es nevaru kārdinātājai un mocītājai dzīves grāfienei roku noskūpstīt, pirms nenospļāvies uz viņas parketa, bet nometies ceļos viņas priekšā, lai necer viņa, lai gan manas bikses ir vecas, un putekļus no tām nevajadzētu nopurināt.''

Tagad, turpat 42 gadus vēlāk, Otrajā mūsos J. Klīdzējs saka:

,,Dzīve ir biezoknis. Pirms ar ragu lopiem. Tie badās un bauro. Kad paēduši, palaiza viens otram kaklu un pamīlējas. Aust jauna diena, un viss sākas no gala.'' Vai arī: ,,Dzīve nav rožu dārzs tam, kam nav naudas. Dzīve nav dievnams tam, kas prasa neatbildamus jautājumus. Dzīve ir kustēšanās neziņa no dienas uz dienu. Tā ir grūstīšanās pa biezokni no gadījuma uz gadījumu. Dzīve ir kaut kā turpinājums, ko tu pats neesi iesācis.''

J. Klīdzējs, rakstot un veidojot savu tēlu mozaīku, neapmierinās ar tēlojuma fabulu, formu un saturu, bet katrā viņa darbā atradīsim arī tā dēvēto dzīves filozofiju. Luterāņu teoloģijas profesors Dr. Egils Grīslis savā grāmatā Toreiz un tagad — ticībā J. Klīdzēja tikai reliģiskajiem uzskatiem ir veltījis veselu nodaļu — 20 lappuses, kur, balstoties uz J. Klīdzēja literāriem darbiem, analizē autora reliģiskos uzskatus, kas taču ir pamats visai dzīves filozofijai. Par šo vien Dr. E. Grīšļa analizi varētu sarakstīt veselu referātu, bet šoreiz jāapmierinājas tikai ar viņa beigu konstatējumu:

,,Nav šaubu par J. Klīdzēja uzticību tieši savai katoļu baznīcai. Bez skaļiem lozungiem un šovinistiskiem izlēcieniem viņš liecina sirsnīgi un patiesi. Pat visļaunāko cilvēku darbi galu galā nevar apturēt Dieva mīlestības asnu dīgšanu šajā pasaulē. Šo ieskatu Jānis Klīdzējs mums ne uzspiež, ne arī pārvienkāršo, jo ap to viņš pats cīnās. Bet ar savas dienišķās uzvaras gaismu viņš sirsnīgi dalās. Paldies Jānim Klīdzējam par viņa dzīves svētceļojumu — gan reizēm ietu pa grumbuļainiem ceļiem, bet galu galā tomēr novadot gaismā.''

Un Konstance Kļava, recenzējot romānu Otrais mūsos, saka: ,,Šai darbā izskan pamudinājums uz cilvēcību. Kaut cilvēki spētu viens otru izprast un parādīt vairāk cilvēcības.''

Šī cilvēcība ir būtiskais J. Klīdzēja darbos, un Dr. E. Grīslis to ir arī saskatījis un par to pateicas. Pievienosimies viņa pateicībai.

Ed. Šmugajs.

Gunārs Grieze

Jānim Klīdzējam — uzkāpjot Cugšpicē

Noskandēts 70 gadu jubilejas svinībās, 1984. gada 6. maijā, San Francisko

Šodien, mīļie svētku viesi,
Prieks ir kopā būt, patiesi,
Iedzert kādu glāzi ,,sīvo'' —
Uzsaukt Klīdzējam, lai dzīvo!

Dažs tur lec ar slotas kātu,
It kā tas ar zirgu jātu;
Cits ar lielu uzmanību
Peldina pa spaini čību...

Cits ir podu galvā licis,
Domā, zaldātos ir tici;
Piepūš gaisu pilnu krūti
Un tad šauj ar brūnu tūti...

Raibā atmosfērā šādā
Jānis Klīdzējs Napā strādā;
Un, tā teikt, uz citu raizi
Pelna dienišķīgo maizi...

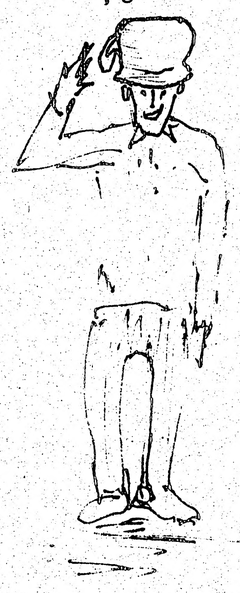

Gadu kravu plecos licis,
Klīdzējs „Cugšpicē" ir ticis:
Pāri septiņdesmit gadiem —
Ir ko svinēt draugiem, radiem!

Informēts ir kādā lapā —
Jānis Klīdzējs dzīvo Napā,
Visai tuvu pie tās vietas,
Tur, kur notiek trakas lietas.

Tur, kur domāšana gaļa,
Ko un kāpēc kāds ko dara;
Tur, kur vērā ņemt ir vietā,
Pārsteigums var būt ik lietā.

Stāsta tiem, kam viss nav mājās,
Ka tiem Napā labi klājas;
Lai tie savās domās vadās,
Kad tie prom no dzīves kņadas.

Nav tiem jāstaigā ar tarbu,
Nav tiem jāsteidzas uz darbu;
Jāpavada dzīve braucot —
Sirēnām un taurēm kaucot.

Kā jau bieži dzīvē gadās,
Visa rezultātā radās
Doma izmantot šo vielu,
Radot manuskriptu lielu.

Jānis Klīdzējs nestāv dīkā,
Papīru nu spalva švīkā —
Pilsētā, kas vārdā Napa,
Tā, lūk, ,,Otrais mūsos'' tapa!

Nobeidzot šo mazo stāstu,
Dažu notikumu klāstu,
Mūsu Jubilāru sveiksim
Un no sirds tā viņam teiksim:

Secen iet lai brīži skarbi
Un lai rodas jauni darbi;
Lai tam vējš pūš dzīves buŗās
Un lai sieva līdzi turas!

Toronto Latviešu Biedrības Sestdienas skolas audzēkņu darbu skatē Ģimenes dienas sarīkojumā 6. klases audzēkņi bija zīmējuši Latvijas kartes, bet 7. kl. audzēkņi aprakstus par Latvijas apgabaliem, kalniem un upēm. Attēlā trīs 7. kl. audzēkņi ar saviem darbiem. No kr.: Armis Kalniņš, Māris Lukss un Ivars Enzeliņš. Foto J. Ligers.

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

Copyright by Jānis Širmanis

(38. turpinājums)

Cerēju ar taustīšanos bīstamajai vietai tikt garām.

Sašaurinājums sākās ar ļoti nelīdzenu kreiso pusi. Straume uzgrūda mani kādam klints ragam. Piere pret ragu. Ne pārāk spēcīgs belziens, tomēr pazaudēju savu vēso prātu. Tas kļuva karsts.

Ar sakarsētu prātu cilvēks izdara muļķības. Viņš sāk rīt ūdeni, kaut gan nav ne mazāko cerību tādā veidā plūdus mazināt. Iežmaugas otrā galā Klāvs esot mani izvilcis no straumes un purcījis kā kūli.

Uz Pūķa astes uzsēdināts, es Klāvam solījos turpmāk lietot ūdeni vienīgi tik daudz, cik nepieciešams zobu mazgāšanai. To droši varēju solīt. Plūdi nespēja vairs biedēt. No Pūķa līdz izejai ala bija pietikami ērta. Vietas pietika kā mums, tā straumei, ko stingri valdīja iežmaugas varenās stenderes.

Bijām gauži noguruši. Uz Pūķa muguras gan varējām drusku atpūsties, bet alas gaišais gals mūs pievilka kā magnets tērauda skaidiņas. Bridām. Pēc nedaudz minūtēm kalns ar straumes palīdzību mūs izspļāva virszemē.

Pazūdiet, nelūgtie viesi!

Vajadzēja apvainoties, bet mēs tā nedarījām. Aiz prieka par zilajām debesīm aizmirsām neviesmīlīgo kalnu.

»Ābā tētīt! Cik saule spoža!« man žilba acis. »Pirms kādas pusstundas neticēju, ka mēs to vēl redzēsim.«

Saule rādīja brokastu laiku, un es taustīju kabatas:

»Nu derētu kafija, olas ar speķi. Vai tiešām nebūs ne centa pie dvēseles?«

Zināju, ka visa mana bagātība, ceļotāju čekos iemainīta, palikusi Noslēpumu aizā, bet cerēju atrast kādu sīknaudas gabalu. Labajos laikos tas tā bieži gadījās — autobusa nauda pa ķērienam. Laikam tāpēc, ka pazemē nav autobusu, kabatās neskanēja arī sudraba pusdolari. Bet mazajā kabatiņā pie bikšu jostas, kas iekārtota pulksteņa glabāšanai, nezin kā gadījušās kā nē, atradās divas piecu dolaru zīmes, krietni sadilušas, izmirkušas, tik tikko vairs turējās četrstūrīgā izskatā.

»Tās laikam vis nevarēsim pret maizi un cigaretēm apmainīt,« grūti nācās siekalas valdīt. »Žēl. Ja piecnieki derētu, mēs kādas dienas iztiktu.«

»Kādas dienas?« Klāvs brīnījās. »Albert, ko tu domā te darīt?«

»Domas jāsakārto . . . «

»Manējās ir jau sakārtotas. Skaidrs — tūliņ brauksim atpakaļ uz Čikāgu.«

»Šādā izskatā? Vispirms vajadzētu drusku uzposties.«

»Protams,« Klāvs pasmīnēja un norāva ieplīsušo krekla piedurkni. Otra gan vēl bija puslīdz kārtībā, bet simetrijas dēļ Klāvs norāva arī to. Dubļus rokām, kājām notīrījis, bikšu stilbiem ūdeni izpurcījis, viņš pataustīja zodu:

»Bārdas rugājus gan arī vajadzētu nopļaut, bet to mēs varēsim darīt kādā policijas iecirknī. Droši vien pa ceļam mūs kaut kur aizturēs, lai noskaidrotu, vai esam īsti bandīti, vai tikai tādi izskatāmies. Tagad palūkosimies, vai džīps mūs vēl gaida.«

Mūsu spēkrati laikam bija par mazvērtīgiem, lai kāds tos iekārotu. Tie atradās turpat starp diviem milzīgiem klinšu bluķiem, kur atstājām.

»Benzīna tanks gandrīz pilns, pāris kannu vēl rezervē. Albert, mēs esam bijuši ļoti tālredzīgi!« Klāvs sirsnīgi priecājās par atradumu. »Nu vecais džīps mūs paraus krietnu gabalu tuvāk Čikāgai. Kad degvielu pietrūks, pārdosim džīpu un tā varbūt iegūsim naudu autobusa biļetēm. Kā redzi — mēs neesam bez izredzēm. Varētu sākt tūliņ ripot, bet mums vēl jāiegriežas pie Spoka brāļa. Arī Oskars jāaprauga.«

Kamēr izmanevrējām spēkratus no kalna garažas, vējš un saule drusku pažāvēja mūsu slapjās drēbes, tikai drusku, bet mēs negribējām ilgāk kavēties. Cerējām, ka Spoka brālis mūs pacienās vismaz ar kādu cigareti.

Čarlijs Fogelmeijers, tas pats omulīgais tirgotājs, kas mums sagādāja skābekļa maskas, neievērojot mūsu klaidoņu izskatu, ļoti pakalpīgi apjautājās, ar ko varētu kungiem pakalpot.

Mums grūti nācās iesākt nepatīkamo sarunu un samaitāt Fogelmeijera kunga omulību.

»Šodien labs laiks,« izlietoju amerikāņu ierasto tukšvārdību.«

»Jā, kungs. Ne pārāk karsts. Tāds visiem patīk.«

»Un lietus te ielejā arī laikam nav lijis?«

»Nē,« Fogelmeijera kungs izlikās, ka saprot, kāpēc mēs esam samirkuši. »Bet kalnos gan laikam reizēm gāž kā no mucas?«

»Par kalniem mums nebūs patīkamu atmiņu. Fogelmeijera kungs, man jums jāstāsta ļoti nepatīkama ziņa. Ralfs palika pazemē . . . . Gāzes izplūdums, sprādziens, plūdi . . . Maz ticams, ka viņš varētu vēl būt dzīvs.«

»Tā tiešām ir bēdīga ziņa,« Fogelmeijera kungs izdzēsa omulīgo smaidu, »bet es nesaprotu, kāpēc jūs man to stāstat? Par negadījumiem parasti ziņo policijai.«

»Jā . . . pēc reglamenta tā . . . vajadzētu . . . « stostījos. Biju pārsteigts par Fogelmeijera krama sirdi, »tomēr vispirms gribējām runāt ar jums. Ralfs taču jūsu brālis.«

»Brālis? Nē, kungs. Man ir trīs māsas, sieva un — ļoti enerģiska sievas māte, bet pirmo reizi dzirdu, ka man būtu brālis. Kas jums tādas aplamības sastāstīja?«

»Ralfs Fogelmeijers. Mēs to saucām par Spoku.«

»Tāda cilvēka nepazīstu. Kur jūs viņu satikāt?«

»Pazemē.«

»Un viņš sauca mani par savu brāli?«

»Noteikti. Esot bijis šeit veikalā, kad mēs dabūjām skābekļa maskas. Pēc tam arī viņš paņēmis vienu un sekojis mums.«

»O — nu saprotu!« Fogelmeijera sejā atgriezās izdzēstais smaids. »Bambuks! Un jūs tam ticējāt?«

»Kālab nē?«

»Visā Valridā jūs neatradīsiet tāda cilvēka, kas ticēs kaut vienam Bambuka vārdam. Un visā pilsētā nebūs daudz arī tādu, kam varētu iestāstīt, ka Bambuks pazemē gājis bojā. Esam jau vairākkārt dzirdējuši: Bambuks noslīcis, Bambuks iegāzies aizā, Bambuks nošauts. Bet pēc nošaušanas, noslīkšanas un citām ķibelēm Bambuks arvien ieradās mājā, lai paēstu, krietni izgulētos un nozagtu tēvam kādu pusduci cāļu. Tas slaists, lai iegūtu naudu skābekļa maskai, esot bez tēva ziņas pārdevis bullēnu. Nē, kungi, par Bambuku nav vērts bēdāties. Nezāles neiznīkst . . . «

Fogelmeijera veikalu atstājām drusku apmulsuši. Un apmulsumā braucām tieši uz policijas mītni.

Kārtībnieks arī pazina Bambuku, bet smieties nesmējās. Viņš izrādīja lielu ziņkārību: kas par aizu, kur tā aiza un vēl daži duči tamlīdzīgu jautājumu.

»Knauzerīga pratināšana,« nevarēju atvairīt īgnumu. »Cilvēkiem, kas labprātīgi nākuši ziņot par pazemes traģēdiju, vajadzētu dāvāt vairāk uzticības,« kļuvu tēlošanā atturīgs. Jautājumam, kāpēc mēs braukuši šurp no Čikāgas, atbildēju, ka kājām ejot ceļā vajadzētu vismaz divreiz kurpes pazolēt.

(Turpinājums sekos)

Montrealas universitātes psiholoģijas profesore Dr. Vaira Vīķe-Freiberga iecelta par Kanadas Zinātņu Padomes vicepriekšsēdi.

Zinātņu padomi uztur valsts. Tā ir neatkarīga organizācija, dibināta 1966. gadā, ar sevišķu uzdevumu sniegt informētus padomus valdībai, kā arī informēt plašāko publiku.

Zinātņu padomei Kanadā ir ļoti augsts prestižs, kas balstās uz daudzu tās izdoto pētījumu un dokumentu kvalitāti. Padomes sēdes notiek četras reizes gadā Otavā un pamīšus citos centros. Izvēlētās programmas īstenošanā padomes locekļus atbalsta ap 70 pilna laika darbinieku liels personāls Otavā.

Dr. V. Vīķe-Freiberga padomē pagaidām strādās mazāk nekā puslaiku, paturot vēl arvien savu profesores posteni Montrealas universitātē.

FVV

Rokmūzika Minsterē

Jau pirms pusotra gada sāka domāt par to, vai rīkot rokmūzikas koncertu Minsteres Dziesmu dienu laikā. Pēc ļoti sekmīgā rokvakara Milvokos, ASV, pagājušā gada vasarā, lieta bija skaidra — būs jārīko.

Rokvakars notiks 30. jūlijā Minsterē (t.i. vienu dienu priekš Dziesmu dienu atklāšanas). Tanī piedalīsies četras grupas no četrām (dažādām) zemēm:

No Anglijas ieradīsies jau gandrīz leģendārie „Arvīds un Mūrsitēji", kuŗi savos daudzajos koncertos Eiropā un Ziemeļamerikā ir spējuši sajūsmināt un iegūt piekritējus. No ASV vidienes ielidos „Ernests un Jūlijs", kuŗi ar iepriekšējo vārdu „Morālais Bankrots" uzstājās Milvoku rokvakarā un arī citur.

Toronto „Skandāls" arī ir pieteicis savu līdzdalību. Viņi Toronto guvuši zināmu popularitāti. Un „last but not least" „Arabs Varšavā" no Vācijas, kas ar savu pirmo koncertu centīsies piespēlēt pārējās grupas pie sienas! Der pieminēt, ka visās četrās grupās spēlē bijušie MLĢ skolnieki.

Tātad, dārgie lasītāji, ierodieties Minsterē dienu ātrāk, lai piedzīvotu šo vienreizējo notikumu. Laiks un vieta tiks drīzumā izziņoti. Informācija pie Nīla Ebdena, Backergasse 25, 4400 Münster, Tel. 0251-47358.

Albīns Dravnieks

Vēsturisks kongress Kalamazū

(Turpinājums)

Ir astoņi jauni darbinieki:
1) Teātŗa nozari vada A. Geriņa.
2) Skaņierakstu nozari vada Leo Zariņš — dokumentē dziesmu svētkus un citus sarīkojumus skaņu lentēs, ko var izmantot Amerikas Balss, Sound of Latvian Music un citi raidījumi.
3) Tautas deju nozari vada L. Zariņa.
4) Tēlojošās mākslas nozari vada L. Eglītis. Ir sekmēta Amerikas latviešu mākslinieku apvienības (ALMA) izveidošanās, kas darbosies mākslinieka Ģirta Puriņa vadībā.
5) Latviskās mūzikas nozari vada Gunta Plostniece. Darbojas Koŗu apvienība, bet nav izdevies paplašināt koncertapvienību darbību.
6) Rakstniecības nozari vada Sandra Kronīte-Sīpola. Tiek apzināti rakstnieku talanti.
7) Lietiskās mākslas nozari vada Anna Graudiņa, kas 1983. g. ieguva Kultūras Fonda balvu. Tā kā A. Graudiņa turpmāk būs saistīta Kultūras Fonda darbā, daiļamatnieku nozari turpmāk vadīs Vija Ābele-Wurstnere.
8) 1984.g. sākumā par sabiedrisko darbinieku apzināšanu rūpējās Grietiņa Ķirse.

Kultūras biroja vadītāja B. Abula ir teikusi svētku runas Pitsburgā un Kolumbusā, sniegusi referātus Klīvlandē Draudzīgā aicinājuma atcerē, kā arī Kalamazū Kultūras dienās.

Tiks atrisināts honorāru jautājums latviešu māksliniekiem.

Sporta un fiziskās audzināšanas biroja vadītājs T. Aldzeris ziņoja, ka 1985.g. no 18.—22. jūnijam Gaŗezerā Kalamazū notiks pirmās latviešu globālās meistarsacīkstes dažāsās sporta nozarēs: basketbolā, volejbolā, tenisā, galda tenisā, futbolā, novusā, šachā, šaušanā un golfā.

Lūdza sabiedrības atbalstu, jo šie sarīkojumi saistīti ar lieliem izdevumiem. Pagaidu budžets paredz izdevumus 32,000 dol. apmērā.

Šogad no 5.z-š. jūlijam Toronto notiks 2. Brīvā olimpiada, kur piedalīsies 4 apspiestās tautas: igauņi, latvieši, lietuvieši un ukraiņi. (1. Brīvā olimpiada notika 1980.g., boikotējot olimpiadu Maskavā). Brīvās olimpiadas lāpa tiks aizdedzināta Toronto 2. jūlijā, un skrējēji to nesīs uz Losandželosu tā, lai tas saskanētu ar 23. olimpiadas ceremonijām koliseumā. Šo brīvības lāpu tad pasniegs cilvēka tiesību sapulcei, kas tai laikā ir paredzēta Losandželosā. Šo apspiesto tautu olimpiadu atbalsta ievērojami Kanadas valsts darbinieki, pilsētu galvas un gubernātori. Tā būs arī labi reprezentēta presē.

Par Latviešu Institūta darbību ziņoja padomes priekšs. Arvīds Bļodnieks. LI ir veltīts kultūras un zinātniskam darbam.
1) Ir izdota Latvju Enciklopēdija 1962—1982, 1. sējums (A—I) 3500 eks. un ir izsūtīta abonementiem brīvajā pasaulē. Sagatavošanā ir 2. un 3. sēj.
2) Ir izdots žurnāla Latvju Māksla 10. numurs (redaktors A. sildegs) ar 7 krāsu un 120 melnbaltām illustrācijām.
3) Ir izdota Marģera un Māras Grīnu sagatavotā grāmata ,,Latviešu gads, gadskārta un godi''. No 1000 eks. vēl ir tikai ap 100 eks.
4) Turpina izveidot Latviešu mūzeju Vašingtonā (vad. A. Graudiņa) un Kultūras vērtību krātuvi Ņujorkā (vad. L. Tomasa).
5) Tiek gatavota Latviešu trimdas literatūras vēsture.
6) Dr. J. Zuševics pētī lauksaimniecības pārmaiņas Latvijā, pārejot no viensētām uz kolchoziem, kā arī šo pārmaiņu iespaidu uz latviešu dzīvi dažādās formās.
7) Prof. J. Peniķis strādā pie latviešu tautasdziesmu zinātniska apcerējuma angļu valodā — sakarā ar Kr. Barona 150. dzimšanas dienu 1985. g. 31. oktobrī. Paredzēts atkal izdot Artūra Baumaņa grāmatu par Kr. Baronu latviešu valodā.
8) Tiek apzināti nomocītie latvieši, kā arī Afganistānā kritušie latvieši (ap 100), bet trūkst vārdu.

ALA vicepriekšsēdis un Austrumapgabala pārstāvis A. Braunfelds ziņoja, ka strādājis kā ALA pārstāvis ,,Americans for Due Process'' organizācijā, kā arī seminārā ,,American Justice: Quo vadis?'', kur tika plaši iztirzāta pie Tieslietu ministrijas pastāvoša Office of special Investigations (OSI), tās sadarbība ar PS iestādēm un KGB liecību izmantošana ASV tiesās. Ja agrāk tiesāja cilvēkus, kas kaŗa laikā bija vajājuši žīdus, tad tagad sāk tiesāt arī tos, kas kaŗa laikā vajājuši mūsu ienaidniekus komūnistus. OSI sadarbojas ar čeku. tiesas prāvās tiek pārrakstīta mūsu vēsture, jo tiesā visi apsūdzētie ir nacisti un nacistu kalpi. Lietuviešu advokāts Dumbarkis ir sakopojis dokumentu krājumu (140 lp.), ko iesniedza valdības iestādēm. Lai atbalstītu šo akciju un cīnītos pret t.s. E. Holcmanes likumu (par komūnistu vajāšanu), aicināja rakstīt vēstules saviem kongresa locekļiem.

* * *

Biedru biroja vadītāja Zane Freivalde ziņoja, ka par ALA mūža organizāciju kongresa laikā ir iestājies Amerikas latviešu palīdzības fonds, iemaksājot 1,000 dol. ALA biedru skaits ir ap 8,000, bet ir reģistrētas 15,000 adreses. Tātad apmēram puse nav ALA biedru. Pašlaik ir 3263 mūža biedri. Mūža biedriem jāreģistrējas pie ALA biedru biroja un jāziņo, kādai organizācijai tie pieder. Pārmaiņas jāziņo abām organizācijām.

Aprūpes biroja vadītājs M. Janševics ziņoja, ka īpaša komisija ir apskatījusi iespējas celt pensionāru mītni Floridā.

Īpaša Stipendiju komisija pārvalda Stipendiju fondu, kas piešķiŗ stipendijas latviskās izglītības turpināšanai universitātēs, Minsteres latviešu ģimnazijā, Kursas, Beverīnas un Gaŗezera vasaras vidusskolās. Stipendiju fondā jāatrod ap 10,000 dol. Lūdz palīdzību no latviešu organizācijām, lai jaunieši varētu turpināt iegūt latvisko izglītību. Ilgas Gravas ierosinājumā pie Aprēpes biroja ir radusies ,,Krusttēvu programma'', lai Vācijā dzīvojošie jaunieši pēc Minsteres latviešu ģimnazijas beigšanas varētu vienu gadu studēt ASV, uzturoties kādā latviešu ģimenē.

Vēl pie Aprūpes biroja pastāv Vieninieku iepazīšanas programma, kas ir sekmīga: ir saņemtas 34 vīriešu un 47 sieviešu veidlapas un pozitīvas atsauksmes, ir bijušas jau kāzas. Ir nepieciešami jauni dalībnieki. Tos lūdz rakstīt: American Latvian Association ,,Iepazīšanās'', P.O. Box 46, Little Neck, NY 11363. Visa informācija ir konfidenciāla.

ALA 35. kongresa vadība ar valdes nozaŗu vadītājiem. Foto V. Jaunkalnietis.

ALA kongresā Kalamazū. No kr.: Nacionālpolitiskā darba komisijas vadītājs A. Lambergs, A. Vītoliņš un G. Meierovics. Foto V. Jaunkalnietis.

* * *

Ārējās informācijas biroja vadītājs Aristīds Lambergs ziņoja, ka Milvoku dziesmu svētku laikā tika ņoorganizēta Tautas sapulce, tika savākti pāri par 1,000 parakstu peticijai, ko iesniedza Apvienoto Nāciju Dekolonizācijas komitejai un lūdza, lai pacel Baltijas valstu jautājumu Apvienoto Nāciju forumā. Vēlāk šī vēstuļu akcija tika izdarīta ASV apmērā.

AIB izdod angļu valodā Latvian News Digest (red. J. Bībelnieks) ar ziņām par stāvokli Latvijā un mūsu nacionālpolitisko darbu trimdā. Lūdz, lai latvieši abonētu šo izdevumu (10 dol. gadā), kas dotu līdzekļus AIB darbam. AIB periodiski izdos arī ,,The Latvians'' (red. V. Gulbis) angliski runājošiem latviešiem, lai tos piesaistītu latviešu sabiedrībai.

Sekmīga bijusi akcija palielināt locekļu skaitu ,,Congressional Ad-Hoc Committee on the Baltic States and Ukraine''; tagad šai komitejai ir jau 117 locekļi.

Pēc Korejas pasažieŗu lidmašīnas nošaušanas AIB organizēja demonstrācijas un panāca boikotu PSRS precēm un kuģiem.
AIB sekmīgi vadīja protesta akciju pret ABC ziņu aģentūru 1984.g. Ziemas olimpiadas laikā Sarajevo, Dienvidslavijā, lai latviešu sportistus nedēvētu par krieviem.

Arī šovasar Losandželosas olimpiadas laikā darbosies AIB, lai saskaņotu latviešu politisko darbību ar Baltiešu Brīvības Līgas aktīvitātēm. Te ir vajadzīgi darbinieki.

Tiks dibināta pašu preses aģentūra, kas rēgulāri piesūtīs ziņas par notikumiem okupētajā Latvijā un citās Baltijas valstīs visām lielākajām ASV dienas avīzēm (ap 110).

Šī gada sākumā AIB sasauca centrālo organizāciju vadītāju sēdi Priedainē, kur izstrādāja vadlīnijas kopējai nacionālpolitiskai darbībai. Marta beigās AIB sarīkoja Nacionālpolitisko semināru Vašingtonā, kur piedalījās pāri par 100 personas. Notika pieņemšana Baltajā namā un arī Pentagonā.

A. Lambergs bija atvedis uz kongresu un lūdza visus parakstīt peticijas Dekolonizācijas komitejai, kā arī Holcmanes likuma papildinājumam, lai neuzskata par nacistiem tos, kas cīnījušies pret komūnismu, un lai nesauc čekas lieciniekus uz ASV.

Lūdza rakstīt vēstules saviem kongresa locekļiem, lai tie atbalstītu ,,Oversight Committee'' radīšanu, kas ierobežotu ,,Office of Special Investigations (OSI).

ALA apgāda vadītāja Asja Lejiņa ziņoja, ka vidusskolu vajadzībām izdots Raiņa Pūt vējiņi un Daugava. Bērnu li-

(Turpinājums 19. lp.)

Tā gāja Grand Rapidos

DV ASV 34. delegātu sapulcē Hilton Hill viesnīcā 28. un 29. aprīlī bija pulcējušies 42 delegāti, kuŗiem bija 46 mandāti no 22 apvienībām un divām kopām. Vanadžu salidojumā savukārt bija 30 delegātes ar 34 mandātiem, bet jauniešu saietā ap 35 dalībnieki. Visi tie izvērtēja darbošanos aizvadītajā laika posmā pašu vidē, attiecības ar citām latviešu organizācijām un pieņēma dažādas rezolūcijas, meklējot iespējamos veidus, lai darbs paplašinātos un būtu vērsts Latvijas brīvības virzienā. Kopējā pulcēšanās aizsniedza savu kulmināciju 28. aprīļa vakarā Latviešu biedrības namā, kur, kopā ar atbraucējiem, bija ieradušies ap 250 apmeklētāju, lai draudzīgā gaisotnē iepazītos un noskatītos jauniešu priekšnesumus. Kuplākais ciemiņu pulks bija no Klīvlandes, to vidū daudz jauniešu. Viņi arī labi jutās kopējā pulkā, vai tie būtu vecie kanaki vai vidējās paaudzes ļaudis. Visu šī lielā sabraukuma noorganizēšanu uz saviem pleciem iznesa vietējās DV apvienības aktīvākā daļa, it sevišķi vanadzes, kas bija sacepušas ,,pīrāgu kalnus'' u.c. gardumus. To pietika draudzības stundā, sagaidot viesus viesnīcā un vēl sarīkojot atvadu azaidu.

Jau 27. aprīļa vakarā notika DV ASV valdes sēde, ko noklausīties varēja ikviens. Tajā bija ieradies PBLA priekšnieks Dr. O. Pavlovskis, DV Kanadas valdes priekšnieka vietnieks A. Kalupnieks, bet otrā dienā klāt bija arī ALA priekšnieks prof. Dr. V. Klīve. Sēdi vadīja DV ASV priekšnieks A. Spārniņš, kas sniedza plašu ziņojumu, skicēja vadlīnijas delegātu sapulcei, nominējka dažādas komisijas un pārrunāja iekšējās lietas attiecībā uz pabalstiem, stipendijām u.t.t. Godināja mūžībā aizgājušo DV organizācijas un kultūras darbinieku V. Aparjodu, DV biedru un idejisko balstītāju dzejnieku Ed. Tūteru u.c. Par pēdējo bija ienācis viņa atraitnes un dzejnieka Edm. Zirniņa priekšlikums dibināt pie DV ASV valdes E. Tūtera piemiņas fondu, par ko valde izteicās pozitīvi.

Sēdē vēl runāja Dr. O.Pavlovskis, A. Kalupnieks, DV ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa un valdes locekļi, katrs par savu darbības lauku. Pieaudzis mūža biedru skaits, pārējo biedru pieaugums bijis neliels. Pieskārās DV organizācijas, tāpat PBLA, ALA un citu etnisko grupu nacionālpolītiskam darbam un veikumiem, izvērtējot tos.

Tika norādīts uz dažādu materiālu sagādi, apcietināto problēmām okupētajā Latvijā, atcerējās Helsinku nolīgumu, no kā pagājuši 10 gadi u.c. DV organizācija šinī virzienā parādījusi veiksmi un aktīvitāti.

28. aprīlī kopējo pulcēšanos ievadīja ar svētbrīdi māc. J. Mednis, bet otrā dienā māc. V. Fricsone. Dziedāja tenors P. Lielzuika, P. Aumekas klavieŗu pavadījumā, K. Tālberga dzejoli ,,Kaŗavīra sveiciens no aizsaules lielceļiem'' deklamēja L. Ēriņa. Pēc tam uzrunu teica DV ASV priekšnieks A. Spārniņš, bet sveicināja Dr. O. Pavlovskis, Dr. V. Klīve, A. Kalupnieks, A. Ceriņa, ALJA priekšnieks V. Ronis, visiem sakot mudinājuma vārdus, cik svarīga ir darbošanās Latvijas brīvības labā un kādi ir iespējamie ceļi, lai gūtu labākas sekmes. Bija vēl vietējo organizāciju pārstāvju apsveikumi. Ar rakstiem DV un vanadzes, sakarā ar šo darba sesiju, bija atcerējušies: Latvijas sūtniecības vadītājs A. Dinbergs, DV priekšnieks J. Frišvalds, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, Kanadas vanadžu priekšn. N. Pulciņa, DV priekšnieks Vācijā J. Leitītis, DV Fonda priekšnieks Anglijā L. Rumba, DV priekšnieks Austrālijā V. Aufmanis, pulkv. V. Ķimenis un prāv. J. Turks. Minsteres latviešu ģimnazijas direktrise sniedza ieskatu par šo nozīmīgo izglītības pasākumu, kas kalpo mūsu jauniešu izglītošanai brīvajā pasaulē un aicināja to atbalstīt. Par delegātu sapulces vadītāju izraudzīja A. Treizi no Bostonas, par vadītāja vietniekiem V. Zemesarāju un A. Balodi, sekretāriem J. Trubaču un V. Abrāmu.

Pieņēma 1983.g. darbības pārskatus. Sapulces gaitā vēl runāja pulkv. V. Kukainis, kas pieskārās ASV armijā esošo kaŗavīru aprūpes problēmām. Ziņojumi vēl bija ASV vanadžu priekšniecei A. Ceriņai. Vērtīgus norādījumus vispār, gan pašu organizācijas mērogā, gan citādi sniedza A. Kalupnieks. Par J.RIEKSTIŅA Studiju Centru runāja Dr. V. Muižnieks. Otrā dienā darba sēde turpinājās, kad izraudzīja kandidātus dažādiem amatiem valdē, revīzijas komisijā un goda tiesā, bija ziņojumi no vietām u.c.

Par delegācijas vadītāju ALA kongresam ievēlēja A. Braunfeldu, DV ASV priekšnieka amatam nominēja A. Spārniņu, valdei — E.Ādamsoni, A. Braunfeldu, V. Jaunkalnieti, A. Kubuliņu, A. Lanku, A. Liepiņu, I. Priedulāju, A. Zaļinski, V. Zālīti. Revīzijas komisijā: Ed. Ozoliņu, J. Poleiti, P. Rudzīti un J. Vilciņu. Goda tiesā: V. Baumani, E. Kiršteinu, Edg. Peniķi un R. Prūsi. DV Centrālās valdes priekšn. amatam nominēja A. Kalupnieku no Kanadas. Vēlēšanu komisijas darbu veiks DV Grand Rapidu apvienības revīzijas komisija. Bija atzinīgs revīzijas komisijas un goda tiesas ziņojums.

Ilgāka pakavēšanās bija, pārrunājot jautājumu par DV centrā un dzīvokļu māju celšanu Gaŗezerā, ko nodeva tālākai pētīšanai valdei, lai pie tā atkal atgrieztos nākošajā gadā. Plašāku vēstuli, izsakoties noraidoši, šinī sakarībā bija atsūtījis DV goda priekšnieks V. Hāzners.

Vairākkārtīgi runāja par tā saucamo ,,kaŗa noziedznieku'' jautājumu, kur bija dažādi ieteikumi.

Piešķīra naudas pabalstus vasaras vidusskolām, izglītības un kultūras pasākumiem, LN Fondam, Brīvības Fondam, Patiesības Fondam u.t.t. Pieņēma budžetu organizācijas līdzekļos 24.000 dol. apmērā ienākumos un izdevumos, bet aprūpes līdzekļos 48.000 dol. apmērā ienākumos un izdevumos.

Nākošā delegātu sapulce notiks Čikagā un būs apvienota ar organizācijas 35 gadu pastāvēšanu ASV un 40 gadu dibināšanas atceres svinībām. Atzina, ka paredzētās DV filmas izgatavošana noraidāma, jo tās galīgā izmaksa ir pārāk augsta. To noraidījuši arī DV Kanadā.

Debatējot tika izteikta asa kritika par AABS zinātnisko konferenci Montrealā, Kanadā, kur piedalās arī okupētās Latvijas zinātnieki un ko rīko tieši, kad Baltijas tautas piemin lielo deportācijas akciju. Par šo jautājumu brīžiem šķīlās paasa domu izmaiņa, kas tika ieturēta mērenības robežās. Beigās runāja Grand Rapidu DV priekšnieks A. Balodis, un paldies visiem teica DV ASV priekšnieks A. Spārniņš par laipno viesmīlību un uzņemšanu.

Valters Zirnītis.

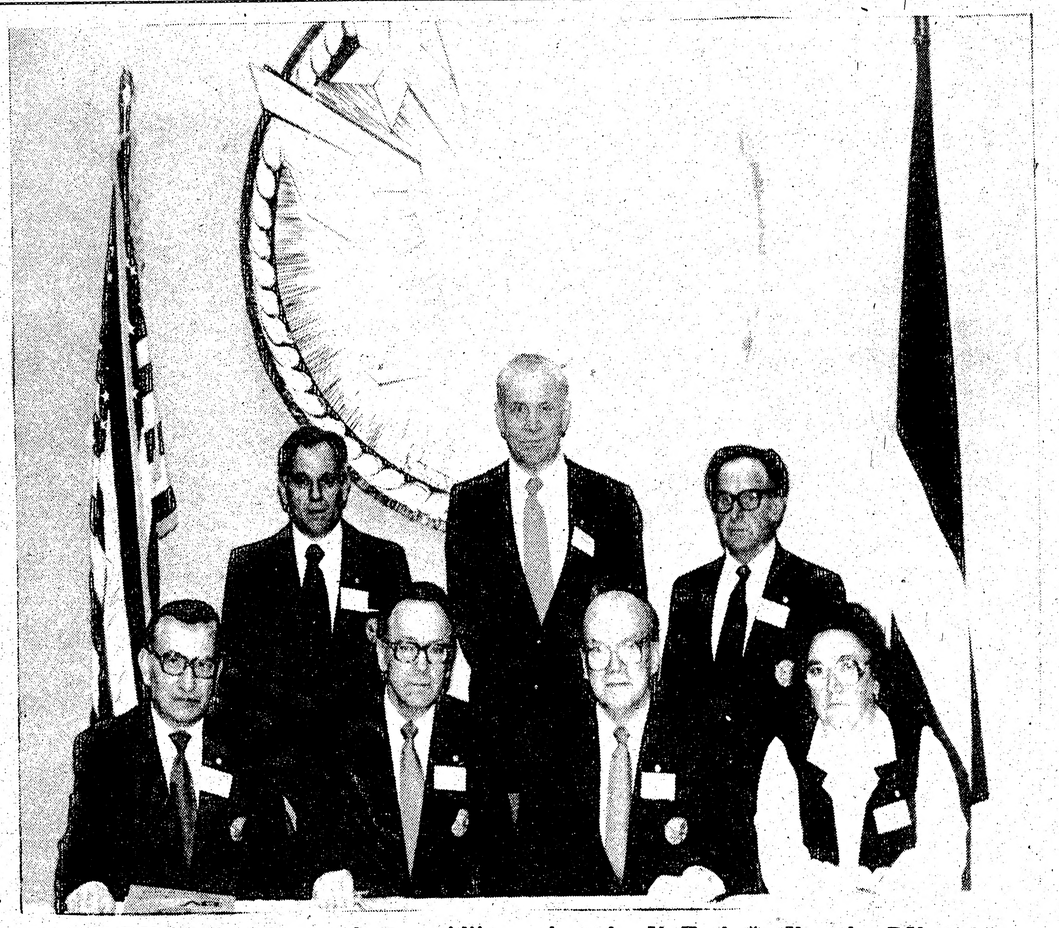

ASV DV 34. delegātu sapulces prezidijs: no kr. sekr. V. Trubačs, Kanadas DV priekšnieka vietn. A. Kalupnieks, ASV DV priekšn. A. Spārniņš, van. vad. A. Ceriņa; 2.r.: A. Treize, V. Zemesarājs un A. Balodis. Foto V. Jaunkalnietis.

Grand Rapidu salidojumā delegātu vidū bija arī V. Pružinskis ar meitu S. Pružinsku; labā pusē LA pārstāvis V. Zirnītis.

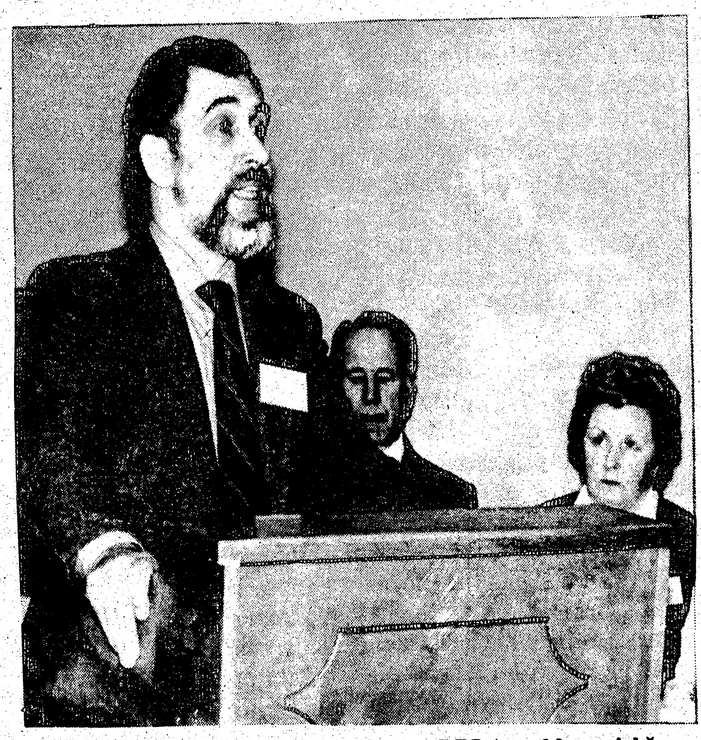

ASV DV delegātu sanāksmi sveica PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis. Foto V. Jaunkalnietis.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS &
PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 1.27

Audzinātāji un politiskie darbinieki vienprātīgi atzīst, ka trimdas jauniešiem, kuŗi apguvuši vēsturiskās norises par brīvās Latvijas bojā eju kopš 1939. g. līdz mūsu dienām, ieteicama okupētās tēvzemes apmeklēšana. Tur tiem Latvija kļūs, reāla, plaši asi izjutīs, ko nozīmē latvietim dzīvot savā sentēvu zemē svešas varas apspiestībā, kur dominē sveša valoda, sveši uzraksti, svešas uniformas, tā īsteni sapratīs tautas piesardzību, piesardzību un bailes no kolonizāttoru terrora.

* * *

Atgriezušies brīvībā tēvzemes apmeklētāji mudina: uz dzimteni jābrauc ne vien,lai ar savu ierašanos stiprinātu latvisko spītu savējos! Ne jau bez iemesla ārzemju tūrisma vadītājs Staņislavs Jaškulis, čekas nodrebināts tagad saviem darbiniekiem uzdevis sutu: ,,Programmai latviešu izcelsmes tūristu uzņemšanai Latvijā jābūt plašākai un bagātākai'' ar specifiskām niansēm!

* * *

Tā Ingridas Reines ceļojuma piezīmes (no Tallinas ostas pirmo reizi dzīvē uz Rīgu): ,,Sarkanais karogs'' ar ,,darba rīkiem' uz tā... Tūlīt jābūt robežai. Robeža *nav* latviski apzīmēta, tikai igauniski. Latvija! Latvija! Gribas kliegt, dziedāt, gavilēt! Savaldos ... Asaru nav, tikai tāda nekad agrāk pārdzīvota sajūta! Saules rietā Jugla, tad Rīga. Mana Rīga!!... Jāiet pastaigāties.Krievi...Krievi...Tēvzemei un brīvībai?... Viss liekas tik pazīstams, tikai fotografijas izskatījās lielāks... Mana Rīga! Ielas pusnaktī vēl pilnas, bet ar svešu valodu. Kur ir latvieši, mana Rīga?!... Prāvests A. Veinbergs: ,,Nekur pasaulē nav tik daudz cilvēku militārās uniformās kā to ik uz soļa redz Rīgā! ,,Tie nav visi,'' kāds teica, ,,galvenie jau nestaigā uniformās!''—

* * *

Tā mūsu Rīga — vai Tu saproti, un ko Tu dari? ,,Ak Latvija, kaut dienas nāk un iet, pār tevi postu nesdamas un nāvi, zem vecās saules, kuŗa lec un riet, tu tomēr dzīvo vēl un stipra stāvi!'' (Edvards Virza). — ,,Ļaudis — teiciet kur tā zeme? Kur ir mana latvju tauta? Zeme — asins miglā tīta, tauta — vergu važās dzīta!'' (Tonija Krūka)

* * *

Spriežot pēc propagandistu un vadītāju vārdiem, to vairumam tomēr vajadzētu būt no okupācijā iepludinātajiem krieviem (Maškariņeca, Skorikovs, Ignatiks, Bakuļins). Katram strādājošam sarkanjaunietim katru mēnesi no darba algas jānodod brīvprātīgs ziedojums miera kustības financēšanai.

* * *

Jau skolas laikā īpaša vērība tiek veltīta militārām mācībām, sarkano izlūku sagatavošanai. Ikvienu aicina dedzīgāk uzticēties, sekot partijas prasībai:''... modri novērot, uzmanīt sociālisma un darba ļaužu pretniekus mājās, kolchozos, uzņēmumos, utt. ...''

Turienes reālitāti spilgti raksturo arī divas citas īsas piezīmes. Rīgā pagājušā vasarā draugs stāstījis draugam: ,,Vai zini starpību starp amerikāņu, angļu un mūsu rentneri? Nu vienkārši, amerikānis dzeŗ viskiju ar sodu, vizinās personīgā limūzinā un vecumdienas pavada savā īpašumā Kalifornijā. Anglis sūc tēju ar rumu, katru dienu taksī ierodas klubā uz pusdienām un pēcpusdienā diskutē par jaunākiem notikumiem vai kavējas laimīgās atmiņās. Bet mūsejais pārpildītā trolejbusā atkal steidzas uz pirmo maiņu fabrikā un pēcpusdienās skrien no vienas veikala rindas uz otru līdz savai nāves stundai.''

Pašreizejās vadības iekšējās kultūras apzināšanās augstumu un morālisko pakāpi apliecina fakts: Lestenes baznīcā (kuŗā kādai deviņpadsmitās divīzijas grenadieŗu vienībai 1944. gada 18. novembrī notika Latvijas dienas dievkalpojums), Lestenes kolchozam ir iekārtota graudu žāvētava.

* * *

1. aprīļa joka ziņa LA, ka kultūrsakaru komisārs čekists A. Liepa sekojis Lešinska paraugam un pārbēdzis uz rietumiem, patiesi satrūcinājusi dažu labu ,,trimdas patriotu'', par kuŗu pēdējo gadu lakstošanos ar Gorkija ielas 11 čominiem (Lešinski) nekādu ziņu vairs nebija. Tāpat 1. aprīļa joks bija atzīme, ka trimdas ,,labais spārns'' sagatavo kandidātu sarakstu par tiem, kas traucē trimdas nacionālpolītisko ideoloģiju, lai tādus ieteiktu uzņemt uz pastāvīgu dzīvi projicētajā izplatījuma kuģī.

Šādi jociņi 1. aprīlī bija populāri arī dzimtenē. Un ne vien presē, viens otrs 1. aprīlī tika izmozēts īsti vērienīgi. Interesants gadījums bija ar mūsu sūtni Varšavā (pēc 1934.g. pēdējais sūtnis Parīzē) Dr. O. Grosvaldu, kas visiem bija zināms kā nikns, nesamierināms komūnistu ienaidnieks. Sūtniecības sekretārs, aizgājis uz Varšavas telegrafa kantori, nosūtījis sūtnim latvisku telegrammu, it kā no Rīgas draugiem, apsveicot viņu ar iecelšanu par sūtni pie Kremļa, Maskavā. Tikai tad, kad sūtnis, no dusmām pārskaities, lūdzis tūlītēju, ārkārtīgi steidzamu tālsarunu ar ārlietu ministriju Rīgā, sekretārs vērsis viņa uzmanību, ka telegramma nodota tepat Varšavā, pie tam 1. aprīļa dienā...

* * *

Kālab mūsu politiskajos semināros un informācijas saietos plašāk neizgaismo, kas pašreiz praktiski notiek un ko mēs reāli varam sagaidīt no

Ģimenes dienā latviešu skolā Valodiņa. Foto Alnis Bāliņš.

Latviešu skolas Valodiņa audzēkņi Ģimenes dienā rādīja mūsu senču tradiciju ietvaros šūpuliša kāršanu. Foto Alnis Bāliņš.

ASV Tautas vietnieku nama pag. gada oktobŗa rezolūcijas 192 (senāta rezolūcija nr. 90), kas Kongresā pieņemta un kuŗas noraksts jau sen piesūtīts ASV prezidentam. Šī (kongresmeņu Ritera un Donelija) rezolūcija aicina prezidentu rūpēties, lai ,,militāri okupēto un vēlāk PSRS ar varu anektēto Baltijas valstu pašnoteikšanās jautājumu ierosina Apvienotajās Nācijās, prasot šim jautājumam tūlītēju priekšrocību AN Cilvēka tiesību konferences darba kārtā. Rezolūcija satur padomju kaŗaspēka izvākšanu no mūsu zemēm, neatkarības, suverēnitātes un teritoriālās neaizkaŗamības respektēšanu Baltijas valstīs u.t.jpr.

Piedodiet par uzbāzību, bet vai mūsu amatvīriem, kas tagad labprāt tērzē par lieliskiem sakariem ar Balto namu, nepienāktos sniegt saviem vēlētājiem jebšu ,,pavalstniekiem'' rēgulārus ziņojumus vai kā šīs lietas virzās uz priekšu, kur un kālab to īstenošana apgūlusies, ko mūsu triju baltiešu nāciju trimdas kopība varētu darīt, lai iestātos par to, ka likumdevēju norādes valdībai ir arī jārespektē? Varbūt pašreizējā vēlēšanu gadā iederētos likumdevēju paķircināšana un pakutināšana? ,,Ir laiks mums pārlikt jaunas ceļa zīmes! Ir runāt laiks, laiks prasīt darbus no pasaules veidotājiem! Neticēsim viņu vārdiem, neļausim sevi maldināt, bērsim smiltis pasaules motoru zobratos! Teiksim vārdus, kuŗus negrib dzirdēt, kas pasaulei nepatīk! Runāsim — ir laiks!'' (Voldemārs Nakelis).

* * *

Interesants ir ņujorkiešu Studiju semināra Katskiļos atzinums, ka trimdas organizācijām ļoti svarīgi rēgulāri un periodiski mainīt organizāciju vadību.,,Jaunu darbinieku piesaistīšana stiprinās organizācijas, kas ir trimdas sadzīves pamats. Nepārtrauktai vadības maiņai jānotiek kā vietējās, tā centrālajās organizācijās. Maksimālais amatu laiks 3—4 gadi.''

Trūkst tomēr pārliecības, vai šī ideja (to pirms vairāk gadiem, kā domino teoriju velti mēģināja iedzīvināt toreizējais PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners) tiešām stiprinātu trimdas organizācijas, vai tās nolūks nav ar gadiem ievēlēto darbīgo amatvīru pilnvaru laika ierobežošanu radīt vadībā tukšumu, kuŗā tad iesprauktos tie mūsu ,,jaunstrāvnieki'', kas sapulču un kongresu demokratiskajās vēlēšanās, svērti un par viegliem atrasti, izkrīt cauri?

Īstie ,,lietas koki'' no jaunās paaudzes vidus līdz šim visur taču jau atzinīgi iesaistīti trimdas vadības lokā!

LATVIEŠU FONDS

ir atbalstījis vairāk nekā 100 projektu — arī Latvju Enciklopēdiju, Saules jostu, Mazputniņu.

LATVIEŠU FONDS

ir piešķīris vairāk nekā 300.000 dol. latviešu kultūras un audzināšanas vajadzībām.

ATBALSTAIT LATVIEŠU FONDU!

ziedojot vai aizdodot 10 dol. mēnesī, kļūstot par Fonda dalībniekiem un balsotājiem līdzekļu piešķiršanai.

Tuvāka informācija pieprasāma:

Guntim Siliņam
20 Nonquon Drive
Seagrave, Ont.
Canada LOC 1GO

Tuvāka informācija pieprasāma: Guntim Siliņam, 20 Nonquon Drive, Seagrave, Ont., Canada LOC1GO.

TORONTO ZIŅAS

Jaunbalss koris ar diriģenti Daci Šmiti.

● Toronto Latviešu Biedrības Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojumā 6. maijā Centrā piedalījās ap 350 skolēnu, vecāku un labvēļu, svētbrīdi vadot māc. A. Celmam. Skolas bērni pieteica programmu un pēc skolas pārzines M. Matīsas uzrunas ar ziediem un dziesmu Mīļo māmiņ apsveica vecākus, klavieŗpavadījumu spēlējot Dacei Cielavai. Priekšnesumus ievadīja 2. un 3. klases audzēkņi ar vairākām koŗa dziesmām. Bērnu dārza audzēkņi bija iemācījušies mūzikālu uzvedumu ar dejām — Kur tu teci, gailīti manu, bet 2. klases audzēkņi stāstīja tautas pasaku: Kā suns iemācījās riet, ko illustrēja ar dzīvnieku attēliem. Bija arī dažādu klašu kopdeklamācijas un dziesmas. 4. klases audzēkņi deklamēja tautasdziesmas, papildinot ar zīmējumiem. Skolas jaunāko un vecāko koklētāju grupa Aelitas Brīviņas un Lindas Soutaras vadībā atskaņoja vairākas tautasdziesmas. Priekšnesumus beidza ar tautas dejām, kuŗas vadīja Valda Bērziņa un Dace Cielava, dejojot zālē. Interesanta bija skolēnu darbu izstāde ar 6. klases skolēnu gatavotām Latvijas ģeografiskajām kartēm dažādās technikās. 7. klases audzēkņi bija izstādījuši savas ģeografisko darbu burtnīcas. Glīti ierakstītie teksti bija illustrēti foto attēliem un zīmējumiem. Ģeografiju 6. klasē māca skolotāja S. Kampbela, bet 7. klasē — Dace Cielava. 2. klases skolotājas Ārijas Mileiko audzēkņi bija izgatavojuši tautiskas lelles ar sieviešu un vīriešu etnografisko novadu tērpu darinājumiem. Cienastu bērniem bija sagādājusi skolas vecāku komiteja ar E. Emsiņu, bet skolēnu vecāki — bufetes galdu pieaugušajiem. To vadīja Sniedze Searle. Jaunākās klases mācības beigs 26. maijā, kad izsniegs liecības. Pēc tam izbraukums uz Sidrabeni. Skolas 33. izlaiduma akts 2. jūnijā, pl. 11, Latviešu Namā. Jauno mācības gadu sāks 8. septembrī. Pēc trīs gadu nostrādāšanas skolā vairs nestrādās skolotājs augusts Pīpe, tāpat skolotājs Aldis Elberts, kas mācīja ticības mācību, jo turpinās teoloģijas studijas. Darbu atkal atsāks skolotājas I. Ķeniņa un B. Kūla, bet no jauna iesaistījusies Sarma Māliņa.

● Pensionāru apvienības kārtējā sanāksme 10. maijā bija veltīta Ģimenes dienai, pulcinot 240 dalībnieku. Sanāksmi ievadīja ar māc. Ā. Čopa svētbrīdi par mātes, tēva un ģimenes nozīmi. Priekšnesumos Lija Pone skandēja Viļa Plūdoņa Atraitnes dēls un apvienības koŗa četras ģimenes dienai veltītas dziesmas diriģenta Jāņa Beloglāzova vadībā, kas arī spēlēja klavieŗpavadījumus kopdziesmām. Dāmu komiteja bija klājusi glīti dekorētu kafijas galdu. Nākamajā 26. maija sanāksmē apvienības lielais sarīkojums ar solistes Martas Ādamas solo un apvienības koŗa dziesmām. Loterijas izloze.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopa ar priekšnieci Astrīdi Jākobsoni jau piekto gadu rīko īpašu pensionāru atmiņu pēcpusdienu DV namā, kur šogad, 9. maijā, viesojās tuvu pie 100 pensionāru. Viesus ar uzrunu sveica DV Kanadas valdes loceklis Alberts Šterns. Toronto pensionāru apvienības priekšnieks Rolands Bērziņš pieminēja Kurzemes kapitulācijas dienu 1945. gada 8. maijā. Priekšnesumos ar deklamācijām piedalījās Anete Bencone un Hugo Miķelsons, pēdējam demonstrējot arī veiklības trikus. Red. A. Kundrats informēja par padomju iestāžu jauno rīkojumu pārtraukt sainīšanu sūtīšanu uz Latviju. Viņš arī pastāstīja par pašreizējo politisko stāvokli. Vanadzes bija sagādājušas siltas pusdienas un apkalpoja viesus pie galdiņiem. Biruta Senkēviča teica galda runu un apvienības vārdā pateicās vanadzēm.

● DV Toronto nodaļas un DV Kanadas šaušanas meistarsacīkstes 16. jūnijā Mednieku un makšķernieku īpašumā Bērzainē — mazkalibra šautenes, māla baložu un pistoļu klasēs. Sākums pl. 9. Vakarā ugunskurs ar uzvarētāju apbalvošanu un Jāņu ielīgošanu.

● Toronto latviešu bridža kopa sezonu beidza 4. maijā Latviešu Centrā ar iegūto trofeju izsniegšanu. Aizvadītajā sezonā piedalījušies vairāk nekā 50 spēlētāju, kas pulcējušies Centrā. 1. vietu un ceļojošo balvu ieguvis Imants Sveķis, 2.v. Tanita Sveķe un 3.v. Pēteris Meisters. No jaunbiedriem 1.v. izcīnījusi Erika Lupmane, 2.v. Georgs Foldāts un 3.v. Laimons Ērglis. Par veiksmīgākiem panākumiem sezonā — Austŗa Plampe. Gadskārtējā individuālajā spēlē 27. aprīlī 1.v. izcīnīja un Leopolda Vēvera ceļojošo balvu ieguva Kārlis Bergmanis, 2.v. Laimonis Grīnbergs, 3.v. Gunārs spoņa. Firmas Versa Systems Management dāvāto ceļojošo kausu augstākā caurmēra punktu sasniedzējiem vienā pašā spēlē (74,5%) ieguva Kārlis Bergmanis un Erika Lupmane.

Pārvēlot valdi nākošajam gadam kopas valdē ievēlēja Pēteri Meistaru, Imantu Sveķi, Austru Plampi, Pēteri Stašu, Aleksandru Auguli un Kārli Bergmani. Sākot ar 24. maiju Latviešu Centrā notiks jauni kursi bridža spēlētājiem iesācējiem Imanta Sveķa vadībā, katru ceturtdienu pl. 19. Pieteikšanās kursu vietā vai pie kopas vadītāja Pēteŗa Stašas 651-8730. Arī aizvadītajā sezonā lietoja Imanta Sveķa iekārtoto un programmēto elektrisko skaitļošanas sistēmu, kas deva iespēju ātri un precizi aplēst rezultātus un izdarīt ierakstus, skaitļotāju darbinot Lailai Sveķei.

● Pēteŗa Vortingtona akcijas izdevumu segšanai vakariņas ar loteriju 31. maijā pl. 19 St. Lawrence telpās (Jarvis un Front St.). Vakariņas 25 dol. no personas. Biļetes iegādājamas līdz 24. maijam 751 Pape Ave (pie Pape pazemes stacijas), tālr. 463-5905.

● Baltijas tautu federācija Kanadā rīko gadskārtējo Aizvesto piemiņas dievkalpojumu ceturtdien, 14. jūnijā, pulkst. 13.30 Sv. Paula anglikāņu katedrālē (Bloor un Jarvis). Dievkalpojumā piedalīsies baltiešu garīdznieki, viņu vidū archibīskaps A. Lūsis. Sprediķos māc. J. Cālītis, lūgšanu vadīs māc. A. Celms. Mūzikālajā daļā no latviešiem piedalīsies Sv. Andreja draudzes koris ar diriģentu A. Purvu.

● Lieltoronto gadskārtējā starptautiskā Karavāna šogad sāksies 22. jūnijā un ilgs līdz 30. jūnijam. Latviešu Rīgas paviljons ar saukli „Pie Dzintara jūras" jau piekto gadu pēc kārtas darbosies Latviešu Centrā. Attiecīgās dekorācijas mums uz brīdi garā liks atrasties Rīgas jūrmalā. Nama otrā stāvā zvejnieku gaisotnē būs iekārtots klubs, kuŗā visu vakaru spēlēs „Elektriskie burkāni". Lejas stāva lielajā zālē risināsies priekšnesumi. Rīgas paviljona galva šogad būs Atis Freimanis, kas kopā ar Aelitu Brīviņu (Miss Riga) sagaidīs viesus un reprezentēs Rīgas paviljonu festivālā. Paviljona rīcības komiteja ar priekšsēdi Judīti Vāgneri izkārtojusi Karavānas pasu pārdošanu iepriekš. To izplatīšanu vada Edīte Ērgle. Iegādājoties pases līdz 15. jūnijam, to cena ir 8 dol., pēc tam 10 dol., ar tiesībām apmeklēt visus paviljonus deviņu dienu ilgajā Karavānas laikā. Pase vienai dienai maksā 4 dol., pēc 15. jūnija — 5 dol. Pases varēs iegādāties DV grāmatnīcā Latviešu Namā un salonā Latviešu Centrā, Latviešu kreditsabiedrībā, Centra birojā un latviešu uzņēmumos: Jewellery Kalupe, Broadview Delicatessen, puķu veikalos Gardenia, Venus, Crest Florists un pie Ineses Grodnes (Hallo World Travel Service). Ieteicams pases iegādāties latviešu pārdošanas vietās, jo latviešiem par katru pārdoto pasi paliek 2 dolari.

● Ļoti sekmīgs bija Ģimenes dienas azaids Centrā, 13. maijā ap 500 apmeklētāju deva 5.000 dol. lielu ienākumu. Azaidu izkārtoja Centra dāmu komiteja ar priekšnieci Silviju Zeltkalni un galveno saimnieci Liliju Palmeri. Viesus apkalpoja jaunieši. Pie ieejas ēdamzālē katra māte saņēma pa ziedam.

● Māc. J. Cālītis kristījis Kristu Māru Verli no Vaterlū, Ont., Jāņa un Māras, dzim. Runces meitu.

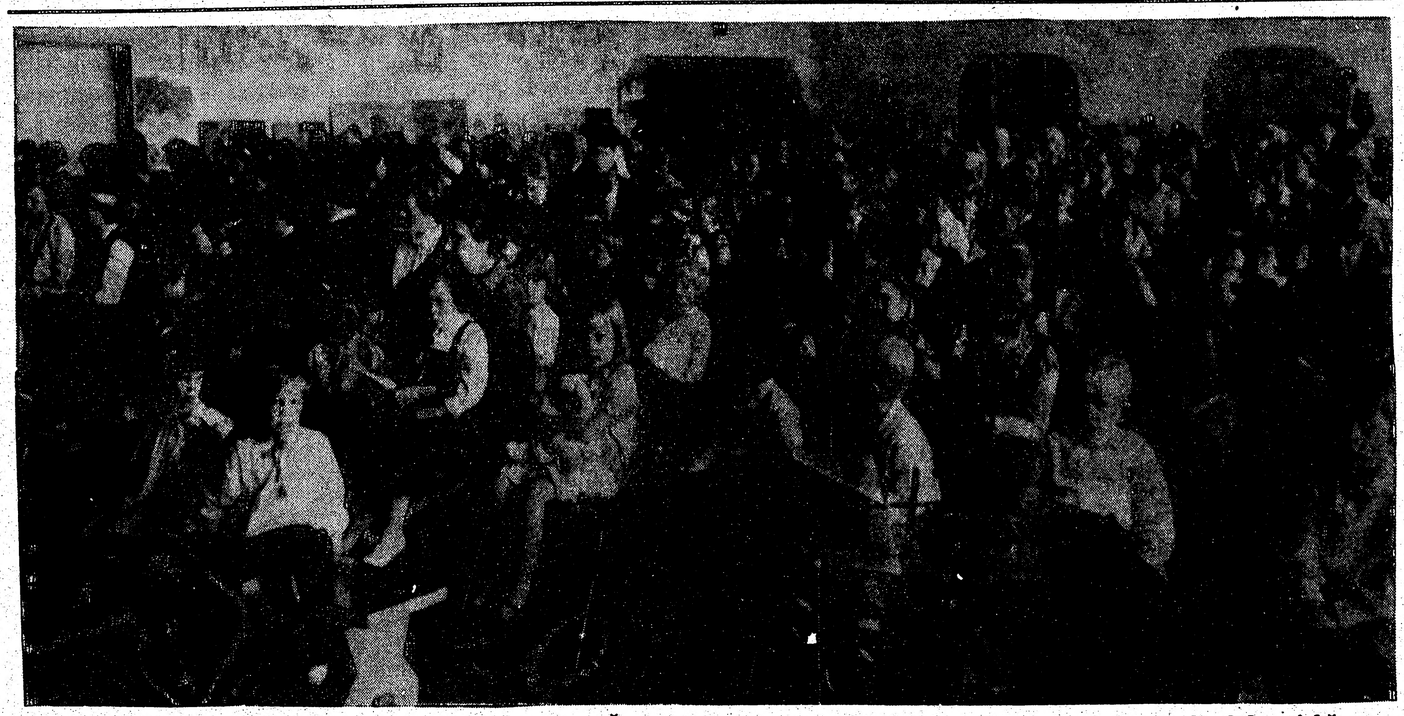

Toronto Latviešu Biedrības Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums notika 6. maijā Toronto Latviešu Centrā. Attēlā kuplā viesu un vecāku saime seko līdz priekšnesumiem. Foto J. Liģers.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(40. turpinājums)

Cik saprotu, tēvs vairs ūdenslīdējus nemeklēs, jo saka, ka rīt man būšot jāiet atkal lejā, lai noskaidrotu, kas ir un kā nav.

Piekrītu, ka to var izdarīt, it kā tēvs man būtu licis atnest spaini ūdens vai saskaldīt klēpi malkas.

Ka šis pirmais mezgls zem ūdens samezglos arī mūsu dzīves, to nevarēju paredzēt.

Naktī es cieši turos pie sava salmu maisiņa, jo man liekas, ka es lidoju un šūpojos ūdenī. Tad es sienu milzīgus mezglus un cenšos tēvam kaut ko skaidrot tik skaļi, ka pats uztrūkstos no miega.

Otrā rītā esam augšā reizē ar sauli. Zvejnieku laivas, ietītas rīta dūmakā virs blāvā jūras spoguļa, it kā karājas gaisā. Cauri dūmakai liesmo tumši sarkana saule kā kvēlojoša ogle. Solās karsta un tveicīga diena ar pērkonu gaisā.

Steidzamies. Esmu apģērbies, pirms laiva ir noenkurota pie bojām. Gribu redzēt, kas jāredz, un būt atkal augšā, lai pērkons mani nepārsteigtu zem ūdens.

Slīdēdams pa piesieto virvi lejā, klausos, kā sūknis dzen gaisu ķiverē. Strādā labi. Gaisa pietiek. Ūdens ap mani ir dzidri zaļš, bet augšā sudrabains un tik tīrs! Var tālu saredzēt! Dziļi zem manis saskatu masta galu. Tik dziļi, ka bailes tur nokrist, lai gan zinu, ka ūdenī tā nekrīt kā gaisā.

Masta gals karājas vantīs ar smaili uz leju. Zaļganā pusgaismā sāku atšķirt kuģa siluetu, kas gul tieši zem manis. Redzu nolauztu masta stumbru, tumšas, vaļā atsistas kravas telpu lūkas un brūnganu kajītes jumtu. Nolaižos uz klāja tieši klāja vidū blakus lūkai. Tajā rēgojas sliežu režģi. Klājs tīrs kā nomazgāts, tikai daudz virvju krustām un šķērsām. Var iepīties, ja neuzmanās. Kuģa vidū stāvot, varu saredzēt abus vraka galus. Šoreiz cenšos visu ievērot labi.

Apstaigāju Kaiju no viena gala līdz otram. Stūres rats, ūdens sūkņi un enkurspilve atrodas savās vietās nebojāti. Vienīgi nolauzto mastu gāli, bomji un daži dēļi atlauzti no borta, kas karājas virvēs ar ,,kājām uz augšu'', man atgādina, ka esmu citā ačgārnā pasaulē. Pa klāju staigādams uzmanos, lai šļūtene un signālvirve man virs galvas kaut kur neaizķertos.

Redzu reņģu baru, kas kā sudraba mākonis pārslīd man pāri, pabēgot no maniem gaisa burbuļiem, bet citādi mani nemaz neievērodamas. Ilgi tās neapbrīnoju, jo man vēl daudz skatāms, bet laika ir maz.

Kaijas priekšgalam pāri pārliecies, mēģinu saskatīt, kas tur apakšā. Kuģa priekšgalā ielauztas plankas, bet lejā vesels mudžeklis: koki, sliedes, buras, vantis, virves — viss sakritis juku jukām. Spokaina sajūta. Sliežu pāri atgādina pareizticīgo krustus kapsētā. Neesmu ne ticīgs, ne neticīgs, bet domājot par noslīkušajiem jūrniekiem, omulīgi nejūtos. Sliedes sakritušas plašā laukumā pāri sadragātai kuģa laivai kopā ar spaiņiem, virtuves traukiem un ēdiena atliekām. Vajadzētu tikt lejā, bet kā lai laižas tādā mudžeklī? Gar vraka sāniem jūras dibens ir tīrs. Nolaižos lejā pa vakar piesieto virvi un, turoties drošā attālumā, apstaigāju lūžņu kaudzi no abām pusēm. Aiz manis paliek pelēks duļķu mākonītis, kas straumē slīd prom. Pieskaroties buru skrandām, ūdenī paceļas melna tinte. Lupatu lēveņiem viegli sakustoties, ieraugu prāvu mencu, kas manī noskatās apaļām acīm un nozūt tintē. Bailes ir stiprākas par ziņkārību. Es būtu trīs reizes nospļāvies pār plecu, bet — kā tu ķiverē spļausi! Ar matu cekulu un zodu apslauku lodziņu. Apvaldu steigu, lai pārāk nesaduļķotu ūdeni. Starp sliedēm ieraugu kaut ko iegarenu, baltu, tā kā gaļas gabalu. Varētu būt... Jā, kas viss tas varētu būt? Tuvāk piekļūt nav ne iespējas, ne gribas. Liekas, vienai reizei esmu redzējis diezgan. Paraustu signālvirvi trīs reizes, lai velk vien augšā.

Laivā ticis pastāstu kaut ko no redzētā un, stiprinājies ar svaigi kūpinātām reņģēm, gribu laisties atkal lejā, lai aizāķētu un izceltu kādu sliedi.

Tēvs, mākoņu galvas pie apvāršņa nopētījis, dod man savu svētību, jo arī viņam gribas redzēt kādu sliedi virs ūdens. Paņēmis stiprā virvē iesietu āķi, laižos lejā droši, jo šoreiz zinu, kas darāms. Pie lielās kaudzes neeju, bet iekabinu vienu no tām, kas gul izklaidus iestigušas dubļos. Atkāpies sāņus, noskatos, kā pirmā sliede nozūd man virs galvas. Pieprasu āķi vēlreiz un vēlreiz. Pēc trešās sliedes tēvs mani sauc augšā. Sākumam pietiek. Trīs lietas — labas lietas. Būs, uz ko paskatīties,kamēr izgudros, ko darīt tālāk.

Priecājos par trim labajām lietām, bet ceturtā tik laba vairs neiznāk.

Straume ir mainījusies un tēvs, vilkdams augšā, velk mani pāri vrakam, bet ķivere aizķeras vanšu mudžeklī. Tēvs velk, ko var un griež mani apkārt ar kājām gaisā. Es turos pretim, cik spēju. Izrauju tēvam virvi no rokām un to apmetu ap vanšu šķērskoku zem manis, lai tēvs vilktu manas kājas atkal lejā, ja ir tik dūšīgs vilcējs. Tēvs tāds ir. Norauj mani lejā pie šķērskoka tik cieši, ka tikko spēju no tā un vantīm atbrīvoties. Slapjš no sviedriem un ūdens, kas ķiverē sakrājies, speros augšā tēva vilkts un straumes nests. Esmu reizē nobijies un priecīgs. Daudz netrūka, ka būtu palicis karājoties vantīs ar kājām gaisā ačgārnajā pasaulē.

Augšā mani sagaida steidzīgas rokas. Ieveļ laivā kā roni, izrauj kāpnes no ūdens, atmet boju galus un — laiva, vēja dzīta, skrien uz krastu. Melno padebesi šķeļ zibens pātagas, un mazi melni mākonīši mūk projām kā no pēriena. Uz jūras lēkā balti jēriņi, kas reizēm ielec arī laivā. Tērpu man atstāj mugurā, jo melnais mākonis mūs aplaista no augšas, un laivā slapjuma nav mazāk kā manā tērpā. Vējš un viļņi, airiem piepalīdzot, laivu izdzen tik augstu krastā, ka mums vairs nav tālu jāskrien, lai tiktu tīklu būdas sausumā. Visi priecīgi kā mirušā tēvoča mantojumu dabūjuši, lai gan izskatāmies kā izpeldinātas žurkas. Esmu tas sausākais, jo tik vien man tā slapjuma ticis kā drusku ap krūtīm no ķiveres vārstuļa un drusku aiz apkakles no lietus. Galvas gan esam visi izskalojuši tīrā lietus ūdenī.

Bargi kungi ilgi nevalda. Melnais mākonis, izrūcies un izspārdījies, diezgan ātri aiziet savu ceļu. Tai vietā atnāk saulīte, lai kopā ar spirgto vēju mūs apžāvētu. Malā izceltās sliedes visi pēc kārtas izgrozām un izcilājam. Diezgan pasmagas, neērti pacelt, bet viegli ieāķēt, tā — pa divi kopā, ar dzelzs gulšņiem sakabinātas. Zvejnieki zina stāstīt, ka šīs esot tās vieglākās. Citas esot divreiz garākas, bet pie pārmiju sliedēm es pārstaipīšot vēderu. Grib mani nobaidīt, bet panāk tikai to, ka aizeju kāpās un sāku dauzīt vēderu ar dūrēm, lai nocietinātos.

Tēvs gudro, kā sliedes dabūt laukā bez lielas staipīšanās, domājot ne tikai par manu vēderu vien. Sliedes ievilkt laivā, izcelt krastā, tad atkal laivā, lai uzceltu uz kuģa, ir liels darbs visiem. Norunājam, ka es sliedes sakraušu kaudzītēs zem ūdens un aplikšu tām apkārt ķēdes, lai tad Neptūns tās izceļ ar savu vinču tieši uz kuģa. Arī tas ir grūts darbs, bet ceru, ka izgudrošu, kā būtu vieglāk. Tamdēļ jau cilvēkiem ir galva uz pleciem.

Man jāsameklē noslīkušie jūrnieki, lai tie tur zem ūdens nespokotos un netraucētu mani darbā. Bet vispirms jānovāc virvju un vanšu pinekļi no kuģa, lai otrreiz vairs neieķertos kā ronis tīklā.

(Turpinājums sekos)

Edvarts Tūters

SMELDZE

Sveša nora. Palsa kūla.
Vēja nestas lapas.
Gaisā putni. Mākoņmasti . . .
Krūtīs smeldze asa.

Rimsies vēji. Lapas stāsies.
Putni skries uz mājām.
Trimdinieks, sirds kam vēl dzīva,
Ies un ies bez stājas.

Sirds, kas nav vēl nozūmēta,
Celsies norai pāri;
Līdz ar mākoņiem un vējiem —
Aizskries tāli, tāli . . .

Pārskries lejas, pārskries kalnus,
Pārskries Dzintarjūru.
Apstāsies, kur mani brāļi
Dzīvīti velk sūru.

* * *

Elza Alka-Gaigala

Neaizbēdz

Neaizbēdz no manis, jaunība!
— Vēl matos man liepziedu smarža.
Neaizbēdz no manis, jaunība!
Ilgu uguns man sirdī vēl kvēlo...
Neaizbēdz no manis, jaunība!
— Vēl matos gluži balts nav sakritis sniegs
Neaizbēdz! Neaizbēdz!
Kad nākotnes Latvijai vēl līgoju
— mazdēla šūpuļa līksti.
— Neaizbēdz!
Vēl manās dzīslās Latvijas asinis rit.
Vēl dzimtenes krastus saskatīt liec!
— likten, negausais — bargais!
Neaizbēdz! Neaizbēdz!
Seno dienu laimi, vēl vakara krēslā
— man saskatīt liec...
Neaizbēdz!

* * *

Ārija Zveja

Dabā

Tu vēlies iziet dārzos
un ziedus plūkt un slavēt
un krāsas tvert
un krāsās nirt
un putnu
debess zilgmes dziesmās gaist!

Lai zied,
lai atdzimst
viss,
kas bija nomākts
un tumsas tīklos ieausts saķerts!

Tu atskārst gribi sevi
un sevī skēpto dzīvi
un atdzimt
atplaukt
ziedu krāšņā dejā!

* * *

Jukums Jekums

Vai brīvkunga problēmas?

(Atbilde Nikolajam Kalniņam LA 19. n-rā)

Par ,,brīvkungu'' dažs sevi saucis,
Kārtis dalījis un jaucis,
Bridža spēlē laurus plūcis,
Ledus ūdeni vien sūcis.

Nerūp tam, kad dzīves skrejā,
Pazūd gadi trakā dejā,
Iesaukšana drīz būs klāt,
Pavēlnieks tad uzsauks: ,,Stāt!''

Citi tavu bridžu spēlēs,
Brauks un prezidentus vēlēs,
Kad smiedamies tu beidzot klupsi,
Ar lāpstu uzsitīs pa dupsi.

Un tu gulēsi, cik gribas,
Kamēr atspiedīsi ribas,
Neskumsi, kas nokavēts,
Kad tu būsi rāms un svēts!

Preses darba rūķim — Osvaldam Akmentiņam 70 gadu

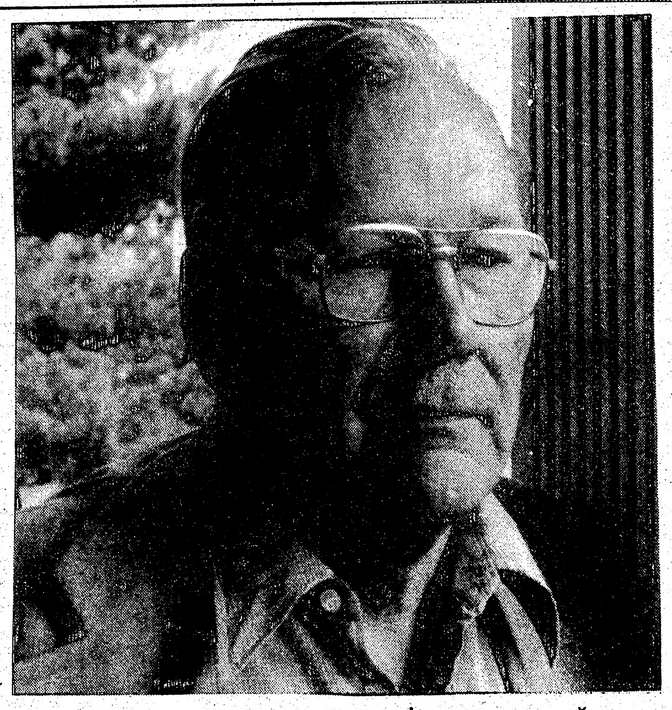

Žurnālists, publicists un sabiedrisks darbinieks Osvalds Akmentiņš Bostonā 30. maijā atskatās uz 70 nodzītotiem mūža gadiem. Dzimis Vietalvas pagastā, bijis ierēdnis, bet kopš 1933. gada darbojies presē, kur uzticīgi kalpojis 50 gadu. Rīgā strādājis Pēdējā Brīdī, Rītā, Daugavas Vanagos; Ķīlē bijis redaktors izdevumam Nākotnes Ceļš; kopš 1972. gada bijis Bostonā izdotā laikraksta Vēstnesis redakcijas loceklis, bet pēc O. Liepiņa nāves 1983. gada decembrī pārņēmis tā vadību. Kādu laiku rediģējis Bostonas Ziņas. Ar rakstiem piedalījies daudzos latviešu preses izdevumos. Vienmēr aizstāvējis latvisko stāju un Latvijas neatkarības atjaunošanas ideju, bieži ar plakātiem piedaloties demonstrācijās.

Kopā ar Oļģertu Liepiņu, Kristapu Grāmatnieku un Jāni Porieti Osvalds Akmentiņš 1950. gadā atjaunoja Latviešu Preses Biedrības (LPB) darbību un izveidoja to par globālu organizāciju. Šai biedrībai viņš bijis uzticīgs un, ar maziem pārtraukumiem, bijis tās valdē visu laiku, bet no 1979.—80. gadam tās priekšnieks. Biedrība apvieno latviešu žurnālistus un literātus visā pasaulē, atsevišķos kontinentos vai zemēs izveidojot kopas, bet ASV darbojas centrālā valde. LPB publikācijās Brīvais Vārds un Raksti jubilārs piedalījās ar rakstiem un veica to sagatavošanas un publicēšanas darbus.

O. Akmentiņš izdevis grāmatas un publicējis atsevišķus rakstus vai rakstu sērijas latviešu laikrakstos par veclatviešiem un plaši pētījis Amerikas latviešu stāvokli un dzīves apstākļus pirms Otrā pasaules kara. Viņš publicējis Amerikas latviešu „tēva" J. Zīberga biografiju, bet drīzumā iznāks otra grāmata par šo tematu, ko izdos apgāds Gauja. Iznākusi grāmata Amerikas latvieši (1958.g.). Bez tam O. Akmentiņš publicējis rakstnieka un drauga Oļģerta Liepiņa biografiju „Vidzemes auna zīmē" (1974.g.) Vairākas grāmatas un publicējumus par Amerikas latviešiem sarakstījis angļu valodā. Jubilārs piedalījies J. Zīberga fonda dibināšanā, kādu laiku bijis tā valdes loceklis un vienmēr bijis viens no aktīvākiem šī fonda dalībniekiem.

Avīžu rakstos O. Akmentiņš aprakstījis nevien bostonas, savas dzīves vietas, notikumus, bet arī latviešu nacionālās stājas un kultūras notikumus. Viņš redzams nacionālos sarīkojumos, bet, ja vajadzīgs, Akmentiņš ņem plakātus un soļo demonstrācijās, ja ar to var atbalstīt Latvijas brīvības ideju. Par latviešu lietām rakstījis amerikāņu presē un iesūtījis lasītāju vēstules.

Viņi vienmēr bija nešķirami draugi ar redaktoru un rakstnieku Oļģertu Liepiņu, viens otru atbalstīdami. O. Akmentiņš bija O. Liepiņa testamenta izpildītājs, rūpējās par viņa mirstīgo atlieku apglabāšanu un nepabeigto lietu kārtošanu.

Kad redaktors O. Liepiņš pēc savas sievas Paulas nāves bija nozudis, Akmentiņš viņu atrada starp Bostonas klaidoņiem un atgrieza viņu dzīvē.

Lai gan Akmentiņam maize bija jānopelna amerikāņu saimniecībā, viņa sirds piederēja latviešu presei. Viņš ir dedzīgs latviešu nacionālās domas paudējs, vēlas redzēt brīvu latviešu presi, kur var rakstīt bez aizspriedumiem par visiem jautājumiem, Grāmatas „Vidzemes auna zīmē" ievadā viņš saka: „Mums jālieto valoda, kā tas bija Atmodas laikmetā, kad Auseklis raustīja aiz bizēm atpakaļrāpuļus, kad Kronvalda runas kā ogles kvēloja, kad Mātera skats satrieca un kauninājа mazdūšīgos. Šodien mums nav saucēju, mums nav arī ar ko (saukt)".

Akmentiņš vēlas redzēt latviešu preses izdevumos labu saturu un tīru latviešu valodu; viņš cīnās par preses pārstāvju tiesībām un pienākumiem. Minētajā ievadā viņš raksta: „Mūsu avīzes piepilda biedrību un draudžu ziņojumi sliktā valodā, bet tajos nav gara, un tauta to jūt... Ja kāds preses vīrs dauza pie durvīm, viņi (sabiedriskie darbinieki) saka, ka prese nav vēlama un tam jāmaksā ieejas nauda."

Jubilārs piecdesmit gadus veltījis latviešu preses darbam un preses darbinieku pulcināšanai Latviešu Preses Biedrībā. Lasītāji viņu atceras kā darba rūķi un neatlaidīgu cīnītāju par latviešu tiesībām.

V. Irbe.

Sarīkojumu Kalendārs

26. maijā pl. 9 TLB Sestdienas skolas 1983/84. mācības gada beigšanas akts. Visi aicināti.

27. maijā pl. 16.00 DV namā Ziemeļlatvijas armijas 65 gadu atcere.

27. maijā pl. 17.30 Latviešu Centrā Latvijas aviācijas pulka 65 g. dibināšanas atcere.

31. maijā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē priekšnesumos Valentīnas Šimiņas un Birutas Komoravskas dialogs.

2. jūnijā pl. 11 Latviešu Namā TLB Sestdienas skolas 33. izlaiduma svētki. Visi aicināti.

3. novembrī komponista Jāņa Kalniņa jubilejas koncerts Toronto. Apvienotie koŗi.

24. novembrī Latviešu Centrā Dainas koŗa 35. gadskārtējais koncerts.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS
26. SEZONAS KONCERTI

22. oktobrī, pirmdien, vijolnieks Gunārs Larsens no Šveices.

27. novembrī, otrdien, vijolniece Ieva Graubiņa no Anglijas.

1985. gadā

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkolds no ASV.

9. aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas.

Visi koncerti notiks Town Hall pl.20.00

MEŽCIEMS

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

ST. CATHERINES

27. maijā no pl. 13—17 — vanadžu kopas rīkotā latviešu pēcpusdiena, sakarā ar Daudzkultūru festivālu, Daudzkultūru Centrā, 185 Bunting.

SIDRABENE

26. maijā pl. 19 sezonas atklāšanas sarīkojums. Priekšnesumi un deja.

BĒRZAINE

16. jūnijā Jāņu ielīgošana Bērzainē.

SAULAINĒ

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

Latviešu cīruļu dziesma

Patīkamu pārsteigumu Toronto koncertu apmeklētājiem sagādāja 5. maijā Church of the Redeemer baznīcā sarīkotais Jaunbalss koŗa 5.gadskārtējais koncerts. Bija prieks arī redzēt necerēti kuplu klausītāju saimi (ap 200), kas ar jūsmīgiem aplausiem sumināja jauno skaņu dailes veidotāju saimi un viņu diriģenti Daci Šmiti. Iespaidīga un acij tīkama bija arī koŗa disciplīnētā brīvā uznākšana un stāja publikas priekšā.

Jau kopš dibināšanas šī koŗa diriģente ir Dace Šmite. Te nu laikam ir piepildījušies tautasdziesmas vārdi, ka māte meitai ieliek lakstīgalu šūpulī: sen pazīstam dzidro, labā skolā izkopto soprāna solisti Ēriku Beitāni, kas tik daudz prieka sagādājusi klausītājiem ar savas balss dzidrumu un skanīgumu, tādēļ nav pārsteigums, ka viņas meita Dace Šmite ir mūzikāli ļoti apdāvināta, dziedāšanu un koŗa vadīšanu mācījusies Rietumontario universitātē Londonā un tagad sekmīgi vada šo kori. Tā ir samērīgi līdzsvarota dziesmu vienība ar 14 sieviešu un 11 vīriešu balsīm, kam saliedēts un skanīgs priekšnesums, disciplīnēta un uzmanīga dziedāšana. Jāslavē ansambļa mūzikālā kvalitāte, kas iezīmējas precīzitātē un labā gaumē, jo Dacei Šmitei, bez mīlestības pret latviešu dziesmu, piemīt vēl jo plaša mūzikālā erudīcija, kas šo ansambli tik īsā laikā ir pacēlusi tagadējā līmenī. Košais jauno balsu skanīgums atgādināja cīruļu dziedāšanu, tie likās kā jauni zvani mūsu mūzikas dzīvē.

Koris dibināts 1979.g. Hamiltonā, kur jau pēc nepilna pusgada devis patstāvīgu koncertu. Savā īsajā debijas laikā koris ir saliedēts skanīgā vienībā: neizdalās kāda atsevišķa balss, bet visa dziedāšana skan kā labi skaņots instruments ar tīru intonāciju no pirmās līdz pēdējai dziesmai, ar dzīvīgu priekšnesumu un citām pozitīvām vērtībām. Pēdējā laikā Jaunbalss darbojas arī Toronto, un kopā ar hamiltoniešyiem koris ir koncertējis ne tikai pašu mājās, bet arī ASV. Slavējama ir Daces Šmites spēja katrai dziesmai atrast tās mūzikālo jēgu, pāris raksturīgu nianšu īstenošanu izpildījumā. Var redzēt, ka savstarpējs respekts un sadarbība diriģentes un koristu starpā ir labākie, ko var vēlēties.

Koncertu ievadīja E. Melngaiļa Vējamāte (t.dz.), kas izskanēja drošā, skanīgā plūdumā. Tā paša autora Rožulauks (t.dz.) atmirdzēja savā senajā godībā un krāšņumā. Labā frazējumā, senā sirsnībā un niansētos toņos koris atskaņoja J. Zālīša Ceļš uz dzimteni (P. Blaus).

Mazu pārmaiņu programmā ienesa 2 sieviešu koŗa dziesmas, dziedātas oriģinālvalodās: J. Brāmsa In stiller Nacht — klusināta, sapņaina ilgu pilna meldija, dziedāta vācu valodā un ungāru komponista Zeltan Kodaly Ave Maria — dziedāta latīņu valodā, Izpildījums abām dziesmām nevainojams, bet kaut kā tomēr bija tā kā žēl: kāpēc atstāt bārenītes lomā mūsu pašu tik bagāto sieviešu koŗu dziesmu pūru? Pat vesels sieviešu koŗu dziesmu krājums iznāca jau 1970. gadā ar 60 oriģināldziesmām un 63 dažādām un dažādu mūsu komponistu tautasdziesmu apdarēm. Vai tās mazvērtīgākas?

Jauktais koris braši nodziedāja Paula Dambja tautasdziesmu virnējumu — Dziesmas par Gauju. Koncerta pirmo daļu nobeidza J. Beloglāzova aranžētā Sasaukšanās (t.dz.). Tikai 2 solo dziedātājām paliekot skatuvē, viss koris sadalījās pa mazām grupiņām ap publiku, diriģentei stāvot zāles vidū. Tas bija interesants, senlaicīga dziedājuma veids, imitējot ganiņu savstarpēju sasaukšanos. Izsauca autoru.

Programmas otru daļu ievadīja vīru koris ar Imanta Saksa Izauga ieviņa (t.dz.) un Bruno Skultes Pasaciņa — abas gan ritmiski, gan tonāli labā sniegumā.

Svaigu vēsmu koncertā ienesa soprāna solistes Ērikas Beitānes piedalīšanās, izpildot J. Beloglāzova sabalsoto tautasdziesmu Pelīt' brauca, ratiņ' čīkst, kad koris solisti atbalstīja tikai ar iemidzinošiem aijā dziedājumiem. Sumināja autoru. Bija jāatkārto. Arī franču komponista K. Debesī (Debussy) ritmiski iezīmīgo un smalki veidoto dziesmu Tamburinu dzirdot koŗa pavadījumā franču valodā, temparamentīgi nodziedāja soprāna soliste Ērika Beitāne. Tai sekoja jaunās komponistes Lailas Saliņas oriģināli veidotās dziesmas Atraktais (G. Saliņš) atskaņojums. Tas bija savdabīgs koŗa dziedājums — mistiskas noskaņas radīšanai illustreātīvi ņemot palīgā koka āmuriņu klaudzināšanai.

Programma beidzās ar 4 tautasdziesmu sabalsojumu: V. Ozolina skumjā Pa kam var pazīt, A. Jurjāna Kur gāji, puisīti un Precēj' mani precinieki, tad silti sirsnīgā J. Kalniņa Kuŗš putniņis dziedtik košiI Publika ar ilgiem aplausiem sumināja kori un diriģenti.

Bija ziedi, sirsnīgi pateicības vārdi. Piedevām Jaunbalss nodziedāja Guntara Ģeduļa godalgoto Čigānu dziesmu, tad aicināja visus kopā ar viņiem papriecāties Latviešu Namā.

Ar dziesmu latvietis aizdziedāja vergu laikus, ar dziesmu atsauca Latvijas brīvību. Lai Dievs dod Jums, jaunie zvani, spēku un gudrību iedziedāt jaunu rītausmu tai zemei, kas mūs izveda tautās ar tik bagātīgu dziesmu pūru!

Austra Andersone-Plampe.

VAJADZĪGI DARBINIEKI

Brīvajai olimpiadai Toronto 5., 6. un 7. jūlijā vajadzīgi darbinieki dažādiem uzdevumiem sarīkojumos un sacensībās, kā arī priekšdarbiem. Talcinieki lūgti pieteikties LSAK valdes priekšsēdim J. Vilmanim, tālr. 429-5518.

LSAK Info.

Nožēlojiet savus grēkus un atgriezieties, lai jūsu grēki tiek izdeldēti (Ap. d. 3:19).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

RAIBĀ NEDĒĻA

Sacharovs — apspiesto miljonu sirdsapziņa.

KUR PALIKUŠI SACHAROVI?

Lielu ievērību pasaules presē radījusi pazīstamā krievu atomfiziķa Nobela prēmijas laureāta Aleksandra Sacharova mīklainā pazušana. A. Sacharova drosmīgā iestāšanās par cilvēku tiesībām un asā kritika par Padomju savienības ārpolitiskiem un militāriem soļiem gadu tecējumā šo apbrīnojamo vīru ierindojusi šā gadu simta izcilāko taisnības aizstāvju vidū. Ne bez pamata Aleksandru Sacharovu uzskata par padomju varas apspiesto miljonu sirdsapziņas un disidentu kustības simbolu.

Maija sākumā Sacharovs rakstīja padomju iestādēm un arī pašam Černenko vēstules, kuŗās lūdza izlaist uz ārzemēm steidzīgai acu operācijai savu dzīvesbiedri Helēnu Boneri. Viņai nepieciešama sarežģīta operācija ik pēc diviem gadiem, jo kā ārste viņa ievainota pagājušā kaŗā. Pēdējā operācija priekš trim gadiem notika Italijā. Tā kā atbilde uz vēstulēm bija negātīva, tad Sacharovs pieteica bada streiku. Tāpat bada streiku pieteica Bonere. 7. maijā Sacharovs pēkšņi pazuda no sava dzīvokļa izsūtījuma vietā Grūzijā. Bonere pirms pazušanas paspēja nodot amerikāņu diplomātiem lūgumu pēc palīdzības. Šī soļa dēļ iestādes tagad apsūdz Boneri pretpadomju aģitācijā un apgalvo, ka politisko machināciju dēļ tā esot ar mieru upurēt sava vīra dzīvību.

Pēc pēdējām ziņām A.Sacharovs atrodoties kādā klinikā, kur viņu piespiedu kārtā baŗo, bet par Boneres likteni ziņu trūkst.

CERĪBAS STARIŅŠ LEBANONĀ

Miera balodis vēl arvien nav spējis nolaisties pilsoņu kaŗa plosītā Lebanonā. Kaut arī jaunais premjērs ir radījis valdību, kuŗā pārstāvēti visi politiskie novirzieni, laiku pa laikam Beirutas drupās atkal uzliesmo reliģisko pretinieku ieroči. Tikai pagājušā nedēļā Drūzu līderis Džumblats sniedza roku kristīgo labā spārna falangistu bruņoto spēku komandierim. Šis simboliskais rokas spiediens ir pirmais cerību stariņš pilsoņu kaŗa beigu cēlienam.

Dīvaina ir Izraēlas loma, kuŗas gaisa spēki ar ielidojumiem Bekas ielejā uzbrukuši vairākiem ciematiem, apgalvojot, ka tur atrodoties teroristi, kas apdraudot Izraēlas bruņotos spēkus. Tanī pašā laikā Izraēla jau sāk formēt savu milicijas vienību Dienvidlebanonai, kur par komandieri izvirzīts atkal Izraēlai draudzīgs militārais komandieris.

TRAUKSME PERSIJAS JŪRAS LĪCĪ

Lielvalstu globālās konfrontācijas aizkulisēs jau ceturto gadu gruzd kaŗa liesmas apstrīdētas territorijas dēļ starp Iraku un Irānu. No sākotnējām lokālām sadursmēm abu valstu starpā pierobežā šis kaŗš ir jau izvērties par asiņainu traģēdiju, kuŗā bojā gājušas tūkstošiem dzīvības.

Kad kaŗa laime taisījās nosvērties Irakas pusē, Irānas despots ajatola Komeini izsludināja Jhihadu — Svēto kaŗu ar mērķi gāzt Irānas tagadējo valdību ar prezidentu Huseīnu priekšgalā. Ir tiesa, ka Iranas un Irakas militāro konfrontāciju iezīmē reliģisks fanātisms. Šī fanatisma neiedomājamā galējība kulminējās tad, kad Komeini pret labi apmācītiem Irakas spēkiem sūtīja vāji apmācītus iraniešu pusaudžu pulkus. Lietas kļuva vēl ļaunākas, kad irakieši, lai apturētu šo dzīvo pašnāvnieku vilni, kērās pie indīgām gāzēm. Pat Hitlers un Staļins, baidoties no konsekvencēm, šo briesmīgo ieroci pagājušā pasaules kaŗā neiedrošinājās lietot.

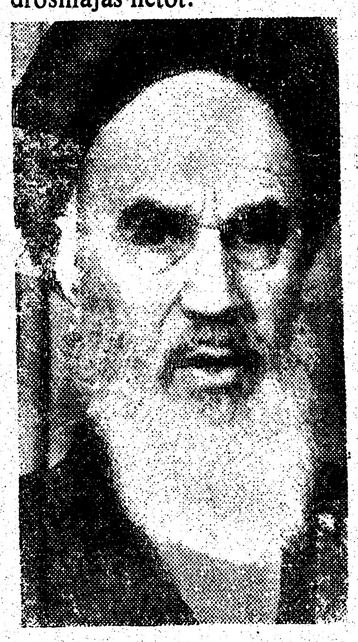

Komeini izsludinājis Svēto kaŗu.

Pēdējās nedēļās Irakas un Irānas militārā konfrontācija no tuksneša smilšu kāpām pārsviedusies uz Persijas līci. Te jāievēro, ka ne mazāk kā 20 proc. no rietumu pasaulei nepieciešamās Vidējo austrumu naftas piegāde ir saistīta ar jūras ceļu, kas sākas Persijas jūras līcī.

Lai atvēsinātu ajatolas Komeini galvu, Iraka piedraudēja ar Irānas eļļas transporta ceļu nogriešanu. Šis drauds drīz vien īstenojās ar Irakas gaisa spēku uzbrukumu astoņiem tanku kuģiem. Ajatola tūliņ atbildēja:„Ja Persijas jūras līcis nav drošs visiem transportiem, tad es gādāšu, lai tas nebūtu drošs nevienam transportam." Tagad arī Irānas lidmašīnas ar raķetēm uzbrūk nevien Irakas kuģiem, bet arī neitrālo arabu valstu tankkuģiem, kas pēc kravas uzņemšanas atrodas Persijas jūras līcī.

Ātrumā sasauktā 21 arabu valstu ārlietu ministru konference Tunisā nosodīja Irānu, bet Maskavai draudzīgā Libija un Sīrija paturēja brīvas rokas, citiem vārdiem, gaidīja Kremļa norādījumus.

AFGANISTĀNAS NACIONĀLISTI VAIRS NAV VIENI

ASV viceprezidents Bušs Pakistānas apmeklējuma laikā ieradās arī kādā afganistāņu bēgļu nometnē, kas atrodas tikai dažus kilometrus no Afganistānas robežas. Buša ierašanās laikā vairākas padomju lidmašīnas un helikopteri uzbruka Lapūres ciematam Afganistānā, tikai 8 km no vietas, kur amerikāņu viceprezidents 700 afganistāniešu bēgļiem un nacionālo partizānu rekrūšiem norādīja:„Jūs vairs neesat vieni. Jūsu palīdzībai es nododu 15 milj. dolarus. Tas ir tikai pirmais solis. Amerikāņi jūsu cīņu ir pareizi novērtējuši."

Mēs varam tikai gaidīt dienu, kad amerikāņu vadītāji politiķi šo pašu mērauklu un palīdzību piedāvās arī Baltijas valstu brīvības cīnītājiem.

Tajā pašā laikā Šveicē trīs sarkanarmieši, kas bija krituši nacionālo partizāņu gūstā Afganistānā, pēc Starptautiskā Sarkanā krusta izkārtojumā pavadītā divu gadu ilgā internējuma varēja izšķirties, vai palikt Šveicē vai doties atpakaļ uz Pad. savienību. Divi izšķīrās palikt Šveicē, bet trešais devās atpakaļ. Kāds cits internētais krievs no Šveices izbēga uz Rietumvāciju, kur pieprasīja politiskā bēgļa tiesības. Viņš preses pārstāvjiem internējumā pavadīto laiku nosauca par Šveices Gulagu, jo gūstekņiem nav bijusi izdevība tikties ar citām personām kā tikai Pad. savienības diplomātiem resp. čekas aģentiem, kas bijuši pārspīlēti laipni un mēģinājuši iestāstīt, ka atgriežoties dzimtenē, nevienam nedraud sods vai kādas citas nepatikšanas. Krievu Afganistānas gūstekņi vienīgo morālo atbalstu saņēmuši no emigrantu pārstāvjiem, kas pie internējuma vietām ar skaļruņiem pāri dzeloņstiepļu žogam noraidījuši savus uzmudinājumus. Tie atgādinājuši arī to, ka pagājušā kaŗa beigu posmā 6.00 Šveicē internētie padomju pilsoņi piespiedu kārtā slēgtos vilcienos cauri Vācijai nogādāti uz Padsavienību. Pēc šķietamās Šveices viesmīlības šie nelaimīgie gala rezultātā nonāca izsūtījumā Sibirijā, un daudzi mira mocekļu nāvē čekas cietumos.

Baltiešu Brīvības Līgas demonstranti Losandželosā.

Šo rindu autors karstā 1945. gada jūlija dienā vienu šādu Šveices transportu satika Vircburgas stacijā. Neticīgie vlasovieši, dzirdot aicinājumu krievu valodā bēgt, kamēr vēl nav par vēlu, sākumā uzņēma skeptiski. Un tomēr, pēc pusstundas ilgām sarunām 12 vai 15 izlēca pa atvērtiem vagonu logiem un, droši vien, ar to izglāba savas dzīvības. Pēc apm. 20 gadiem kādā etniskā sarīkojumā liela auguma vīrs man jautāja: „Vai jūs mani neatceraties?" Es neatcerējos. Bet tad viņš atgādināja Vircburgas starpgadījumu, un norādīja, ka pats liktenis īstā vietā un īstā laikā mūs savedis kopā.

LOSANDŽELOSA BEZ KREMĻA

Pad. savienības aiziešana no Losandželosas olimpiskām spēlēm nenoliedzami bija politisks solis Rēgena prestiža mazināšanai priekšā stāvošās prezidenta vēlēšanās un nenoliedzami arī starptautiskā forumā. Kremļa paziņojums par nepiedalīšanos šajā olimpiadā patiesībā bija gaidāms, jo tā reizē bija zināma atmaksa arī par prezidenta Kārtera inspirēto Maskavas olimpiadas boikotu. Maskavas apgalvojumi par amerikāņu nepietiekamām drošības garantijām padomju sportistiem un viņu pavadoņiem bija gaužam maz ticētāju. Te jāievēro, ka Maskava, neņemot vērā boikotu, sūtīs uz Losandželosu savus preses pārstāvjus un citus funkcionārus. Runā, ka Kremlis boikotu būtu atsaucis, ja amerikāņi apņemtos bez ierunām izraidīt atpakaļ uz Pad. savienību visus varbūtējos dezertierus.

Cik tas arī neticami izklausās, Kremlis par bīstamāl iestādījumu uzskata Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgu, kas stāvot pretpadomju kampaņas priekšgalā. Pagājušā nedēļā visi lielākie amerikāņu nedēļas žurnāli izcilā vietā ievietoja foto uzņēmumus ar pretpadomju demonstrantu uzņēmumiem, kuŗos redzami Baltiešu Brīvības Līgas aktīvisti. Šādu patiesi iespaidīgu pretpadomju propagandu nevarētu īstenot pat ar miljoniem lielu kapitāla ieguldījumu.

Bij. ārlietu ministrs Henrijs Kisingers, vērtējot Maskavas nostāju iepretim Losandželosas olimpiadai, kādā intervijā ieteicis nepazemoties un nelūgties, lai Maskava sūtītu savus sportistus.

Visneparastāko un arī negaidītāko atbildi savā televīzijas raidījumā Maskavai deva pazīstamais un populārais amerikāņu komiķis Džonijs Kārsons: raidījuma vidū viņš nolaida bikses un ekrānā parādījās viņa divi atbildes vārdi krievu olimpiskai komitejai.

Džonija Kārsona atbilde Maskavai.

Grupu lidojumi uz
Dziesmu dienām
Minsterē 1984
AR Air Canada jeb Lufthansa

Cena Kanadas dol. 869, bērniem līdz 11 g. 549, plus 12.50 dol. nodoklis, turp un atpakaļ, ieskaitot busu uz Minsteri, apdrošināšanu u.c. Pērkot pirms 29. febr., 50 dol. lētāk.

Lidojumi: *27. jūlija vakarā*
28. jūlija vakarā.

Par svētkiem un naktsmājām zvanīt **Monikai Jonānei, tālr. (416) 536-5235.**

Par ekskursiju braucieniem zvanīt
Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza	1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)	65 Front St. West Arrivals Concourse

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
H. Biezais — Šķautnes — meditācijas	$12.00
A. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
Ed. Tomāss — Pededze, Lubāns, Aiviekste	$ 5.50
A. Grīns — Varoņu grāmata	$ 5.50
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Dzīvā mašīna (no angļu valodas tulk.)	$11.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom.	$10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas	$25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
T. Tomsons — Portrets, dz.	$12.00
E. Kreišmane — Es un pīlādžkoks, st.	$10.00
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr.	$ 7.00
Latvija Šodien 1983.	$12.00
J. Mednis — Lūdziet	$ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
Rūgtais Apenis Nr. 56.	$ 3.50
Teach Yourself Latvian	$ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz.	12.50
A. Melnalksnis — Rotaļas	$ 6.75
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji	$14.00
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas	$ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens	$15.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki	$38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz.	$14.50
V. Mangulis — Latvia in the wars of the 20th C.	$26.25
O. Šmits — Žēlastības brīnumi	$ 4.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	16.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai
no pl. 15.00—20:00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Toronto ziņas

● Vasaras svētdienas Latviešu Centrā, pēc iepriekšējās vasaras pieredzes, arī šovasar notiks katru svētdienu no 1. jūlija līdz 2. septembrim, kad Centrs būs atvērts publikai no pl. 11—16. Iebraucējiem, kas viesosies Toronto, tad būs iespējams ar paziņām, radiem un draugiem uzkavēties šinī lielākajā latviešu pulcēšanās vietā, satikties ar citiem tautiešiem un pakavēties pie maltītēm un dzērieniem. Centra klubā Umurkumurā sestdien, 26. maijā, no pl. 21 spēlēs atkal „Elektriskie burkāni". Kluba biedriem ieeja brīva, pārējiem 2.50 dol.

● Toronto North York slimnīcā 4. maijā mirusi Erna Marija Michelsone, dzimusi Dzērve. Viņa dzimusi Liepājā, 1898.g. 5. decembrī. Aizgājēju pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem 9. maijā izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikē atstāj dēlus Borisu un Egonu ar ģimenēm un divus mazdēlus.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Ratas Optical

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

GRUPU LIDOJUMI UZ
DZIESMU DIENĀM MINSTERĒ
1984.G.
Pavadonis prof. Dr. Gunars Šubiņš

NR. 1 — 29. JŪL. — 6. AUG. $1190.00 (US $975.00)
NR. 2 — 29. JŪL. — 12. AUG. $1330.00 (US $1090.00)
Ieskaitīts lidojums turp un atpakaļ, viesnīca un brokastis, visi transferi u.c.

* Iespējama atgriešanās arī vēlāk — bez piemaksas
* Pieejamas daudzas Eiropas tūres, Oberammergauas spēles, Euralpases un Studentu pases.

Rezervācijas jau pieņem

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT. M6R 2K9
Tel.: (416) 531-3519
Runājam latviski

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienā Latviešu Centrā mācītājs A. Celms referēja par Andreju Eglīti kā brīvības pravieti. Viņš minēja dzejnieka paliekamo vietu latviešu literātūrā un tautā kā nacionālo spēku stiprinātājs. Viņa lielākā vēlēšanās bijusi ieaugt nacionālā garā, kas izteicies dzejā Audiet mani karogā. Referāts bija papildināts daudziem citējumiem no dzejnieka darba Uz vairoga. Andreja Eglīša Dievs, Tava zeme deg — ar Lūcijas Garūtas mūziku pirmo reizi atskaņota 1944. gada 15. martā Gertrudes baznīcā Rīgā Alfreda Kalniņa ērģeļu pavadījumā. Šis darbs uzrakstīts 1943. gadā Baznīcas izsludinātā konkursā un ieguvis pirmo godalgu — 500 vācu markas un podiņu medus... Referents norādīja arī uz A. Eglīša lielo darbu Latviešu nacionālā fondā Zviedrijā un aicināja ziedot fonda atbalstam, jo tas darbojas ar šauriem līdzekļiem.

● Toronto latviešu katoļu vienības laukuīpašumu Mežciems dalībnieku gada sapulcē ievēlēja uz nākamajiem trim gadiem jaunu pārvaldi, paaugstinot locekļu skaitu no pieciem uz deviņiem. Jaunā pārvalde amatus sadalīja šādi: pārvaldes priekšnieks Alberts Rēķis, viņa palīgs Konstantīns Garjāns, sekretārs Valdemārs Bērziņš, kasieris Staņislavs Locāns, grāmatvedis V. Miklašēvics, saimniecības vadītājs Alberts Začs, sarīkojumu daļas vadītājs Jānis Niedra, pārvaldes locekļi speciāliem uzdevumiem T. Puisāns un P. Pļavinskis. Sapulce pieņēma 1984.g. darbības budžetu 10.975 dol. apmērā. Šinī sezonā Mežciemā paredzēti sekojoši sarīkojumi: 23. jūnijā Jāņu svinēšana, 4. augustā gadskārtējā rudzpuķu balle un 29. septembrī vasaras sezonas nobeiguma sarīkojums. Mežciema uzpošanas talkas paredzētas 2. un 16. jūnijā un 30. septembrī. Vasaras laikā iespējams īrēt telpas pārvaldes ēkā. Sapulci vadīja T. Puisāns, protokolējot V. Bērziņam.

Lūdzu kārtojiet

LATVIJA AMERIKĀ

1984.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

Toronto ziņas

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienu sezonas nobeigumā 16. maijā Latviešu Centrā bija aicināti arī Toronto latviešu pensionāru apvienības biedri, piedaloties pāri par 120 apmeklētājiem. Viesus pensionārus uzrunāja un apsveica māc. J. Cālītis. Kopīgi dziedātām dziesmām klavierpavadījumus spēlēja Olga Upeniece. Par latviešu ģimeni svētuma sardzē referēja Biruta Celma, ko ar klausītājiem iepazīstināja māc. Arvēds Celms. Viņš sacīja, ka trimdā un dzimtenē ir apdraudēta latvisko ģimeņu nākotne — ar viszemāko dzimstību un latviešu ieprecēšanos sveštautiešos. Ģimenes dienai veltītā referātā referente atskatījās uz mūsu iecelošanas sākuma gadiem, kad visi smagi strādāja, lai iekārtotu savu dzīvi svešajā zemē, reizē audzinot un skolojot savus bērnus, bet tagad palīdzējuši audzināt jau savus mazbērnus un pat mazmazbērnus. Referente viscaur uzsvēra latvisko un reliģisko audzināšanu ģimenē. Referentei un mācītājiem pateicās Centra sarīkojumu daļas vadītāja Anitra Leksere, tāpat Paulīnai Vāgnerei ar palīdzēm par kafijas galdu un M. Vāgneram par tehnisko darbu izkārtošanu. No aizvadītās sezonas Reliģisko pārdomu ienākumiem V. Vāgnere nodeva Centra vajadzībām 1.000 dol.

● Colour and Form Society atklāja mākslas izstādi 17. maijā Fairway mākslas galerijā, 1400 Dixie Rd., Misisagā, tālr. 271-1406. Izstādē piedalās 16 mākslinieku ar 55 darbiem dažādās tehnikās. Divas bronzas skulptūras izstādījis tēlnieks Zigfrīds Jurševskis, kas ir arī šīs apvienības biedrs. Izstāde vēl būs atvērta līdz 3. jūnijam — otrdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 13—17, ceturtdienās un piektdienās no pl. 19—21. Izstāžu telpas atrodas ēkas pirmajā stāvā. Pārsteigums bija, ka foajē telpa dekorēta ar mūsu vecmeistara Ludolfa Liberta oriģinālgleznu — Parīzes skats.

● Dievtuļu Burtnieku draudzes Ūsiņa saietā 12. maijā ARvīda Birznieka mājā ap 19 dalībnieku noklausījās mājas saimnieka stāstījumu par Ūsiņu. Andrejs Brumelis nolasīja draudzes ziņas. Saietā pieminēja veļos aizgājušo Osvaldu Veldri, nodziedot dažas dziesmas. Godināja jubilārus Arvīdu Memeni viņa 65. mūža gadskārtā un Birznieku Valdu ar Daudz baltu dieniņu un ziediem. A. Memenis nolasīja savu teiku par Ūsiņu, bet Dr. A. Pērkons apskatīja dainu nozīmi. Burtnieku Jāņu ielīgošana 16. jūnijā Vandeļu Jāņa vasaras mājā Dzelzkalnos.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdienu 12. maijā Sv. Andreja baznīcā vadīja Māra Pētersone no Sv. Katrīnām, pulcējot pāri par 30 dalībnieku. Galvenā runātāja Biruta Celma referēja par ģimeni. Pēcpusdienu ar divām dziesmām duetā kuplināja J. Barušs un Andersons, klavierpavadījumu spēlējot Maijai Kolinai. Klavierīsolo atskaņoja Margrieta Alute. Aizlūgumu par slimajiem teica Maija Kolīna un nobeiguma lūgšanu — Erna Baruša. Nākošā sadraudzības pēcpusdiena 9. jūnijā pl. 14 Walmer Rd. baptistu baznīcā. Pēcpusdienu vadīs Anna Kurse.

● DV Toronto nodaļas Latviešu vēstures mūzeja sekcijas priekšnieks A. Memenis 23. maijā, pl. 19 DV namā demonstrēs jaunu slīdīšu izrādi — Jāņi. Šo interesanto izrādi, kad Jāņu svētki mums jau pie durvīm, aicināti noskatīties DV valdes locekļi un visi, kas interesējas par mūsu tautas tradicijām un seno Jāņu svinēšanu.

● Sv. Jāņa draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums 27. maijā, pl. 11 Sv. Jāņa baznīcā. Piedalās archibīskaps A. Lūsis, māc. J. Cālītis un teol. students Aldis Elberts. Iesvētīs piecus jauniešus.

● 18. nov. rīcības komitejas sēde, kas bija paredzēta Purvainē 2. jūnijā, atlikta uz 8. septembri, pl. 13 turpat.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības izbraukums ziedoņa priekam uz Niagaru pulcināja ļoti lielu dalībnieku skaitu — 86, kas izbrauca divos īrētos autobusos M. Prikuļa vadībā. Pārbraucot Burlingtonas gaisa tiltu, brauciens turpinājās pa 20. lielceļu, t.s. „Ziedu ceļu", cauri augļu un vīnogu dārziem. Niagara-On-the Lake ieturēja pusdienas, tad sekoja Niagaras ūdenskrituma, parku un siltumnīcu apskate. Pēdējā apstāšanās, atgriežoties Toronto, bija Burlingtonā, Zoo's restorānā, kur iebaudīja kafiju. Izbraukums notika tieši Kārļa Ulmaņa apvērsuma dienā, 15. maijā, kad ekskursijas vadītājs M. Prikulis varēja paziņot, ka piemineklis prezidentam Ulmanim būs gatavs 31. augustā, un to varēs iesvētīt septembrī kapu svētkos Jorkas latviešu kapos, kur pieminekli cels. Nākošais pensionāru izbraukums būs garāks un ilgs piecas dienas, no 28. maija līdz 1. jūnijam, apmeklējot Upper Canada ciemu pie Morisburgas, galvaspilsētu Otavu, Ročestras ceriņziedu dārzus, Finger Lake un citas vietas Kanadā un ASV.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņi, beidzot mācības gadu, 13. maijā piedalījās viesa māc. A. Liepkalna vadītajā dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā, kuplinot dievkalpojumu ar dziesmām J. Baruša vadībā. Sekojošā sarīkojumā baznīcas zālē bērni saņēma liecības un grāmatu balvas, bet 10 audzēkņu, kas nebija kavējuši nevienu vai arī ne vairāk par 3 mācību reizēm, saņēma grāmatu zīmes. Šogad svētdienas skolu beiguši pieci audzēkņi: Kristala Monumenta, Ģints Brencis, Mārtiņš Melnbārdis, Andra Bolmane un Anemarija Pētersone — veltē saņēma Sv. Jāņa baznīcas ainavu uz koka plāksnes. Svētdienas skolas vadītāja Aina Kalniņa pasniedza svētdienas skolas nozīmi sudrabā skolotājām — Benitai Brencei, Edītei Lenčai, margrietai Alutei, Mārim Lūsim, Vijai Muratai, Dainai Parentai un Jānim Barušam. Visiem skolotājiem par darbu pateicās draudzes priekšnieks J. Koncis ar grāmatu veltēm un ziediem. Svētdienas skolas audzēkņi apsveica ar ziediem archibīskapu A. Lūsi par lielo palīdzību svētdienas skolas darbā. Svētdienas skolas vadītāja A. Kalniņa aicināja visus bērnus cītīgi apmeklēt svētdienas skolu. Pēc tam bija cienasts un priekšnesumi, piedaloties svētdienas skolas bērniem ar mūzikāliem priekšnesumiem. Draudzes dāmu komiteja piešķīrusi pa brīvai nedēļai Saulaines vasaras nometnē svētdienas skolas audzēkņiem — Alfredam Muratam, Eduardam Sproģim, Maikelam Rundānam un Dāvidam Reinoldam, bet pa nedēļai no Saulaines pārvaldes saņēma Krista Gaide, Dina Lenča un Dženija Obreiona.

● Pensionāru apvienības 17. maija saietā Latviešu Namā 170 dalībnieku noskatījās apvienības teātŗa grupas izrādi, Annas Gobas viencēlienu Vasara Mežsargos. Izrādi bija sagatavojusi un vadīja B. Komarovska, pašai arī tēlojot līdzi. Pārējie tēlotāji: Valentīna Šimiņa, Anna Adītāja, Dominiks Zelčs, Kārlis Pakrastiņš un Edgars Koks. Sufliere Magda Šterna. Uzveduma dalībnieki saņēma pa ziedam. 31. maija saietā Valentīnas Šimiņas un Birutas Komarovskas dialogs. Šīs sezonas nobeiguma sanāksme 7. jūnijā.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Mūsu mīļā māmulīte un vecmāmiņa

Alīne Īvāns, dzim. Madziņš

dzimusi 1899. gada 12. decembrī,
mirusi 1984. gada 6. aprīlī Lubānā.
Guldīta Lubānas kapsētā.

Sēro

dēls, mazdēli un mazmeita ar ģimenēm Latvijā, dēls un mazmeita ar ģimeni Kanadā.

BAZNĪCU ZIŅAS
TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

27. maijā pl. 11 draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās archibīskaps A. Lūsis, māc. J. Cālītis un teol. stud. Aldis Elberts.

3. jūnijā pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Dūmiņš.

10. jūnijā pl. 11 Vasarsvētku dievkalpojums, māc. A. Celms.

17. jūnijā pl. 11 dievkalpojums, māc. J. Cālītis.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

27. maijā pl. 11 dievkalpojums.

3. jūnijā pl. 15 dievkalpojums. Pl. 13 dievkalpojums angļu valodā.

10. jūnijā pl. 11 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu.

17. jūnijā pl. 15 dievkalpojums.

24. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Ave.

27. maijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda ar atspirdzinājumiem.

3. jūnijā pl. 13.30 (ievērot mainītu laiku) dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Jauniešu iesvētes un Sv. vakarēdiena dievkalpojums.

10. jūnijā pl. 13 Vasarsvētku dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

14. jūnijā pl. 19.30 Baltiešu kopdievkalpojums aizvesto piemiņai Sv. Paula katedrālē.

17. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

24. jūnijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes notiek katru trešdienu pl. 19.30.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

27. maijā pl. 16 draudzes dievkalpojums; pl. 17 draudzes ārkārtas pilnsapulce.

3. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

MONTREALAS DRAUDZES

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal, P.Q. H4B 2G6. Tālr. 489-3224. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks St.

27. maijā dievkalpojuma nebūs.

3. jūnijā pl. 14 dievkalpojums Pēteŗa baznīcā.

10. jūnijā pl. 14 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu Pēteŗa baznīcā.

17. jūnijā pl. 14 Tautas sēru dienas dievkalpojums Pēteŗa baznīcā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

VALUBE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)
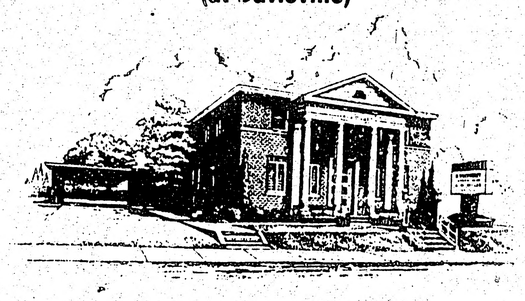
Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.
487-4523

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLE'S NEST

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products — Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

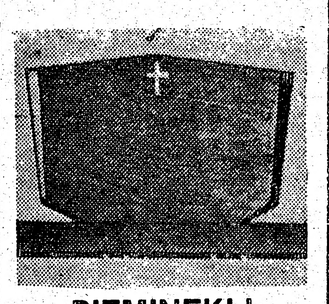
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Domāsim, runāsim, rakstīsim latviski!

Paldies LA redakcijai, kas laipnā kārtā ar mieru atjaunot tik nozīmīgo nodaļu **latviešu valodas praktiskiem jautājumiem!** Būsim vienis prātis, ka vajadzība pēc tādas nodaļas jo liela. Ir vēl latvieši, kam rūpēt rūp tēvu valoda, kas svešniecības 40 gados zaudējusi daudz no sava skaidruma, bagātuma, pareizuma...

Pirmais praktiskais temats, ko te apcerējam, novērsīs dažu labu pārpratumu substantīvu locīšanas ziņā *aiz* nelokāmiem skaitļeņiem.

Aleksis Kalniņš.

Vēstīs ir bijusi runa par *nelokāmiem skaitļeņiem* (III b-as 6. lp.), bet nav tuvāk paskaidrots par substantīviem *aiz nelokāmajiem skaitļeņiem* (numerāļiem). Varbūt substantīvus nemaz neloka un tie paliek visos locījumos ģenitīvā (zināmos gadījumos nominatīvā)? Man nav īstas skaidrības!

Atbilde:

Tiesa, līdz šim Vēstīs nav paskaidrots, *vai* un *kā* loka substantīvus *aiz* nelokāmajiem skaitļeņiem (numerāļiem).

Ja aiz desmitniekiem (10, 11—19, 20—90), simtniekiem, tūkstošniekiem seko substantīvs, tad šis nostājas ģenitīvā (tomēr ne visos locījumos!), bet numerālis pieņem nelokāmo formu.

Kad nu substantīvs aiz numerāļa *ne*nostājas ģenitīvā? Pirmkārt, *nominatīva nozīme*: a) virsrakstos, b) kā arī tad, ja numerāļa *priekšā* atrodas kāds *adjektīvs, pronomens* vai *divdabis nominatīvā;* piem.: ,,Pāvesta divpadsmit dienas Brazīlijā'' (virsraksts). — ,,*Tie* sešpadsmit *gadi* pagāja tik ātri.'' — ,,*Jaunie* desmit *pienācēji* palika stāvam.'' — ,,Mūsu *pagājušie* četrdesmit *gadi* nebija viegli.'' —

Otrkārt, substantīvs aiz numerāļa *ne*nostājas ģenitīvā *datīva, instrumentāļa* un *lokatīva locījumā;* piem.: ,,*Šiem* divdesmit *lieciniekiem* tiesas procesā piekrita izšķīrēja nozīme.'' — ,,*Ar* tūkstoš *dolariem* te nekas nav iesākams.'' — ,,Divisimt (divi simti) vai trīssimt (trīs simti) *dienās* šās dabas parādības būtība vēl nebija noskaidrota.'' —

Treškārt, *akūzatīva locījumā* substantīvs aiz skaitļeņa a(parasti nostājas gan *ģenitīvā,* bet *iespējama arī akuzatīva forma;* piem.: ,,Redzēju piecdesmit *bēgļu* (arī: *bēgļus)*.'' b) Ja šai gadījumā skaitļeņa priekšā kāds *adjektīvs, pronomens* vai *divdabis akuzatīvā,* tad substantīvs aiz skaitļeņa *obligāti* nostājas akuzatīvā; piem.: ,,Pieminēsim *šos* tūkstoš *asinslieciniekus!*'' — ,,Iegaumēsim, sirds rētiņās ierakstīsim *svētos* desmit *baušļus!* —,,Vai piemini vēl *aizvadītos* piecisimt (pieci simti) *gadus?*''

No teiktā izriet, ka substantīvs aiz nelokāmā skaitļeņa nostājas ģenitīvā: 1)*nominatīva locījumā* (atskaitot a) un b) gadījumu*), 2) pašā *ģenitīva locījumā* un 3) *palaikam akuzatīva locījumā* (atskaitot b) gadījumu*).

Locīšana kļūs pārskatāmāka, minot *locīšanas tabulas!*

nōm.: desmit grāmatu,* divpadsmit mēnešu,*
ģen.: desmit grāmatu, divpadsmit mēnešu,
dat.: desmit grāmat*ām,* divpadsmit mēnešiem,
akuz.: desmit grāmatu (-as),* divpadsmit mēnešu (-us),*
instr.: *ar* desmit grāmat*ām, ar* divpadsmit mēnešiem,
lok.: desmit grāmat*ās,* divpadsmit mēnešos.
nōm.: divdesmit gadu,* simt dolaru,*
ģen.: divdesmit gadu, simt dolaru,
dat.: divdesmit gad*iem,* simt dolar*iem,*
akuz.: divdesmit gadu (-us)* simt dolaru(-us),*
instr.: *ar* divdesmit gad*iem, ar* simt dolar*iem,*
lok.: divdesmit gad*os,* simt dolar*os.*

nōm.: piecisimt (pieci simti) gadu,*
ģen. piecisimt (pieci simti) gadu,
dat.: piecisimt (pieci simti) gad*iem,*
akuz.: piecisimt (pieci simti) gadu(-us)*
instr.: *ar* piecisimt (pieci simti) gad*iem,*
lok.: piecisimt (pieci simti) gad*os.*
nōm.: tūkstoš gadu,*
ģen.: tūkstoš gadu,
dat.: tūkstoš gad*iem,*
akuz.: tūkstoš gadu (-us),*
instr.: *ar* tūkstoš gad*iem,*
lok.: tūkstoš gad*os.*

Minsteres dziesmu dienu informācija

Par pieteiktām rezervācijām hoteļiem Minsteres pilsētas tūristu nodaļa ir piesūtījusi katram apstiprinājumu. Tāpat rīcības komiteja pati ir apstiprinājusi apmešanos mītnēs/dormitorijās. Ja attiecīgo pieprasījumu nebūtu bijis iespējams apstiprināt, pilsētas tūristu daļa (hoteļiem) un rīcības komiteja (mītnēm/dormitorijām) ir piedāvājusi alternātīvas apmešanās iespējas.

Ja uz kādu no pasūtinājumiem (izsūtīts pirms 1.4.84) līdz šai dienai nebūtu ticis atbildēts (ar apstiprinājumu jeb alternātīvu piedāvājumu) — lūdzu steidzami rakstīt rīcības komitejai (minot pasūtinājuma dienu, vēlamo apmešanās vietu un vai pasūtinājums sūtīts tieši rīcības komitejai vai ar zemes pārstāvju starpniecību.

Varbūtējas maiņas par iebraukšanu un aizbraukšanu lūdzam hoteļiem paziņot tieši (ar norakstu rīcības komitejai).

Pieteikšanās kopmītnēs netiek apstiprināta. Bet visiem, kas pieteikušies līdz 1.5.84, vietu pietiek.

Koŗu vadība saņems nākamajās dienās atsevišķu apmešanās apstiprinājumu par dalībniekiem, kuŗi pieteikušies kopmītnēm vai mītnēm/dormitorijām. (Hoteļi apstiprināti individuāli).

Uz 1.5.84. Minsteres pilsētā un tiešā tuvumā (bez auto) apmešanās iespējas hoteļos ir sarukušas uz dažu simtu gultām. Apmešanās iespējas mītnēs/dormitorijās (ne atsevišķās skolās) ir pilnīgi izsikušas. Maijā un jūnijā ienākušām rezervācijām rīcības komiteja būs spiesta piedāvāt alternātīvas tuvējā pilsētā Osnabrikā (Osnabruck) apm. 25 min. ar vilcienu, kas iet vismaz katru stundu un, praktiski, visu nakti). Rīcības komiteja sagādās speciālu nedēļas biļeti (neierobežotam braucienu skaitam) par DM 54.

Jāpiebilst, ka rezervēsim hoteļus tiešā vilciena stacijas tuvumā. Līdz ar to ceļa ilgums no hoteļa līdz Minsteres centram nepārsniegs 30—40 minūtes un būs pielīdzināms lielai daļai Minsteres hoteļiem ar to pašu brauciena ilgumu ar autobusiem.

Pasūtinātās ieejas biļetes pašreiz tiek izsūtītas (tieši katram pasūtinātājam Eiropā, caur zemju pārstāvjiem ASV un Kanadā — Austrālijas biļetes saņems ierodoties Minsterē). Arī šai jautājumā — ja jūs nesat saņēmuši biļetes līdz 20.5.84. — lūdzu rakstait tieši rīcības komitejai.

Biļešu pasūtinājumi, kas ienāks pēc 15.6.84 netiks izsūtīti, bet rezervētās biļetes varēs saņemt ierodoties Minsterē.

Rīcības komiteja.

Mūsu draugs, bijušais Salacgrīvas pilsētas

veterinārārsts

Arvīds Vulfs

dzimis 1907. gada 25. novembrī Džūkstē, Latvijā,
miris 1984. gada 27. aprīlī Delavanā, Vis., U.S.A.

Viņu piemin

Daumants Vītols un
Austra Krastiņa, dzim. Vītola, Kanadā.

TĀ TAS NOTIKA

Šī laikraksta pārstāvja rīcībā nokļuvis izdevuma Grand Rapids Herald novilkums no 1940.g. 22. jūlija, kuŗā AP ziņu dienesta korespondents sūtījis informāciju no Rīgas par liktenīgajiem notikumiem, kas saistīti ar Baltijas valstu bojā eju 1940. gadā. Notikumi attēloti brīvā tulkojumā un mazliet īsināti. Laikraksta pirmajā lappusē augšdaļā prāvs virsraksts ,,Angļu un nacistu lidmašīnas ir aktīvas.'' Tūliņ zem tā mazliet mazākiem burtiem — Igaunija, Latvija un Lietuva iekļāvušās Padomju savienībā. Šinī gadījumā mūs var interesēt raksts, kas attiecas uz Baltijas valstīm, kuŗām atkal kādi trīs virsraksti. Viens no tiem: ,,Trīs tautas norija sarkanā Krievija. Nākošais: Pārveidošana par komūnistu republiku tikai formālitāte, un trešais: Maskava ir gatava uzņemties pilnīgu kontroli. Tālāk seko paša raksta rindas, kā to ziņojis korespondents: Rīga, Latvija, 21. jūlijā (AP). Igaunija, Latvija un Lietuva ir norītas, kļūst Pad. savienības sastāvdaļas un atrodas zem Maskavas varas, jo šo trīs valstu parlamenti lēmuši, lai kļūtu tās locekļi. Vēl nokārtojamas tikai zināmas formālitātes ar krievu funkcionāriem šo triju valstu galvaspilsētās — Tallinā, Rīgā un Kaunā, un viņi resp. krievi to visu varēs akceptēt. Inkorporācija apstiprināta šo zemju parlamentos, kas apzīmēta kā ,,atbrīvošana'', jo parlamentos nav bijusi neviena opozicijas balss.

Tālāk norādīts, ka par to vēl lems Vissavienības augstākā padome, sasaucot speciālu sesiju Maskavā, kur ieradīšoties delegācijas no Baltijas zemēm, pēc tam kad šo zemju parlamenti būšot vienā laikā lēmuši savās galvaspilsētās. Šo parlamentu telpas bijušas greznotas ar sarkaniem karogiem un Staļina bildēm.

Nobeigumā vēl daži vārdi par šo zemju gaitām un skaitlisko sastāvu, piebilstot, ka īstenojot šo aktu, Pad. savienība iegūst pilnīgu noteikšanu šo zemju reģionā, un Baltijas valstis izbeidz būt zināmā mērā par bufervalstīm. Pad. savienībai paveŗoties tiešas robežas ar Vāciju un vēl kāda liela priekšrocība, tā iegūstot stratēģiski svarīgas bazes. Turpat laikraksta pirmajā lappusē vēl pāris citu rakstu par karja norisi Eiropā, īpaši uz jūras un gaisā. Šo laikrakstu mūsu latviešu kreditsabiedrībā bija nodevis kāds amerikānis līdz ar jautājumu, vai tiešām viss tā bijis kā laikrakstā rakstīts. Viņš saņēmis apstiprinošu atbildi. V. Z.

The Grand Rapids Herald

THREE NATIONS TO BE GOBBLED BY RED RUSSIA

Conversion Into Communistic Republic Now Only Matter of Formality

MOSCOW ALREADY IS IN COMPLETE CONTROL

RIGA, Latvia, July 21 (AP) — Estonia, Latvia and Lithuania joined the ranks of swallowed-up small European nations Sunday by becoming a part of Soviet Russia in all but name.

Already Communist and completely under Moscow's sway, the parliaments of the three small Baltic states voted to petition the Soviet union for membership.

Their action, final except for the formality of acceptance by Russia, was taken amid an air of festivity and in the presence of Russian functionaries at the three respective capitals, Tallinn, Riga and Kaunas.

Their conversion into Soviet republics and incorporation in the Soviet union had been foreshadowed by elections in all three countries last week-end in which Communist candidates for parliament were unopposed.

Completing formal union with the Soviet depended on acceptance by the Soviet council, which was expected to call a special session in Moscow upon arrival there of delegations from the Baltic governments.

The press of the three little states, operating under a new definition of its "freedom" to "assist the governments' responsible work" accepted the formality as already accomplished.

The three parliaments met simultaneously in halls plastered with portraits of Josef Stalin and draped in red flags. They followed identical procedure.

Actual Soviet control already is accomplished, with the Red army guarding Estonian, Latvian and Lithuanian frontiers. Soviet-sponsored governments already are in power.

Absorption of the three countries into the Soviet union will eliminate them as buffer states along the German-Russian frontier created by the partition of Poland.

Union will provide new military bases giving Russia strategical power on the Baltic.

(The combined population of Lithuania, Latvia and Estonia is about 5,500,000. Lithuania has 2,500,000; Latvia, 1,900,000, and Estonia, 1,100,000. Together they cover 65,243 square miles, spread on the east coast of the Baltic sea.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ģimenes dienā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze sakopo datus par gados vecākiem ļaudīm. Vecākā Ņujorkas draudzes locekle ir Anna Laska — 100 gadu un 4 mēneši. No 2226 iesvētītiem draudzes locekļiem 38 pārsnieguši 90 gadus, 262 vecāki par 80 gadiem. Draudzes locekļu, kas pārsnieguši 70 gadus, visvairāk ir Salas novadā (168 no 769). Ziemeļu novadā 118, Ņudžersijas novadā 111, Iekšpilsētas novadā 114 personas, citur to skaits ir mazāks.

● Redaktors Arturs Strautmanis 10. maijā izlidoja uz Zviedriju, kur viņš pavadīs piecu nedēļu atvaļinājumu. Viņa pienākumus laikrakstā izpildīs Rolands Ozols.

● Lietuviešu pasaules apvienība, kopā ar Lietuviešu informācijas centru, 11. maijā Igauņu namā Ņujorkā rīkoja lietuviešu vadītāju sanāksmi ar plašu programmu. Bija ieradušies pārstāvji no dažādiem lietuviešu centriem ASV un Kanadā. Runātāji apskatīja baltiešu jautājumus, cilvēku tiesības, Apvienotās Nācijas, paveiktos darbus un nākotnes plānus. Bijušais ASV pārstāvis Apvienoto Nāciju Drošības padomē Čarlis Lichensteins savā uzrunā norādīja uz baltiešu jautājumu Apvienotajās Nācijās. Bijušais Polijas sūtnis Japānā Dr. Z. Rurars apskatīja padomju plānus Baltijas valstīs (sūtnis atteicās no saviem pienākumiem pēc Solidāritātes apspiešanas). Par Lietuvu un Helsinku procesu runāja K. Fitzpatrika. Paneļdiskusijās pārrunāja tematu ,,Tiltu celšana: kopēja cilvēku tiesību kampaņa.'' Te piedalījās Amnesty International USA, žīdu un Brīvības nama pārstāvji. Pēc vakariņām BATUN pārstāvji apskatīja Eiropas parlamenta rezolūciju un Apvienotās Nācijas. Runātāji atzinīgi izteicās par Baltijas valstīm, bet arī brīdināja no grūtībām nākotnē.

● Ņujorkas latviešu biedrības mēneša sanāksmē 12. maijā DV namā Bronksā priekšsēža R. Egles vadībā nolēma Jāņu svinēšanu rīkot kopā ar DV apvienību 23. jūnijā. Pirms tam notiks biedrības jūnija sanāksme. Maija sanāksmē biedrības priekšn. R. Egle nolasīja Latvija Amerikā iespiesto rakstu par Brīvības pieminekļa tapšanu. Biedrības sanāksmēs parasti piedalās 10—15 proc. no biedriem un arī šī reize nebija izņēmums.

● DV apvienības rīkoto 15. maija 50 gadu atceres sarīkojumu 12. maijā DV namā atklāja apvienības priekšnieks A. Braunfelds. Aktieris Jānis Neimanis nolasīja izvilkumu no Kārļa Ulmaņa runas Kokneses lauksaimniecības svētkos par tautas vienību, kam sekoja Strēlertes dzejolis Kādam latvietim. Pēteris Upītis runāja par Latvijas saimniecības politiku un reformām, kad latvieši panāca pirmo reizi teikšanu saimnieciskās lietās. Viņš apskatīja kameru dibināšanu, kas nostādīja saimniecību uz labas bazes. Pārmaiņas 15. maijā radās tāpēc, ka tauta redzēja, ka satversme ,,neiet.'' Runātājs norādīja, ka toreizējais laikmets ir tik liels, ka tas nav vēl novērtēts. Kas šiem notikumiem stāvēja tuvu, tie simpatizē, citi parāda savas antipatijas. Partiju sistēma ar daudzajām partijām nedarbojās, katra vilka uz savu pusi. Tas bija iemesls jaunās iekārtas meklējumam. Ap pussimts apmeklētāju, kājās stāvot, nodziedāja Tev mūžam dzīvot Latvija, kam sekoja Svēts mantojums. Lejas zālē pie galdiņiem Helga Ozoliņa no Baltiešu sieviešu padomes pateicās DV apvienībai par sarīkojumu un pastāstīja savas atmiņas, kā viņa tikusies ar Kārli Ulmani. Sarīkojumā nebija domu izmaiņas, tur tikai atcerējās bijušos laikus.

● Ģimenes dienu dievkalpojumi Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei notika četrās vietās 13. maijā, visur labi apmeklēts un ar vecāko draudzes locekļu godināšanu un cienastu. Bruklinā dievkalpojumu vadīja māc. R. Zariņš, dievkalpojumu kuplināja solists Arnolds Šturms ar flautu. Lejas zālē sarīkojumu kuplināja Bruklinas skolas absolventi ar deklamācijām un mūziku. Jonkeros dievkalpojumu kuplināja Bronksas pamatskolēnu koris, dziedot tautasdziesmas par māmuliņu. Dievkalpojumā Džamaikā piedalījās Ņujorkas DV apvienības vanadžu koris.

● Ņujorkas draudze savā maija valdes sēdē nolēma radīt satversmes komisiju. Tā pārstrādās draudzes satversmi, kas vairs neatbilst pašreizējām vajadzībām, jo sagatavota ap 1946. gadu.

● Uz pastāvīgu dzīvi Latvijā 11. maijā ar lidmašīnu no Ņujorkas uz Rīgu devās literārtūrkritiķis Vitauts Kalniņš-Kalve. Viņš nodomājis apmesties savā dzimtajā pusē Durbē, bet paredzējis ārstēties Priekules slimnīcā. Viņš pēdējā laikā bija slimīgs, ilgāku laiku uzturējās slimnīcā, dzīvoja noslēgti Bronksā. Par došanos uz Latviju runāja ilgāku laiku, bija Latvijas apciemojumā, bet tagad nolēmis pārcelties uz turieni dzīvot. Vitauts Kalve ir rakstnieka Jāņa Sarmas (Kalniņa) dēls, 71 g. vecs, beidzis vēstures nodaļu Latvijas universitātē, studējis filoloģiju un filozofiju, vēlāk studējis Tibingenas universitātē. Rakstīja apceres un kritikas par literātūru, kaut pēdējā laikā klusēja.

Vk.

ČIKAGA

● Gadskārtējā LELBAs Vidienes apgabala mācītāju konferenci Čikagā vadīja prāv. Jānis Turks, piedalījās 16 mācītāju.

Konferencē par Cilvēka Dēla teicieniem Jāņa evaņģelijā referēja A. Liepkalns. J. Mednis salīdzināja mācītāja darbu amerikāņu luterāņu un latviešu draudzēs. Piektdien Ilga Grava ar slīdēm un stāstījumu iepazīstināja ar Minsteres Latviešu Ģimnazijas pagātni, tagadni un nākotnes cerībām. Tad V. Vārsbergs referēja par vajadzību mūsu Baznīcai piedalīties luterāņu kopdarbības un ekumeniskās organizācijās. U. Cepure īsumā iepazīstināja ar ierosinājumu par mazajām draudzēm, kur mācītājs var aizbraukt tikai reizi mēnesī vai retāk, svētdienās noturēt lasītu dievkalpojumu. Visiem referātiem sekoja dzīvas debates.

References dievkalpojums bija savienots ar gadskārtējo Čikagas Staburaga (70.) skautu un Gaujas (6.) gaidu vienību Sv. Juŗa dievkalpojumu. Lektors bija skauts Jānis Velkme, skautu un gaidu likumus lasīja Harolds Robežnieks un Katrīna Streipa; Svētrunu teica māc. Kristaps Valters, liturgi bija mācītāji H. Jurjāns, P. Nesaule un V. Vārsbergs. Prāv. J. Turks pieminēja nesen mirušos apgabala mācītājus Dr. Edmundu Šmitu un Jāni V. Strautnieku un izdarīja svētīšanu. Dziedāja Ciānas draudzes koris, dir. R. Kalnmals.

Konferences dalībniekus pacienāja Ciānas dr. dāmu komiteja Ernas Liepiņas vadībā.

V. V.

● Čikagas DV apvienības rīkoto Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojumu 5. maijā Latviešu namā ar uzrunu ievadīja apvienības priekšn. A.Bārda.— Svētbrīdī māc. A. Rautenšilds cildināja mūsu cīnītāju karavīru varonību jau no seniem laikiem, bet it īpaši Kurzemes cietokšņa aizstāvjus, un atgādināja, ka leģionāru cīņas nav bijušas veltīgas.— Par Kurzemes cietokšņa vēsturi un mūsu varonīgo cīnītāju nozīmi referēja bijušā DV ASV vanadžu priekšn. Anita Utināne-Hāznere. Cita starpā viņa norādīja: ,,Bieži dzirdam aizrādījumus un pat pārmetumus, ka atcerēšanās tiek saistīta ar pagātni, un tamdēļ esot vecmodīgi un neveselīgi kavēties tikai atmiņās. Dzīve esot jāturpina, un visas domas un darbi jāpievērš nākotnes plāniem. Priekš dažiem gadiem DV ASV delegātu sapulcē ieteiktā bezkompromisa stāja esot stāvēšana uz vietas. Vai būtu pareizi izslēgt pagātni no mūsu tagadējās dzīves? Vēsture liecina, ka latviešu tauta ir visus savus panākumus guvusi ar stingru stāju, neatlaidībā un uzticībā, mīlestībā pret savu tautu mērķu sekmēšanai visos laikos.

Varonība ir ierakstīta mūsu tautas vēsturē ar zelta burtiem. Ilze Kalnāre to, pati būdama Kurzemes cietoksnī, teikusi zīmīgus vārdus: Trīs kritīs, bet viens vēl cīnīsies. Būsim lepni uz savu tautu un nesīsim tās brīvības nozīmi dziļi ieslēgtu savās sirdīs. Centīsimies, lai mūsu jaunatne iemanto šo pašu brīvības nozīmi. Tā ir tiesīga zināt un saprast, no kurienes vecāki un vecvecāki ir nākuši. Jauniešiem vajag mācīt Latvijas un latviešu tautas iesākuma posmu un nobrieduma gadus un arī traģisko notikumu Kurzemes cietoksnī. Nebūsim tauta, kas tikai svētku un nepieciešamības gadījumos runā mūsu tik skaistajā latviešu mēlē. Būsim lepni uz to. Mēs esam maza tauta, bet vēsturē esam atkārtoti pierādījuši, cik stipra varam būt.

Koncertā dziedāja Klīvlandes vīru ansamblis Tēvzeme E. Stelmaņa vadībā. Daudz dziesmu bija jāatkārto, un bija jādod arī piedevas. Sarīkojumu daļas vad. S. Priedulāja visiem ansambļa dalībniekiem pasniedza ziedus. Tālais ciemiņš Ziemeļkalifornijas DV apvienības sekretārs J.Pružinskis sirsnīgi sveica sarīkojuma dalībniekus un, kā bijušais cīnītājs, izjustos vārdos pieminēja varonīgos cīnītājus, uzsverot, ka cīņa vēl nav galā, tā jāturpina un aicināja ikvienu nākt talkā. Beigās sarīkojumu daļas vad. vietn. T. Ozoliņš pateicās tāliem cieminiem no Klīvlandes un apmeklētājiem, kas tik kuplā skaitā ieradušies, un vanadzēm par lielajām pūlēm vakara sagatavošanā. Viņš arī aicināja godināt klātesošos Kurzemes cīnītājus. Katram Kurzemes aizstāvim S. Priedulāja pasniedza pa rožu ziedam.

Vakars izskanēja draudzīgās pārrunās pie azaida galda.

A. Z.

Ņudžersijas pamatskolnieki ar sacensības uzvarētājiem. No kr. 1. rindā: Jānis Rungs, Lilita Matisone un Vizma Drukovska.

Ņujorkas ev. lut. draudzes viena pamatskola atrodas otrpus lielajai Hudsonas upei un agrāk saucās Ņuarkas, bet tagad savas pavalsts vārdā Ņudžersijas pamatskola. Tur, tāpat kā pārējās Ņujorkas skolās, visu skolas gadu krāj ,,balto naudiņu'', kas ir skolēnu katras sestdienas sanesums, 5, 10 vai 25 centu apmērā no savas kabatas naudas atlicinājuma, lai mācītos, ka arī no mazuma gada beigās var rasties krietni daudz kādam lielākam mērķim. Tad paši bērni lemj, kur un kā naudiņu izlietāt. Dažreiz tā aiziet kādai noteiktai vajadzībai Katskiļu nometnē, citreiz kādai grūtībās nonākušai ģimenei, neredzīgiem Vācijā vai vēl kādai citai nepieciešamībai. Pagājušā gada krājumu nosūtījām Mazputniņam kopā ar skolēnu zīmējumiem Mazputniņa vākam. Tā bija zīmējumu sacensība, ko visa skola gaidīja ar lielu interesi. Mazputniņa redakcija darbuś izvēlēja un ievietoja ne vien krāsainu Lilitas Matisones zīmējumu 303. nr. uz priekšējā vāka, bet arī aizmugures vāku rotāja Jāņa Bungas un Vizmas Drukovskas krāsainie zīmējumi un pārējo melnbaltie pašu lasītāju darbu nodaļā. Prieks bija ne vien par ievietotiem zīmējumiem, bet sacensības uzvarētāji no redakcijas saņēma par apbalvojumu Mazputniņa brīvekspemplāru un piedevām vēl simbolisku velti, lai darbs neapsiktu — krāsaino zīmējamo spalvu kastes trijos lielumos pēc nopelniem.

M. Str.

TAKOMA

● DV apvienība Ziemeļrietumos sestdien, 5. maijā, Takomā bija rīkojusi Kurzemes cietokšņa un Latvijas leģiona atceres vakaru.

To atklāja apvienības priekšnieks A. Ķirsis, pasvītrādams mūsu varonīgo leģionāru, it īpaši Kurzemes cietokšņa aizstāvju, neaizmirstamās, pašaizliedzīgās cīņas.— Pēc DV apvienības un Takomas latviešu draudzes mācītāja Edm. Mača lūgšanas visi vienojās Svēts mantojums dziesmā.

Jānis Muižnieks svētku runā īsā atskatā pieskārās latviešu cīnītājiem priekš un pēc neatkarīgās valsts un to godināšanai gan marta dienās, novembrī, gan maijā. J. Muižnieka runa beidzās ar kopīgi nodziedātu Latvijas himnu.

Pēc svinīgā akta pavasarīgās maija noskaņas ievadīja pianistes Maijas Riekstiņas klavieŗu koncerts, kas bija ieturēts romantiskā populārās mūzikas garā. Iejutīgām pavasaŗa noskaņām pa vidu Emīlija Kaufmanes deklamācijas aizveda klausītājus uz mīļu un tuvu dzimtenes sētu. Pianiste Maija Riekstiņa un Emīlija Kaufmane izpelnījās sirsnīgus aplausus.

Sevišķi daudz pūļu bez apvienības valdes locekļiem atceres vakara rīkošanā bija pielikušas vanadzes. Pēc vakariņām vanadžu saime ar tās vadītāju Alisi Felzenbergu bija klājušas bagātīgu kafijas galdu.

L. Šv.

(Turpinājums)

„Kādēļ jūs, pieaugušie cilvēki, esiet tik nenoteikti?" Lita pienāk Lenam tuvāk. — „Jūs nosaucāt savu dēlu par mīkstu. Tomēr pats nespējat izšķirties, ko darīt ar Helgu!"

Viņš iemet mutē sēnīti. Brīdi to kožļā un domā.

„Mēs esam uzmanīgi. Negribam atkal vilties."

„Mana vecāmāte bija visgudrākais cilvēks pasaulē. Labāk ticiet tam, ko saku. Māte ir viņas meita un tomēr —. Vecāmāte nekad nenostājās viņas pusē —. Viņa sacīja, ka divu cilvēku kopdzīvē ir daudz sīku celiņu, kur uzskati saduras. Abas puses ir vainīgas, ne tikai viena. Tā — tā viņa teica."

„Varbūt šī vecā dāma bija tik gudra —. Bet —. Nujā, mīļā...Ko dara tavs tēvs?"

„Strādā," Lita īsi nosaka un dzird, ka māte jau ir ienākusi un novelk kažoku.

„Labi smaržo —", viņa priecīgi saka un noskūpsta Lenu uz vaiga.

Litai tā kā ieduras skabarga sirdī. Tas ir tik nepierasti, ka māte kādu noskūpsta...

Vakariņas paiet, runājot niekus. Šo un to. Māte izskatās nogurusi —. „Nogurusi. Vai no darba? Vai no dzīves?" tā domā Lita.

„Rītvakar mēs ejam uz baletu. Modernais. To tu, Litiņ, neesi redzējusi. Riekstkodis tev būs jau apnicis —."

„Nē, man patiktu arī tas," viņa saka.

„Parīt vakarā iesim uz katedrāli. Kā vienmēr. Mājās mēs eglīti nenesam. Tas jau ir tikai bērniem —", māte nosaka.

„Mēs gan — agrāk...Vienmēr. Vecāmāte tā gribēja, lai īsti izjūtam svētkus —! Tagad... šogad — nekā. Andis droši vien būs pie Hāgas," Lita klusi stāsta un domās redz, kā Svena ģimene pulcējas pie eglītes svētku naktī.

„Kāda ir tā Hāga?" — māte pēkšņi iejautājas.

„Izdarīga. Veikla. Es sacītu — praktiska. Laba. Un — viņi pavasarī precēsies —."

„Ko? Andis? Precēsies?" māte uzceļas no krēsla —. Viņš jau tikai vēl zēns! Taču — ne Andis!" Viņa iziet no virtuves gaitenī un brīdi tur stāv pie spoguļa, it kā sakārto matus. Droši vien, lai apslēptu savu satraukumu.

„Kas tur slikts, mam'? Abi pieauguši, abiem patīk lxuku dzīve. Andis ir vientuļš. Tikai Svens viņam ir draugs," Lita stāsta.— „Katrs grib savu dzīvi. Tu arī gribēji..."

„Jā — ā. Tikai nespēju pieņemt, ka mans puisītis ir izaudzis! Tas ir tas!" māte māksloti iesmejas un nāk atpakaļ pie galda. — „Tad nu man atliek tikai mans mazais meitēns —".

Lena brūnās acis vēro viņas abas. Lita sajūt viņa aso skatu savā sejā kā asas rokas glāstu. Tādu, kas sāpina.

„Tava mazā meitene ir izaugusi, Helga. Sāc nu to pieņemt. Pagātni atpakaļ neatvilksi. Nevienu dienu. Kas ir nokavēts, tas ir par vēlu. Tā ir man ar Kaiju. Es viņu redzu, kāds viņš ir — pieaudzis, pasaule par sevi. Svešs. Kas no viņa iznāks? Kā man to zināt! Lai dzīvo, lai krīt bedrēs, lai pats rāpjas ārā. Lai pats ķeŗ zvaigznes, ja tādas vēl redz —. Un, Helga, tāpat ir ar tavu Andi un šo — meiteni. Tu viņus vairs nekad klēpī neauklēsi. Tas ir nokavēts...Ņem vēl sēnītes, mīļā, un ielej man vīnu. Uzdzersim šodienai! Pagātne nav dzīva —."

Mātei dreb roka. Gredzenota, skaista roka. Tā lej Lenam glāzē sarkanu vīnu. Un pati sev.

„Vai tev arī?" viņa pavēršas Litai pretim ar izbrīnētu skatu, kā pirmo reizi pēc daudziem gadiem ieraudzījusi.

„Man nē. Man negaršo vīns —", Lita saka, un tagad viņai gribētos izskriet cauri sienai, sadauzīt pieri, sajust dziļu sāpi un brēkt tā, ka ezerā saplaisātu tas skaistais mirdzums — tik tīrs un neskarts nakts bāvajā tumsā.

Viņi abi paceļ savas glāzes. Dzeŗ maziem malkiem, kā meklēdami spēku vēl kādu stundu dzīvot.

„Atvainojiet mani," Lita pieceļas.

Viņa ieskrien savā istabā un iekrīt baltajā gultas pārvalkā kā melna jautāšanas zīme. Tā viņa arī jūtas.

Nekam nav atbildes. Nekam!

Paiet varbūt stunda. Varbūt divas.

Māte klusi ienāk un nosēžas uz Litas gultas malas. Viņa ir ietinusies vieglā zīžainā tērpā.

„Ir jau rīts —", klusi skan viņas balss. „Es neesmu gulējusi. Arī tu nē. Lita, mums nu ir jārunā. Es to izdomāju šajā gaŗajā naktī, ka esmu par vēlu ienākusi tavā dzīvē. Lenam taisnība. Pagātne ir nedzīva."

„Mam', atmiņas dzīvo. Tās nepazūd. Varbūt izbalē. Kas sāpējis — tas — tas aizdzīst. Vai tā nav?"

Viņu abu saujas silda viena otru.

„Tev vēl jādzird, ko sacīšu. Dzirdi un — aizmirsti. Tas būtu tas labākais. Iesāksim dienu kā jaunu iespēju — iepazīt viena otru."

„Labi, mam'. Nāc man te — līdzās. Es tik maz esmu tev bijusi līdzās. Sajutusi tevi..." Viņas nu sarunājas angliski, jo Litai pietrūkst vārdu vecāsmātes valodā. Šķiet, arī mātei vieglāk izsacīties šādi.

Viņas ir svešuma paaudze ar norautām tautas saknēm.. Tā teica veca, gudra sieva —.

„Toreiz, kad tavs tēvs nopirka Rūtas, es pretojos. Es nemīlu lauku dzīvi. Biju nobeigusi savas ekonomijas studijas...Man vienmēr ir patikusi tirdzniecības pasaule. Liela, plaša. Pilna ar dažādām iespējām. Gribēju darboties, parādīt savas spējas. Kāroju visu to, kas man tagad ir... un vecāmāte jūs, bērnus, audzināja. Viņa bija izturīga sieva. Klusa —. Jā, bet, ja vajadzēja — pateica vārdu."

„To es zinu —", Lita nočukst — „visa mana bērna mīlestība piederēja viņai. Tu, māt, un tēvs, jūs bijāt svešinieki —. Jā, zināmā mērā. To — jūsu abu cīņu — es pārdzīvoju līdz. Kā savas ikdienas melno daļu."

„Nu reizi. Tā bija. Tēvs gribēja zemi un lopus un visu to, kas tur, laukos, ir. Viņš taču bija sagatavojies pētniecības darbam. Iedzimtības mācība... Vai tā —. Nu Rūtās audzinās tās baltās govis, un pētīs. Nu izaudzinās to brīnumgovi —. Ak, es jau tā nezinu...Mani viņa pētījumi neinteresēja. Mēs daudz nestrīdējāmies. Mēs sasalām. Klusējām. Pazaudējām katru tuvību tur — Rūtu pelēkumā. Es smaku nost. Vai tu zini, kā tas ir?"—

„Zinu gan, māt —. Cik tavas rokas ir maigas —", viņa pieglaužtām vaigu un sajūt saules siltumu.

„Tad — nāca tas savādais laiks, kad tēvs sāka iet uz „Pauriņiem"...

„Nē!" — Lita pēkšņi iesmejas. Tas liekas tik neiespējami.

„Pauŗi bija īpatņi. Visi četri viņi."

„Ko tad tēvs Pauŗos meklēja?

„Tavu franču valodas skolotāju. Jaunāko māsu. To, ar uzcelto degunu. To, kas bija smalka un nekā nezināja no iedzimtības mācības, no govīm —."

„Nē, māt, to es neticu. Pauŗu jaunkundze, kā mēs viņu saucam — un tēvs? Mans tēvs? Nekad!"

Litai liekas, ka tas viss ir gandrīz smieklīgi neticams, ko māte nu stāsta.

„Cilvēkus ir grūti īsti iepazīt —. „Franču jaunkundze", tā sakot, iekaŗoja tavu tēvu—. Dažreiz viņš pārnāca vēlu naktī...Es negribu apgalvot. Es nezinu. Bet — aizraušanās tā bija —. Ar to man pietika. Pavisam pārtrūka tās vārgās ģimenes saites, un es gribēju prom. Tu un Andis — jūs bijāt drošās rokās —. Mani gaidīja nākotne. Un — es aizbraucu no Rūtu žņaugiem —. Vai man nesāpēja? Sāpēja. Tomēr — es ātri iekārtojos. Iekaŗoju savu vietu lielajā tirdzniecības namā. Pierādīju savu varēšanu. Tad — nāca Lens. viņš ir notārs. Bagāts diezgan. Vientuļš kā es. Arī viņam dzīve iekodusi kā čūska. Mēs tagad esam neatkarīgi. Arī viens no otra...Tā ir labi."

„Nē, tā nav labi!" — Lita izrauj savu roku no mātes siltās saujas. — „Jums ir jāapprecas. Tā tas ir vajadzīgs. Kārtību vajaga. Māt, kas tu viņam esi? Kas? Kādā dienā viņš pagriezīs muguru un — aizies —".

„Lai iet!"

Auksti nu skan mātes balss. „Es varu iztikt —".

„Tas nav tas. Vientulība — Saproti? Tev nebūsim arī mēs—. Tu būsi veca un viena. Vecmāmuļa bija veca, bet — mēs viņai bijām —".

Māte neatbild.

Klusumā ieaužas dienas gaisma. Būs atkal saule —.

Būs saule.

Māte uzspiež vēsās lūpas Litas pierei. Nočaukst viņas zīda tērps.

„Cik labi bija tā visu pasacīt, Lita —".

Durvis aizveŗas. Sīkas saulstaru drumstaliņas dejo uz spoguļa virsmas —. Viss ir kā drumstaliņas —.

Un tad Litai uzbrūk nevaldāma smieklu lēkme.

„Pauŗu franču jaunkundze! Hā, hā, hā! Tēvs un šī jaunkundze! Viņu skolā sauca arī par „gulbi"! Viņa it kā cēli peldēja. Uz gaŗā kakla grozījās diezgan glīta galviņa. Un bālajā sejā — čokurā lūpiņas. Ak, ak! Mans tēvs tās ir skūpstījis karstās vasaras naktīs —. Mans klusais tēvs, kas izsmēja mātes „zelta pili!"

Drebulīgie smiekli pāriet šņukstos, un nu ir labi. Lita iespiež galvu spilvenā un izraud savu smagumu.

Māte, saģērbusies dienai un darbam, svaigi izkrāsotu seju, paveŗ durvis.

(Turpinājums sekos)

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

VĒSTIS,
žurnāls latviešu valodas praktiskiem jautājumiem,
joprojām apciemo lasītājus! Iznākusi XII burtnīca. Atsev. burtn. maksa (sākot ar VII b.) — 3 dol., iepriekšējās (atskaitot II, kas izpirkta) burtnīcas maksā katra 2.50 dol., visskomplekts — 30.50 dol.— Pasūtinājumus un naudu sūtīt **Aleksim Kalniņam (4736 N. Damen Ave, Chicago, IL 60625, U.S.A.). — „Čikāgas latviešu valodas pulciņš."**

Mūžībā aizgājusi mūsu apvienības veicinātāja

Marija Sniķers

dzimusi 1903. gada 19. augustā,
mirusi 1984. gada 15. aprīlī.

Viņu pateicībā piemin
Latviešu Kaŗa Invalidu apvienība

RM

NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Jūs gaida!

3X3

GAŖEZERĀ
19. - 26. aug.
A. Ruperts
2141 Brunsink N.E.
Grand Rapids, MI.
49503

19 84.

KATSKIĻOS
26. aug. - 2. sept.
I. Buls
4 Elmwood St.
Stamford, Ct.
06902

Rietumkrasta latviešu izgl. centrā
29. jūl. - 5. aug.

Nometne ģimenēm kuŗās viens no vecākiem nerunā latviski un bērniem nav latviešu valodas zināšanu

Ligita Riekstiņa-Glass
31001 Baltic Lane N.E.
Paulsbo, Wa. 98370

Pieteikties aicina ALA AIB
(ALA Ārpusskolas izglītības birojs).

Samaksātas muitas saiņu pieņemšanu pārtrauc ar 16. jūliju.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19. 2/3 märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.

BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Atjaunojiet abonementu **LATVIJA AMERIKA**
un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Ziedojumu demonstrācijām olimpiadā

Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienība (ALJA) šī gada janvārī lūdza no Vispasaules Latviešu Jaunatnes Fonda (VLJF) 3000 DM piešķīrumu olimpisko spēļu politiskās akcijas vajadzībām. Nauda palīdzētu segt ceļa izdevumus jauniešiem uz Losandželosu, biroja izdevumus, propagandas un demonstrāciju materiālu sagatavošanu, kā arī citus izdevumus sakarā ar demonstrācijām un līdzīgām akcijām.

1968. gadā 1. Vispasaules Latviešu Jaunatnes Kongress nonāca pasaules uzmanības centrā, kad to pēdējā brīdī aizliedza rīkot Berlīnē un kongresu pārcēla uz Hanoveru, Vācijā. Kāds anonims labvēlis ziedoja pasaules jauniešiem 50.000 DM. Ar šo ziedojumu sākās VLJF.

VLJF ir atbalstījis jauniešu publikācijas, turnīrus un citus projektus, it īpaši Vispasaules Latviešu Jaunatnes Kongresa rīkošanu. Pēdējos gados VLJF izmaksā tikai aizdevumus, ne piešķīrumus. Statūtos, kuŗus pieņēma 1978. gadā, noteikts, ka pamatkapitālu nevar izdot piešķīrumos, bet tādiem nolūkiem izmantojami tikai augļi.

Jaunatnes apvienības apzinās šīs politiskās akcijas svarīgumu. Ja sabiedrībā būtu individi, kas atbalsta šo akciju, atbalstu var izteikt vai nu ar naudas līdzekļiem vai ar darbu, sazinoties ar ALJAs kasieri Ievu Jūrmali, 107 Ridgeland Rd., Wilmington, Del., 19803.

VANKUVERA, B.C.

● Kopš Vankuveras Latviešu biedrības dibināšanas šogad, 8. maijā, pagāja 35 gadi. Dibinātāji bija Antonija Balabkina, Eiženija Brauna, Erna Brunere, Marija Feldmane, Lonija Glāzere, Ilga kalēja, Matilda Kalēja, Ženija Panteļējeva, Dzidra Pelēkā, Inta Pelēkā, Alberts Brauns, Alberts Brunners, Eduards Ezers, Apolons Panteļējevs.

Jubilejas sarīkojumu atklāja un vadīja sarīkojumu daļas vadītājs J. Paeglītis. Svinības gadskārtējā sarīkojuma ietvaros ar svētbrīdi ievadīja VLB goda biedrs māc. K. Avotiņš, uzsvērdams biedrības lielo nozīmi mums šeit svešumā, un lūdza Dieva svētību biedrības turpmākā darbā. Runāja arī biedrības priekšnieks A. Pūpols.

Apsveikumu daļu ievadīja goda biedre rakstniece Aizsila Zīlīte. Atzinībai viņa biedrībai dāvināja vienu no savām gleznām. Tencinot sadraudzību un kopā turēšanos, Latviešu biedrības Vašingtonas pavalstī priekšnieks E. Rubenis jubilārei pasniedza aploksni. DV Britu Kolumbijas nodaļas valdes priekšsēdis N. Driķītis pasniedza tradicionālo sudraba piemiņas naglu biedrības karoga kātam. Vankuveras latviešu ev. lut. draudzes sveicienus nodeva priekšniece Z. Leimane un pasniedza tautisku svečturi.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši 10. Rietumkrasta dziesmu svētku rīcības loks un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs.

● Dziesmu svētku biedrības Britu Kolumbijā gada sapulcē piedalījās 22 aktīvi biedri un veicinātāji.— Pirmo rīcības loka daļu vadītāju ziņojumu sniedza mūzikālās daļas vadītāja dziedone O. Griķe. Viņa iepazīstināja ar kopkoŗa programmu, kas ilgs apmēram 2,5 stundas, starpbrīdi un uzrunu ieskaitot. Programmā ietilpst trīs kantātes ar orķestŗa pavadījumu. Tā sākas ar B. Skultes Lūgšanu, tai seko viena kompozicija un astoņas tautasdziesmas. Pēc starpbrīža programmas otrā daļa sākas ar Lolitai Ritmanei pasūtināto jaundarbu — kantāti. Teksts šai kantātei ņemts no A. Lūša dzejas.

Šo oriģināldarbu jaunajai komponistei L. Ritmanei rīcības loks lūdza uzrakstīt, un tas nav pieskaitāms jaundarbiem, ko dzirdēsim atsevišķā koncertā. Trešā kantāte ir kopkoŗa koncerta beigās — A. Jurjāna Tēvija. Kopkoŗa programmā rīkotāji izvēlējās daudz tautasdziesmu, jo 1985. gadā paiet 150 gadi kopš mūsu dainu tēva Krišjāņa Barona dzimšanas.

Kopkoŗa dziesmu notis ir nodotas spiestuvē Crestwood Press Ričmondā. Tuvākā laikā tās cer piesūtīt koŗiem un atsevišķiem dziedātājiem, kas pieteikušies dziedāt kopkorī. Līdz šim kopkorim pieteikušies 202 dziedātāji, un rīkotāji lūdz vēl citus dziesmotos draugus piebiedroties 10. Rietumkrasta dziesmu svētku kopkorim. Kopkori organizē A. Pūpols. Visas kopkoŗa lietas adresējamas viņam — 7731 Afton Dr., Richmond, B.C., V7A 1A2.

Tautas deju uzvedumus — divus, Jaundejas un Tautas deju uzvedums, kārto J. Zeidaks. Viņš sapulcē ziņoja, ka uzsācis saraksti ar tautas deju dejotāju grupu vadītājiem.

Sekretārs A. Vēveris ziņoja, ka rīcības lokam notikušas 23 valdes sēdes un viņš sasaucis trīs informācijas sapulces.

Kasieris A. Griķis ziņoja, ka kasē kopā ar Dziesmu svētku padomes aizdotiem trīs tūkstošiem ir pāri par pieci tūkstoši dolaru. Sapulces laikā iepriekšējā Vankuveras latviešu koŗa kasiere A. Kance nodeva savā laikā koŗa iekrāto naudu dziesmu svētku rīkotājiem. Ar lielu pateicību rīkotāji pieņēma šo pienesumu.

Par aizbildņiem pie provinces valdības Viktorijā pilnsapulce ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējos: I. Pulciņu, A. Griķi, J. Zeidaku, A. Vēveri, A. Pūpolu.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Meklē sievieti,

kuŗa pret atlīdzību varētu slimnīcā pastaigā pavadīt pacienti no pl. 16—20. Lūdzu zvanīt no pl. 21—10 rītā, tālr. 421-1560.

Igauņu uzņēmums
IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

GUNARS
CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt 889-5076.

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Zobārsts
DR. PETER VALJAS
5635 Yonge St., dzīvoklis 216
Willowdale, Ont. M2M 3S9
(pie Finch apakšzemja)
Tel. 221-4544
Atvērts no pirmdienas līdz sestdienai, arī vakaros.

Vēsturisks kongress Kalamazū

(Turpinājums no 5. lp.)

terātūrai no jauna izdota J. Širmaņa Pīkstīte, drīz iznāks B. Grundes Pienenes pūka. Iespiešanā ir L. Streipa Visjaunāko laiku vēsture, bet sagatavošanā ir Raiņa Zelta zirgs, kā arī 7. un 8. klašu lasāmgrāmatas.

Apgādam tagad ir iegādāta kopējamā mašīna, lai sagādātu skolām mācību līdzekļus nelielā daudzumā, ko neatmaksājas iespiest. Apgāda ekspedīciju vada Kārlis Ķilkuts.

ALA Jaunatnes pārstāvis (arī ALJAs priekšn.) Valdis Ronis ziņoja, ka tiek apzināti un ierakstīti kartotēkā līdz šim neuzzinātie jaunieši. Tiek uzturēti sakari ar pārējo apspiesto tautu jauniešiem. Būs lēts transports uz sporta spēlēm ar ,,Baltic Bus 84".

ALJA meklē cilvēkus, kas vēlētos darboties Minsteres sabiedriskajā institūtā.

Ārpusskolas izglītības biroja vadītāja Līga Ruperte ziņoja, ka, rūpējoties par latvisko izglītību pieaugušajiem un sekojot moto ,,Mūžu dzīvo, mūžu mācies", notika Trīsreiztrīs 1983 Gaŗezerā no 14.—21. aug. ar 224 dalībniekiem (ieskaitot 54 dalībnieku bērnus, kam bija īpašas nodarbības). Nometni vadīja Līga Ruperte. Darbojās politiskais, literātūras, latviešu valodas izrunas un latviskās dzīves svešumā semināri, 7 daiļamatniecības darbnīcas, latviskā virtuve, koklēšana, koris un latvju sētas amatniecība, kuŗas dalībnieki nometnes laikā uzcēla pirti. Izdeva nometnes avīzi.

Trīsreiztrīs 1983 notika arī Rietumkrastā un Katskiļos.

Trīsreiztrīs 1984 Gaŗezerā šogad notiks no 19.—26. augustam Sandras Kronītes-Sīpolas vadībā.

Trīsreiztrīs 1984 Katskiļos notiks no 26. aug.—2. sept. Māras Bukas vadībā.

Trīsreiztrīs 1984 Rietumkrastā Ivara Mičuļa vadībā šogad nenotiks, bet būs Rietumkrasta latviešu izglītības centrā.

Izglītības biroja vadītāja Biruta Zommere ziņoja, ka ASV ir 35 latviešu skolas ar 825 pamatskolniekiem un 390 vidusskolniekiem. Mājmācības kursos mācās 15 skolēni. Šo darbu veic Julieta Rumberga Grand Rapidu pilsētā Mičigenā.

Ir notikuši 2 skolotāju semināri — Katskiļos un Sanfrancisko.

Galvenais uzdevums ir apzināt latviešu bērnus. Ir nodibinātas 2 jaunas skolas. Šogad bērnu skaits nebūs samazinājies.

ALA pārbaudījumos piedalījās 157 bērni — vairāk kā jebkad.

Tiek sagatavota valodnieces Māras Trapānes ,,Pamata un paplašināta vārdnīca." Arī šovasar notiks skolotāju seminārs Latviešu Studiju Centrā no 6.—13. jūnijam. Turpat notiks arī skolotāju konference Amerikas mērogā. Ir vajadzīgs sabiedrības atbalsts latviešu ģimeņu apzināšanā un finanču sagādē skolām.

Augstākās izglītības nozares vadītājs Dr. V. Muižnieks nolasīja Latviešu Studiju Centra Akadēmiskās padomes rezolūciju:

Novērtējot Rietummičigenas universitātes latviešu valodas studiju akadēmiskā gada programmas darbu, akadēmiskā padome atzīst, ka trīs gadu laikā šīs programmas izveidošana ir sekmīgi veikta saskaņā ar Rietummičigenas universitātes un latviešu sabiedrības prasībām.

Programmas studentu latviskā ievirze ir parādījusies līdzdalībā, izbūvējot un iekārtojot Latviešu Studiju Centru, un piedaloties latviešu sabiedriskā, kultūras, izglītības un politiskā darbā.

Akadēmiskā padome izsaka pateicību šīs programmas mācību spēkiem, tās izveidotājiem un atbalstītājiem. Akadēmiskā padome noraida nepelnītos uzbrukumus gan mācības spēkiem, gan studentiem, gan pašai programmai, ko laiku pa laikam nedaudzas personas izvirzījušas pāris preses izdevumos vai sūtītās vēstulēs.

Akadēmiskās padomes vārdā — Biruta Zommere.

* * *

ALA valdes kasieris Kaspars Krēsliņš ziņoja par 1983.g. budžeta izpildījumu: ienākumi bija 383, 978 dol., izdevumi — 416,685 dol. Lielākie izdevumu posteņi ir bijuši: administrācija (birojs)—80,698 dol., Izglītības birojs — 36,227 dol., Ārējās informācijas birojs — 23,249 dol., Ārpusskolas izglītības birojs — 40,368 dol., Latviešu Studiju Centrs — saimniecība 33,511 dol., programma 40,125 dol., LSC kopā — 73,636 dol., ALA apgāds — 20,106 dol., Latviešu Institūts — 73,923 dol., Kultūras Fonds — 29,437 dol.

ALA bilances aktīvs uz 1983. g. 31. dec. bija 1,362,727 dol. Tur ir ieskaitīta arī LSC zeme 37,997 dol. un LSC ēka 381,321 dol.— Bilances pasīva lielākais postenis ir speciālie kapitāli (mūža biedri, LI, LSC, stipendiju u.c.), kopā 1,079,225 dol.

ALA finanču pārskatu sagatavoja Astra Pavlovska.

Pēc šiem ALA valdes ziņojumiem priekšsēdis V. Klīve pateicās visiem ALA darbiniekiem par veikto darbu.

* * *

Tālāk ziņojumu sniedza PBLA un ALA Kultūras Fonda valdes priekšs. L. Reiters. Pagājušā gadā kultūras darba veicināšanai sadalīja 14,000 dol.: goda balvām un Kr. Barona prēmijām piešķīra 3,500 dol. un 10,500 dol. piešķīra tieši kultūras darba atbalstam.

Pagājušā gadā KF līdzekļi samazinājās par 9 proc., jo

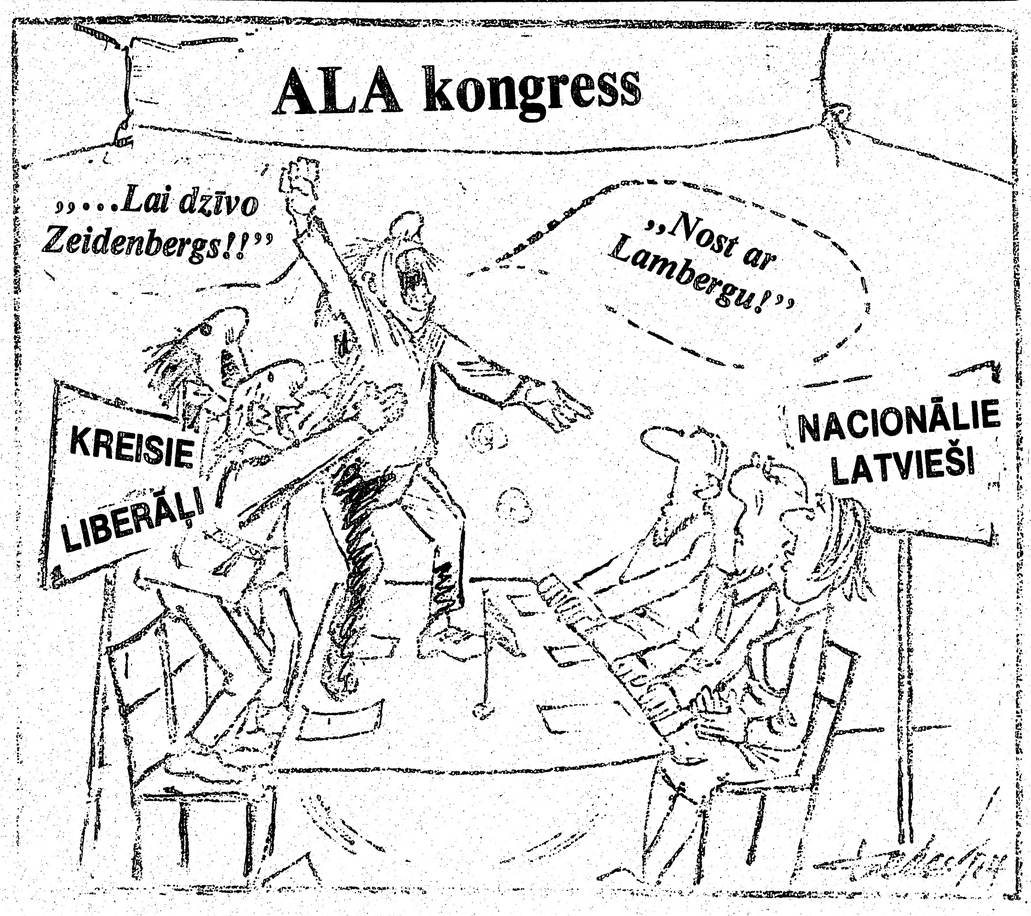

dažas organizācijas nebija iemaksājušas savus maksājumus pilnos apmēros. Organizāciju minimālais ziedojums Kultūras Fondam ir 25 dol.

KF mērķis ir līdz gada beigām sasniegt iecerētos 30,000 dolarus. Līdz šim gadskārtējos ziedojumos jau ir ienācis 25,763 dol., par 24 proc. vairāk nekā iepr. gadā tanī pašā laikā. Ir pieaudzis un nostabilizējies individuālo ziedotāju skaits.

KF valde pēdējā sēdē jau sadalīja 17,500 dol. jeb 62.5 proc. no pieprasītajiem 28,000 dol.

* * *

Apvienotās Baltiešu Komitejas pārstāvis Gunārs Meierovics norādīja uz izsniegto ziņojumu angļu valodā. ABK ir algots vadītājs, pašlaik latviete Anita Bēdele no Milvokiem, kā arī algota sekretāre — igauniete Kaja Kool no Masačusetas. Latviešu nodaļā vēl strādā Kārlis Cerbulis un Astrīde Lēvenšteina.

Tika panākta Baltijas brīvības dienas atzīmēšana 1983.g. 14. jūnijā (aizvesto piemiņas dienā). Cerams, ka arī šogad izdosies panākt Baltijas brīvības dienas atzīmēšanu.

Katru vasaru strādā 3 vasaras stipendiāti, pa vienam no igauņiem, latviešiem un lietuviešiem — cerībā, ka no tiem iznāks nākamie sabiedriskie darbinieki. 1983.g. vasarā šie stipendiāti personīgi apmeklēja daudzus kongresa locekļus un aicināja tos pievienoties ,,ad hoc Committe on the Baltic States and Ukraine", kā arī sagatavoja ziņojumu par rusifikāciju Baltijas okupētajās valstīs. Latviešu stipendiāts pag. gadā bija Roberts Inveiss.

Pēc Korejas satiksmes lidmašīnas nošaušanas tika rīkotas demonstrācijas. Prezidenta Rēgena administrācija ir ļoti labvēlīga baltiešu mērķiem un centieniem. Arī prezidenta speciālais palīgs lietuvietis Linas Kojelis ir mums ļoti labvēlīgs. Apvienotā Baltiešu komiteja iet roku rokā ar Ārējās informācijas biroju (A. Lambergs).

Tiek vākti materiāli par cilvēka tiesību pārkāpumiem Baltijas valstīs, kas notiek pretēji Helsinku nolīgumam.

Apve

Apvienotā Baltiešu komiteja ir izdarījusi vairākus iesniegumus sakarā ar Office of Special Investigations darbību, lai tiktu ievēroti vispār atzītie tiesību principi liecību vākšanā un liecinieku nopratināšanā. Pēc senātora Persija (Charles Percy, R., Illinois) iesnieguma no Brīvības raidītāja (Radio Liberty) tika atdalīti Baltijas valstu raidījumi (Baltic States Service) ar atsevišķu budžetu un personālu (latviešu nodaļā strādā 10 cilvēku). Šie raidījumi sākās 1983.g. 18. novembrī ar īpašu prezidenta Rēgena paziņojumu, ka Baltijas valstu raidījumu atdalīšana no Brīvības raidītāja atgādina, ka ASV neatzīst varmācīgo un nelikumīgo Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iekļaušanu Padomju savienībā. ,,Mēs meklēsim metodes, kā uzlabot mūsu raidījumus, lai komūnistu apspiedēji nevarētu šos raidījumus bloķēt Baltijas tautām."

Sakarā ar to Brīvības raidītājs un Amerikas Balss mēģina dabūt spēcīgākas mašīnas, lai paceltu raidījumu jaudu, ko būtu grūtāk traucēt.

G. Meierovics vēl norādīja, ka raidījumus ne tikai traucē ar īpašām mašīnām, bet mūs apkaŗo arī okupētās Latvijas prese, ka mēs esam ietekmējuši prezidenta Rēgena administrācijas nostāju Baltijas valstu jautājumā. Tas ir liels sasniegums.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības priekšsēdis O. Pavlovskis ziņoja, ka Minsteres sabiedriskais institūts varētu uzsākt darbību 1985. gadā. Lūdza sabiedrību un organizācijas atbalstīt ar līdzekļiem un studentiem. Pirmajā gadā vajadzētu atrast 10 līdz 12 studentu. Lūdza pieteikt kandidātus.

Pasaules Baltiešu Apvienībā šogad prezidē latvieši.

1985.g. augustā — sakarā ar Helsinku nolīguma 10 gadu atceri — Kopenhāgenā ir paredzēta prāva pret Padomju savienību. Tā ilgs trīs dienas. Apsūdzību sastādījuši juristi angļu valodā. Piedalīsies arī ASV sūtnis Kampelmans (Max M. Kampelman). Budžets ir ap 60,000 dol.

Līdztekus notiks demonstrācijas (kā Madridē).

(Turpinājums sekos)

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

TREJI DĀRTI
98. n-r-s iznācis
Saturā: Irma Dankere — *Latvietība*, M. Šēfere — *Latvju varoņi*, Alvars Ruņģis — *Trimdas saimes sociālās saites*, Alfreds Valdmanis — *Atmiņas kavējoties*, Heinz Bassi — *Ceļojums uz Rīgu*, Ž. Unāms — *Kur sadedzināja Husu*, Viktors Kalniņš — *De Kistins — par Krieviju*. LATVIEŠU LITERĀTŪRĀ: E. Ķikures, Arņa Skujiņa, Ed. Freimaņa romānu turpinājumi... APCERĒS: Alb. Eglīša — *Nesaules dziesma*. LIETUVJU UN IGAUŅU KULTŪRA. Ari — Valtera Nollendorfa — *Patriotisms modernā dzejā*, L. Vitoliņas — *Helsinku bibliotēkā*, Lustu Justa — *Kāpēc dziesmu dienas jārīko Aļaskā, un citu autoru darbi*.... PIELIKUMĀ *JAUNIE ZVANI* — *jauno autoru darbi*.
Paraugnumuru izsūta pret $1. Tas pieprasāms: R. Kraklītis, P.O. Box 1594, East Lansing, MI 48823

Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā lietiskās mākslas kursi

Daiļamatnieku savienības mērķis ir jaunas paaudzes latviešu daiļamatnieku saimes radīšana, kam būtu pilnīgas zināšanas par latviešu senajām kultūras īpatnībām, lai prastu radīt arī jaunas, tomēr īpati latviskas lietiskās mākslas vērtības.

Atzinīgi novērtējot Savienības centienus jaunas daiļamatnieku paaudzes audzināšanas darbam, Latviešu Centrs atvēlēja un pārbūvēja telpas apakšējā stāvā praktisko mācību darbnīcai — ar bīdāmu starpsienu, darba galdiem, krēsliem, noslēdzamiem skapīšiem, ūdens pievadi un izlietni un citām techniskām vajadzībām. Izmantojot Dziesmu svētku rīcības komitejas šim nolūkam piešķirtos līdzekļus, Savienība iegādājās nepieciešamo techniso darba rīku un apgaismošanas iekārtu.

Ievērojot lielo interesi un pieprasījumu, kā pirmie notiks rotkaļu un tekstiliju kursi, kuŗus sāks rudenī. Tā kā rotkaļu kursiem jau sākumā bija pieteikušies vairāk kursantu, nekā iespēja reizē apmācīt, šīs nozares kursu veidošanās jau sākta. No pieteiktajiem 22 dalībniekiem pārrunu sanāksmēs skaits nosvēries uz 18 kursantiem, kas ir maksimālais iespējamais skaits. Notikušajās sanāksmēs pārrunāta kursu norises kārtība, slīdīšu skate, kā arī vietu sadale kursantu grupām. Tā kā praktiskiem darbiem vietas tikai līdz 9 personām, kursanti sadalīti 2 grupās — I grupā dalībnieki, kuŗi jau iepriekš mācījušies un nedaudz zina rotu metalla apstrādāšanas techniku un lodēšanu, — II grupā tie, kuŗu zināšanas šai nozarē mazas vai nekādas.

Parallēli praktiskām nodarbībām visiem kursantiem jāmācās arī teorija — latviešu rakstu un stila vēsture, etnografija, īpati latvisko rakstu salikumu pamatprincipi, ornamentika — sevišķi attiecībā uz latviešu rotām, to izcelsme un veidošanās — sākot ar aizvēsturisko laikmetu līdz mūsu dienām. Iesākumā praktiskos darbos mācīs pareizu tautastērpu rotu atdarināšanu. Kursus vadīs zeltkalis Aleksandrs Gugāns ar palīgiem Ojāru Turķi un Dzintaru Mežuli. Paredzēts pieaicināt arī viesus lektorus.

Plaša kursu darbība paredzēta arī tekstiliju nozarē, pateicoties pazīstamās etnografes un lietiskās mākslas autoritātes Aleksandras Dzērvītes neatlaidīgai ierosmei un vadībai. Kursu sekmīgai norisei viņa jau sagatavojusi konspektīvu rokas grāmatu latvju rakstu un kompozicijas mācībai. Kursi notiks šādās nozarēs:

Tautas tērpu un dažādu techniku izšuvumi (līdz 12 kursantiem grupā) — vadītāja Otilija Mežule.

Aušana — aužamos stāvos — vadītāja Anna Saksone, palīdze Zinta Enzeliņa.

Latviešu jostas un apaudi— (līdz 5 kursantiem grupā) — vadītāja Lilija Treimane.

Tautiski adījumi — vadītāja Valda Ķeniņa.

Ieinteresētie var jau pieteikties **Ojāram Turķim — 16 Aberlady Dr., Islington, Ont. M8Z 2J3, tel. 255-4390.**

Visi kursi sāksies 10. septembŗa nedēļā. Rotkaļu kursi notiks pirmdienu un otrdienu vakaros no pl. 19.00. Kursu maksas likmes vēl nav galīgi izlemtas. Katrs kursu posms būs 12 nedēļu garš.

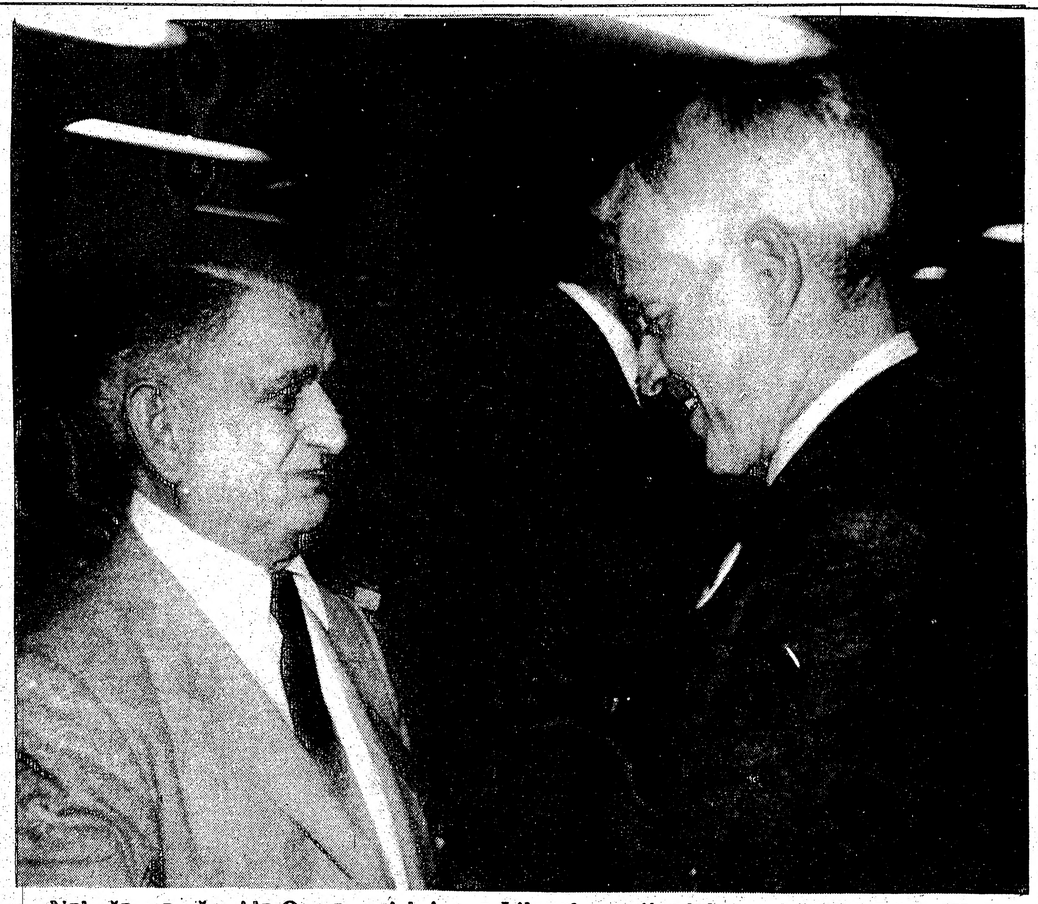

Nākošā mēneša vidū Otavā notiek jaunā Liberāļu partijas līdeŗa vēlēšanas. Džonu Terneru uzskata par nopietnāko uzvaras kandidātu. Sarunā ar LA atb. red. A. Kundratu, džons Terners norādīja: ,,Kanadas latviešu politiskā aktīvitāte visiem zināma. Daudzi latvieši būs klāt arī Otavas kongresā. Esmu pateicīgs par to atbalstu, ko latvieši man solījuši. Es vienmēr centīšos uzklausīt jūsu vajadzības. Manas durvis būs vienmēr atvērtas. **Foto U. K.**

Trimdas dzejas Karogā

Latvijas Padomju rakstnieku savienības izdevums Karogs 1984. gada 3. numurā (marta) desmit lappuses rezervējis Ņujorkas apkārtnes dzejniecei Baibai Bičolei. Ievadā Arvīds Skalbe devis Bičoles biografiju 13 rindās. Viņš atzīmē, ka pērnvasar dzejniece ciemojās dzimtenē, un rīdzinieki dzirdēja viņas balsi literārajā pēcpusdienā, ko rīkoja Latvijas komiteja kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs. Saieta starpbrīžos izraisījās pārrunas par dažādiem dzejas atzarojumiem latviešu literātūrā. Baiba Bičole īpaši pasvītrāja dzejas un bērnu mīlestības nedalāmību savā ikdienā. Raksts beidzas ar aizrādījumu, ka Karogs publicē dzejnieces nule atsūtītos darbus. Daži no iespiestajiem dzejoļiem ir par Rīgu. Ievada lapās žurnālā iespiests K. Čerņenko runa un Andropovam veltīti atvadvārdi.

Iarogs iznāk reizi mēnesī, publicēts kopš 1940.g. Rīgā, bet kaŗa laikā Maskavā. Saturā īpaši komūnistu rakstnieku darbi un tulkojumi; iespiež arī informāciju par literātūru citās padomju republikās, kā arī literātūrkritikas un dažādu mākslas apcerējumu rakstus.

Baiba Bičole ir Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksas vidusskolas skolotāja Jonkeros. Amerikas Latviešu Apvienība viņai uzticēja Latviešu literātūras vēstures sagatavošanas darbus.

* * *

Soveckaja Latvija 6. marta numurā raksta, ka Rīgā nākamajā gadā ierīkošot degvielu pildītavas, kas darbosies ar kreditkartēm. To darot tāpēc, lai apkaŗotu melno tirgu un ietaupītu degvielu, ko šoferi tagad pārdodot melnajā tirgū. Pagaidām izmēģināšanas nolūkos šī sistēma darbojoties Sibirijas pilsētā Novosibirskā.

Vk.

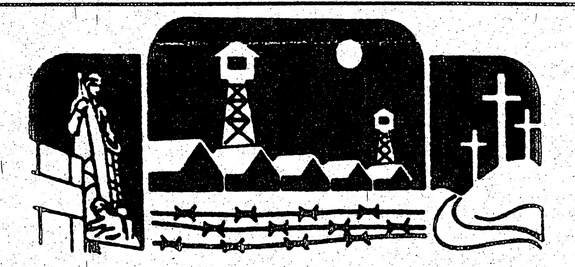

NEAIZMIRSĪSIM KOMŪNISTU VARAS NOZIEGUMUS! APZINĀSIM TĀS UPUŖUS! BRĪDINĀSIM BRĪVO PASAULI!

Trijos galvenajos deportācijas viļņos no Latvijas uz Sibiriju izsūtīti ap 135.000 Latvijas pilsoņu. 1941. gadā ap 35.000, 1945. gadā ap 40.000 un 1949. gadā ap 60.000. Lielākā daļa no tiem ir aizgājuši bojā necilvēcīgos apstākļos. Amerikas Latviešu Apvienības 25. kongress pieņēma lēmumu, ka jāsavāc ziņas par Latvijas pavalstniekiem — komūnistu varas upuŗiem, sākot ar 1940. gadu. Datus izdevās savākt par apm. 4.000 Latvijas pilsoņiem, un tos pievienoja Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības un Latviešu Nacionālā Fonda kopīgi izdotās grāmatas THESE NAMES ACCUSE otram izdevumam. Ziņas vēl vienmēr ienāk, un to vākšana turpinās.

Laipni lūdzu tautiešus sazināties ar citiem sava pagasta, pilsētas, skolas, darba vietas, organizācijas u.t.t. brīvībā esošiem ļaudīm un mēģināt atcerēties pāragri un necilvēcīgos apstākļos zaudētos draugus. Tāpat lūdzu sniedziet ziņas par Afganistānā kritušajiem okupācijas varas bruņotos spēkos iesauktajiem latviešiem.

Ziņas nosūtāmas: **World Federation of Free Latvians. P.O. Box 4016, 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 — 0432 U.S.A.**

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA

Seminārā
PRAKTISKA PIEEJA POLĪTIKAI
RUNĀS
Peter Worthington
Sidrabenē 10. jūnijā, plkst. 13.00
„Otavas politiķi un cilvēku tiesības Baltijā"
Rīko
Canadian Committee for Human Rights in Latvia.
Pieteikšanās: Ruta Siliņa — (416) 985-8839.
Pēteris Vasariņš, Sv. Katrīnās.

Toronto latviešu bridža kopas sezona beidzās 4. maijā Toronto Latviešu Centrā. Attēlā apbalvotie spēlētāji ar izcīnītām balvām. No kr.: Kārlis Bergmanis, Austra Plampe, Tanita Sveķe, Ērika Lupmane, Imants Svēķis; 2.r.: — Laimonis Ērglis, Georgs Foldāts, Gunārs Spoņa, Laimonis Grīmbergs un Pēteris Meisters. **Foto V. Plampe.**